

MEDI

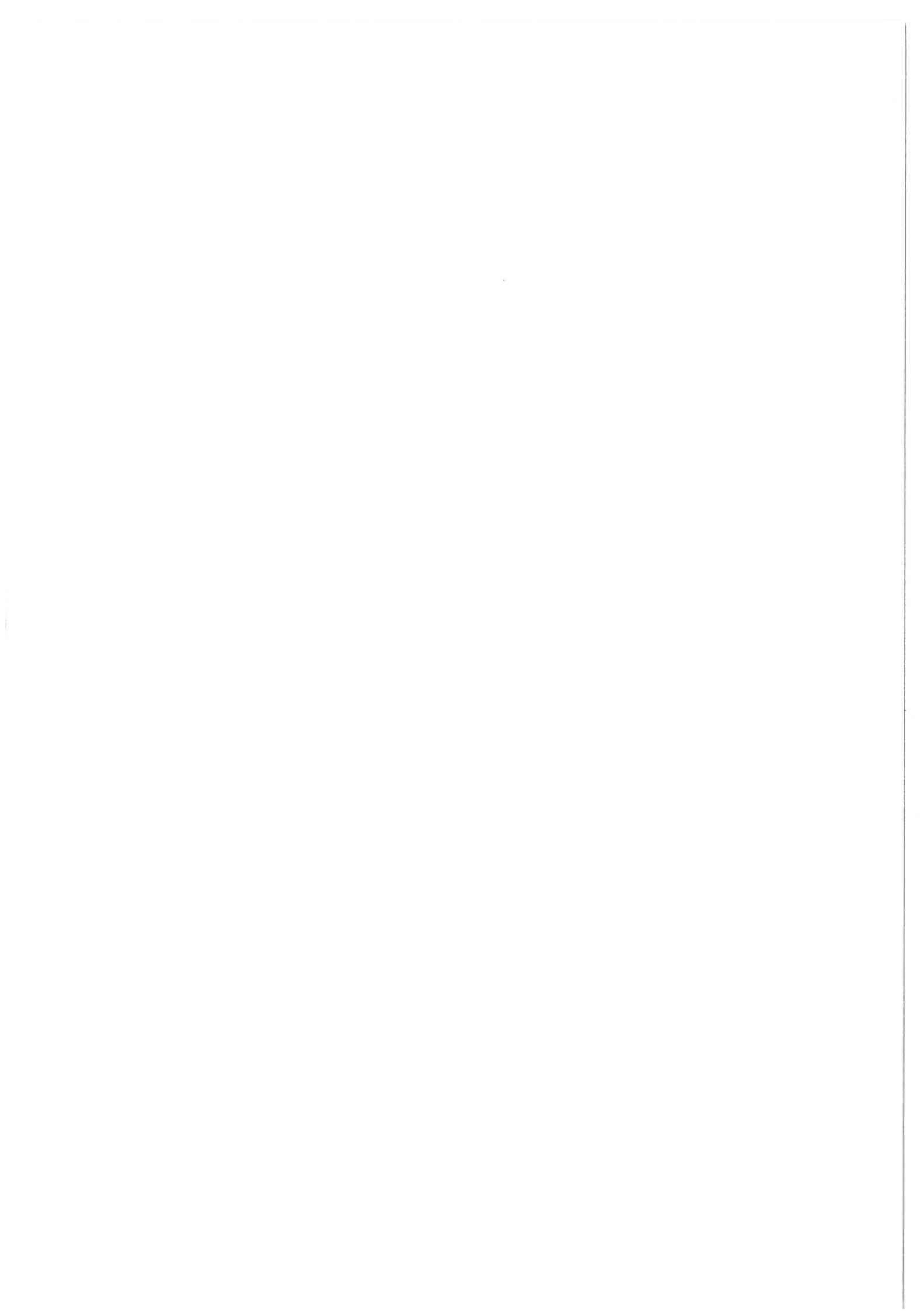
6-8 år

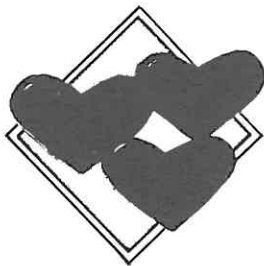
LÆRER-VEILEDNING

*Tekstplan for det
kristne barnarbeid*

Høst-Terminen 2

Fra Hjerte til Hjerte

6-8 år
MEDI

© 1992 Norman Förlag, Dagen-huset 105 36 Stockholm og NSSU, Norge.

*Hovedredaktør: Åke Olofsson.
Svensk redaktør, Medi: Barbro Wingård.
Norsk redaktør: Jostein Janøy.*

Illustratør: Anders Kvåle Rue.

NB! Undervisningsbildene i denne lærerveiledningen kan kopieres til overhead-bilder, fargeleggings-tegninger m.m. til bruk i gruppen i forbindelse med tekstmateriellet "Fra hjerte til hjerte".

All annen kopiering av tegningene er forbudt!

*Øvrige illustrasjoner: Dagen-huset.
Omslags-design ved A. K. Rue.*

*Utgiver i Norge: Norsk Søndagsskoleunion, Box 2665,
St.Hanshaugen, 0131 Oslo.
Tlf: 02/ 56 89 50. Telefax: 02/ 56 89 22*

*Sats: HP LaserJet II P (NSSU)
Trykk: Oluf Rasmussen, Skien*

ISBN 82-7291-064-0

**Norsk
Søndagsskoleunion**

Fra Hjerte til Hjerte

INNHOOLD

■ INNLEDNINGS-STOFF:	<i>Side</i>
<i>Forord</i>	3
<i>Hvordan lærer barn?</i>	4
■ HØSTENS TEKSTER:	
A/ VI ER VERDIFULLE:	
<i>A:1 Vi er verdifulle for hverandre</i>	8
<i>A:2 Vi er verdifulle for Gud</i>	13
<i>A:3 Gud er verdifull</i>	18
B/ MOSES - ET VERDIFULLT MENNESKE:	
<i>B:4 Mose første år</i>	23
<i>B:5 Moses i faraos familie</i>	28
<i>B:6 Moses velger kurs for sitt liv</i>	33
<i>B:7 Gud velger Moses</i>	38
C/ ET VIKTIG OPPDRAG:	
<i>C:8 Aron kalles</i>	43
<i>C:9 Mose og Aron hos farao</i>	48
<i>C:10 Befrielsen</i>	53
<i>C:11 Gjennom Rødehavet</i>	58
<i>C:12 I ørkenen</i>	62
D/ BEFRIELSEN KOMMER:	
<i>D:13 Maria og Josef blir foreldre</i>	68
<i>D:14 De vise menn</i>	73
<i>D:15 Flukten til Egypt</i>	78

FORORD

"Fra hjerte til hjerte"- Årgang 2 er en naturlig oppfølger av Årgang 1, og markerer ikke noe spesielt nytt!

Tiden er derfor inne til å fordype og utvikle den undervisningen dere allerede har startet opp på, og ta flest mulig av hjelpemidlene i planen i bruk.

Under rubrikken "Hjelpemidler" er det flip-overen og flanellografen som det oftest henvises til. I tillegg er det lagt opp til enkle rollespill og dramatiseringer som er egnet til å gi en større innlevelse i stoffet ved siden av elevheftene.

Glem heller ikke å trekke inn Bibelen så ofte som mulig. Etterhvert som barna nå begynner å bli flinkere til å lese, bør de også lære seg til å bli kjent med Bibelen og vite hvordan den er inndelt. Slå opp minne-ordene og lær dem utenat. Gi bakgrunnsstoff og stadige drypp som motiverer for å bli glade i Bibelen.

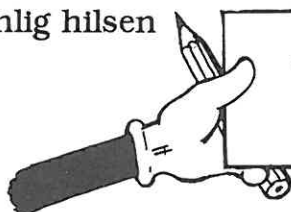
Elev-heftene gir deg et godt utgangspunkt for undervisningen. Der vil barna finne undervisningsbildet som dere kan starte med å samtale om. Fortsett med å lese bibelteksten høyt og undervise utfra flipoveren. Avslutt med å løse oppgavene i elevheftet og øve inn minneordet.

På oppfordring har vi laget Fred og Frida som flanellograf-figurer. Du finner dem bakerst i dette heftet. De kan kopieres og forstørres og fargelegges før du limer flanell e.l. på baksiden. Bruk dem når du forteller om Fred og Frida. Du kan også lage dukke-dialoger og utvikle småstykkene.

Tekstene er udaterte, men i kvartals-bladet "Lederimpuls" (NSSU) finner du en oversikts-plan med dateringer.

Gud signe deg i tjenesten!

Vennlig hilsen

Jostein Janøy,
NSSU

HVORDAN LÆRER BARN?

- Jo, vi vil helst tro at det er slik at barna lærer ved å lytte til undervisning. Læring består etter den gamle modellen av en lærer som vet, som formidler noe til en elev som ikke vet.

- Jovisst kan man gi videre kunnskaper til noen som blir opplært. Til en viss grad fungerer det slik, men ikke for alle. Selv om barnet kan gjenfortelle alt det har hørt, er det langt fra sikkert at barnet har tatt denne lærdommen til seg og gjort den til sin.

Vi vet at det fins en enda bedre metode. Barn lærer gjennom erfaring! De må oppleve det selv før de fullt ut forstår hva det dreier seg om og har lært det. Erfaring gir viktig kunnskap! De må bli involvert i undervisningen og ta aktivt del i den selv.

KRISTENTRO MED PRAKSIS!

Bruk disse kunnskapene når du legger opp undervisningen! Hvordan kan du best involvere barna i søndagsskole-timen!

Bruk flipoveren aktivt! Samtal om det som skal skrives og tegnes, slik at det blir formet gjennom de svarene barna gir.

La barna gjenskape noe av innholdet gjennom rollespill og dialoger. Ta fram hverdags-situasjoner fra hjem, skole og kamerat-gjeng, og la barna spille dem.

Bruk også tid til å uttrykke troen gjennom sang, bønn og bekjennelse. Noen liker også godt å få uttrykke seg gjennom forming og tegning. Forsøk å gi plass for noe av dette!

Og framfor alt: Praktiser det dere underviser i. Guds ord er praktisk og er til for å etterleves. La det synes og høres det vi tror på! Dessto mer barna er involvert, dessto mer lærer de!

Og dette har mye med dine metoder og holdninger å gjøre. Det koster mer arbeid, men gir dessto større utbytte.

TREKK BARN MED NÅR DU SKRIVER PÅ FLIP-OVER!

BØNN LÆRES BEST VED PRAKSIS!

Be sammen når dere samles!
La barna delta i bønningen, både i felles-bønner og individuelt. Det krever en god del planlegging og tilrettelegging om du skal hjelpe barna til å utvikle bønnens liv. Det er dessverre en rekke barn som er nokså fremmede overfor bønningen, selv om de kommer fra kristne hjem! Fordi bønn er teori, eller noe som de hører andre ber.

DIALOGER OG DRAMA

hjelper barna til å få en større innsikt i det livet de selv lever og hvordan man kan løse ulike situasjoner man møter i hverdagen. Gjennom frie rollespill vil du dessuten få en førstehånds innsyn i hvordan barna tenker og resonerer. Her fins det også en rekke artige leker man bruke i forbindelse med undervisningen.

TEGNING OG FORMING

Forutsatt av at du har maktet å engasjere barnas følelser, tanker og fantasier i det du har undervist om, vil det ofte være fornuftig i gi barna mulighetene for å uttrykke noen av disse inntrykkene gjennom å male, tegne og forme... Her er mulighetene ganske mange. Benytt deg av de aktivitets-forslagene som vi byr på til sist i hver tekst! Når arbeidene er avsluttet, er det viktig å bruke tid på positive bekreftelser og barnas egne kommentarer.

ALLE ER VIKTIGE

Alle er vik-ti-ge alle er vik-ti-ge.
 alle har no-e alle har no-e
 som Gud kan bru-ke, som Gud kan bru-ke -
 han trenger oss, han trenger oss,
 Vi er verdi-ful-le!

Chords: G, Em, C, Am, D, G

— ETTER SISTE VERS.

Alle er viktige (2x)
 Alle har noe (2x)
 Som Gud kan bruke (2x)
 Han trenger oss (2x)
 Vi er verdifulle!

Tekst/mel.:

Willy Ludvigsen

DU OMSLUTTER MEG

Arne Högland (Salme 139.5)
 Norsk tekst: Jan Ove Ulstein

Måria Svensson (vers)
 Hans-Lennart Raask (refr.)

Du om-gir meg på al-le si-der og held meg fast i di

Chords: Eb, Gm7, Bbm7, Eb7, Ab, Bb/Ab

hand. Du om-gir meg på al-le si-der og held meg fast i di

Chords: Gm7, C-9, Fm, Bb7, G/H, Cm, Ab, Ab/Bb

hand.

Chord: Eb

*Du omslutter meg på alle sider
 og du holder meg i din hånd (2x)*

HERREN SKAL STRIDE FOR DERE!

2 Mos 14, 14 Staffan Stadell

Her-ren skal stri-de for de-re, Her-ren skal stri-de for de-re. Og de-re skal
 væ-re stil-le, stil-le, stil-le.

Chords: C, Dm7, G7, Dm7, G7, C, C/E, F, C, Dm7, G7, C, Dm7, G7, C

OPPDAG BIBELORDET!

Ef 3:17b-19 og Ef 4:16

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les tekstene et par ganger, gjerne høyt.

- Hvilke følelser og tanker vekker tekstene?
- Oppdager du noe nytt?

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan oppfatter du uttrykket "hvert støttende bånd"?

- Og uttrykket legemet?

- Hvem har ansvaret for hele kroppen?
- Skriv ned de oppfordringene du finner i tekstene.

Så dere kan stå rotfestet og grunnfestet i kjærlighet.

18. Da kan dere sammen med alle de hellige bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden.

19. ja, kjenne hele Kristi kjærlighet, som er mer enn noen kan fatte, og bli fylt av hele Guds fylde.

4:16

Fra ham kommer hele legemts vekst; det sammenføyes og holdes sammen av hvert støttende bånd, alt etter den oppgave som er tilmålt hver enkelt del, og slik vokser legemet og blir bygd opp i kjærlighet.

Notér ned hva Jesus gjør.

Sammenlign notatene.

- Hvilken sammenheng ser du?

LEV UT TEKSTEN!

- Hva betyr oppfordringene for deg i dag?
- Er du en del av "legemet"?
- Hvilke konsekvenser får disse tekstene for deg?
- Føler du behov for å endre på noe i ditt eget liv?

Skriv det du bestemmer deg for på et ark og legg det inn i Bibelen din. Så kan du minne deg selv på det fra tid til annen.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- På hvilken måte kan du gjøre teksten levende for barna?

- Kunne du ha brukt et annet bildespråk som er lettere å forstå?
- Er elevene dine inkludert i uttrykket "alle de hellige"?
- Er det plass for din barnegruppe i uttrykket "legemet"?
- Hvilke konsekvenser kan teksten få for dem?
- Hva kan barn gjøre?

- Hvordan kan du formulere budskapet i tekstene slik at barna forstår betydningen?

HØST 2

A:1

TEKST:

Ef 4:15-16

Ef 3:17b-19

Paulus skriver om menigheten.

MÅL:

Å se verdien i hver enkelt

MINNEORD:

Bakfra og forfra omgir du meg, du har lagt din hånd på meg.

Salme 139:5

HJELPEMIDLER:

Stiv kartong

Kitt

Bilde av en gruppe barn

SANGFORSLAG:

Alle er vi søsken (185)

Du omslutter meg (Se foran!)

Hevenu shalom (210)

Jeg behøver deg (Se høst 1)

Jeg gleder meg (252)

Kom med og syng! (230)

Når vi samles i Jesu navn (239)

Vi er verdifulle

VI ER VERDIFULLE FOR HVERANDRE

NOTABENE!

Paulus skrev dette brevet til de kristne i Efesos mens han satt i fengsel i Rom. I likhet med de andre fangenskaps-brevene, er det nokså generelt i sitt innhold, slik at vi ikke får vite så mye om hvordan det står til i efeser-menigheten. Men det er tydelig at de hedningekristne (som var i flertall), hadde en tendens til å se ned på de jødekristne.

Paulus, som arbeidet mest blant hedningene, ville ikke at menigheten skulle være splittet og delt. Derfor skriver han at det er Guds tanke og vilje at mennesker fra ulike folkeslag og med forskjellig bakgrunn, skal holde sammen. Vi er ett. I sin bønn for menigheten (3:14-21) ber Paulus om at den må få mer av Kristi kjærlighet. Denne kjærligheten er nemlig en forutsetning for sann enhet. "Kristus er hodet", og "vi er lemmene" på det samme "legemet".

Likevel er vi forskjellige på så mange måter. Derfor må fellesskapet oss imellom stadig styrkes gjennom en kjærlig innstilling til hverandre. Og de forskjellige gavene vi har fått, må vi bruke til å støtte og utfylle hverandre.

LITT Å FORBEREDE

Gjør i stand til en enkel fest. Pynt bordet med høstblomster eller høstblader. Har du mulighet til å gjøre dette i et annet rom, så er det best. Du kan også la barna hjelpe deg med å dekke på mot slutten av samlingen, hvis det passer bedre. Stolene stiller du i en ring på gulvet. Klipp ut puslespillbiter i stiv kartong. Lag dem så store at barna kan skrive navnene sine på dem. Klipp ut mange flere enn du trenger. Legg til side en del puslespill-biter som du tar ut fra midten av bildet.

INNLEDNING

Et nytt semester er i gang!

- Er det noen nye barn i gruppa?

Hils på hver enkelt, og pass på at du får øyekontakt når du hilser på dem.

Sett dere i en sirkel, og la barna få presentere seg. Pass spesielt på at nye barn ikke føler seg utenfor!

Alle de andre kjenner jo hverandre fra før.

La barna fortelle kort om noe de opplevde i sommerferien. Vær oppmerksom på de tause barna!

Bruk fantasien! Lokk og frist dem til å bli med i samtalen.

Syng gjerne en god del sammen.

Kanskje barna har noen sangønsker?

HVA SIER BIBELEN?

Samtal om hvordan det føles å være sammen igjen, og skriv noen stikkord på flip-overen.

Sett opp tegningen av barna.

Kanskje du kan ha nytte av følgende spørsmål under samtalen:

- Hvilke grupper - utenom familien - er dere med i?

Skriv opp forslagene.

- Hvordan føles det å være en del av en gruppe?
- Hvordan kan vi være til hjelp for hverandre?
- Hva kan vi gjøre sammen?

Finn fram Bibelen. Den har også noe å si oss om hvordan vi kan leve sammen. Gjengi budskapet i teksten med egne ord.

Her kommer noen punkter til tekstgjennomgåelsen.

(NB! Poenget er ikke å rekke gjennom alle punktene, men å gi seg litt tid med dem som dine elever opplever som spesielt viktige.)

- Vi hører sammen.
- Sammen blir vi enda bedre kjent med Jesus.
- Hvordan?
- Hva skjer med oss da?
- Vi kan støtte og oppmuntre hverandre. Jesus gir oss ideer om hvordan vi kan gjøre det.
- Det gjelder også oss i gruppa vår - her og nå!

Bruk den tiden dere trenger på samtalen. Det er nå du har anledning til å skape et godt og trygt tillitsforhold til barna. Det vil bli til uvurderlig hjelp i den videre kontakten med dem.

HVA BETYR DETTE FOR OSS?

Ta vare på barnas spontane kommentarer.

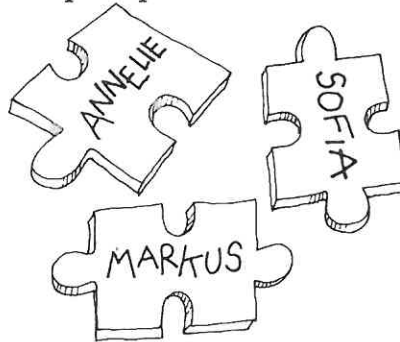
Gjør gjerne bruk av disse spørsmålene når dere samtaler videre:

- På hvilken måte trenger vi hjelp?
- Hvordan kan vi vise hverandre at alle er like viktige?
- Hva kan vi trenge å be Jesus hjelpe oss med denne høsten?

FRED OG FRIDA.

Ta fram dukkene igjen og la dem kommentere noen av disse spørsmålene. La Fred og Frida si hva de tenker og mener uten at det blir noen "preken" av det. Finn fram puslespillbitene du klippet ut. La barna få hver sin brikke til å skrive navnet sitt på.

- Alle mennesker er som brikker i et stort puslespill.

- Legg alle bitene på bordet, og hjelp hverandre med å bygge puslespillet. Monter det på en plate og heng puslespillet på veggen etterpå.

- Men det mangler jo en del biter? Vis fram de blanke bitene du gjemte unna.
- Hva kan de brukes til?

Legg nøye merke til barnas forslag slik at de kjenner at du tar dem på alvor.

- Det er plass til flere barn i gruppa vår. De tomme plassene i puslespillet er bilde på nye som også er velkomne.

- Hva kan vi gjøre for å få med oss flere?

- Jesus er med oss i gruppa vår. Han ønsker å ta hånd om oss.

Skriv JESUS på en av de blanke puslespill-bitene.

Lær minneordet og syng sangen "Han omslutter meg på alle sider".

- Hva har dere lyst til å si til Jesus nettopp nå?

Merk deg forslagene barna kommer med. Gjør en avslutning sammen med barna som går i tråd med det dere har snakket om i dag. Sett dere til bords og kos dere sammen. Gi uttrykk for glede over det fellesskapet dere har sammen.

- Før dere avslutter, kan dere f.eks. stille dere i en ring og holde hverandre i hendene. Syng minneord-sangen på nytt: "Han omslutter meg".

- Se hva vi kan gjøre sammen! For du kan det jeg ikke kan!

AKTIVITETS-FORSLAG

MINNEORDKONVOLUTTER

Bruk A4-ark i forskjellige farger. Del arkene i to på langs. Brett remsene på midten. Deretter bretter du den øverste halvdel på midten (legg brettet innover). Tape kort-sidene, slik at det blir en konvolutt. Skriv MINNEORD utenpå og la barna tegne litt på dem. Klipp ut noen kort som passer til konvolutten, og skriv minneordet på. Etterpå kan dere gjøre det samme med nye minneord. Eller dere kan finne ordene i en avis, klippe dem ut og lime dem på kortene. Hvis barna henger opp konvolutten på veggen hjemme, blir det enklere å huske på å repetere minneordene.

PUSLESPILL

Dersom det er mulig rent praktisk, kan dere ha et "puslebord" der dere legger et stort puslespill som det tar flere uker å bli ferdig med. Et slikt felles-arbeid gir barna en fin anledning til å utvide den positive kontakten seg i mellom.

LAG PUSLESPILL

La barna få lage puslespill for hverandre ved å klippe opp prospektkort eller andre bilder.

FYRSTIKK-LEKEN

Barna samarbeider to og to. Still dem opp med ansiktet mot hverandre. Be dem om å holde opp hver sin pekefinger og plassere en fyrstikk mellom fingrene deres. De skal prøve å holde fyrstikken seg imellom mens de beveger seg rundt i rommet. Etter hvert kan leken gjøres vanskeligere ved f.eks. å krype under eller klatre over hindere m.m.

UTELEKER

Forslag på kjente uteleker: "Siste par ut", "katten og musa", "brentball", "hoppe-tau", "hoppe-strikk", "paradis-hopping".

EN FORKORTET UTGAVE

Ta dere god tid til å bli kjent med hverandre, og tenk særlig på de som er nye og ikke kjenner så mange.

Bruk gjerne følgende kontakt-lek: Barna setter seg i en ring på gulvet. En av dem holder i ballen og sier: "Jeg heter Thomas. Hva heter du?" Så triller han ballen mot en av de andre. Den som får ballen, svarer, stiller spørsmålet på nytt og sender ballen videre til en annen.

Skriv barnas navn på et ark sammen med forskjellige farger. Kanskje noen av barna har en yndlingsfarge? Kanskje dere vil dekorere rundt navnene også?

Når tiden er inne, gjenforteller du bibel-tekstene ved hjelp av dine egne notater og punktene i tekstgjennomgåelsen.

Tilpass spørsmålene til gruppa di.

Bruk lignelsen om puslespillet, hvis du tror den kan hjelpe elevene dine å forstå teksten bedre. Du finner sikkert et passende puslespill du kan demonstrere.

Samtal videre om:

- Hvordan bør vi være mot hverandre?
- Hvordan kan vi oppmuntre hverandre?
- Hvordan føles det å bli oppmuntret?

Lag en avslutning utfra barnas behov og ønsker. Kanskje de har noen ønskesanger?

Avslutt med å servere noe godt: Is, frukt, kaker eller noe annet du har tatt med.

OPPDAG BIBELORDET!

Salme 139:1-18

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Finn fram et speil og sett deg godt til rette.

Les teksten et par ganger. Se deg selv i øynene og les teksten høyt.

Tenk deg inn i det perspektivet som Gud ser deg i.

- Hvordan ser han på deg?

- Hvilke følelser vekker denne teksten i deg?

Slipp fantasien løs gjennom farger og former på papiret.

LEV I TEKSTEN!

Del salmen inn i mindre deler, f.eks. vers 1-3, 4-6, 7-12, og 13-18. Les hver del for seg, gjerne høyt. Finn en passende overskrift og bruk stikkord for å notere deg de fakta du finner i teksten.

- Hvilke nye tanker fødes i deg?

Herre, du ransaket meg og kjenner meg
 Om jeg sitter eller står, så vet du det,
 langt bortefra merker du mine tanker.
 Om jeg går eller ligger ser du det, du
 kjenner alle mine veier. Ja, før jeg har
 et ord på tungen, vet du det. Herre, fullt
 og helt. Bakfra og forfra omgir du meg,
 du har lagt din hånd på meg. Det er for
 underfullt til å skjønne, det er så høyt at
 jeg ikke kan fatte det. Hvor skal jeg gå
 bort fra din Ånd, hvor skal jeg flykte fra
 ditt åsyn? Farer jeg opp til himmelen, er
 du der, rer jeg leie i dødsriket, er du der.
 Tar jeg morgenrødens vinger på og slår
 meg ned der havet ender, så fører du
 meg også der, din høyre hånd, den hold-
 er meg fast. Og sier jeg: "La mørke dek-
 ke meg og lyset omkring meg bli til
 natt", så er ikke mørket mørkt for deg,
 og natten er lys som dagen, ja mørket er
 som lyset. for du har skapt mitt indre,
 du har vevd meg i mors liv. Jeg takker
 deg fordi jeg er skapt på skremmende,
 underfull vis. Underfulle er dine verk,
 det vet jeg så vel. Mine ben var ikke
 skjult for deg da jeg ble skapt i lønn-
 dom og ble formet i jordens dyp. Du så
 meg den gang jeg var et foster, i din
 bok ble alt skrevet opp; mine dager ble
 dannet før en eneste av dem var kom-
 met. Gud, hvor høye dine tanker er,
 hvor veldig summen av dem! Vil jeg
 telle dem, er de talløse som sand, blir
 jeg ferdig med det, er jeg ennå hos deg.

- Forandres synet du har på deg selv? I så fall hvordan?
 - Føler du behov for å fordype deg i deler av teksten? Hvilke?
 - Hvorfor?

LEV UT TEKSTEN!

- Hva berører deg akkurat nå?

- Hvilke konsekvenser får teksten for deg i dag?

- Hvordan kan du uttrykke det du oppdager?

- Er det noen i din nærhet som trenger å oppdage seg selv i Guds perspektiv?

- Kan du gjøre noe med dette?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hva vet du om dine barn?

- Hvilke behov har de?

- Er det noen av dem som trenger en ekstra oppmuntring?

- Hva ser Gud i elevene dine?

- Hvordan ser han på dem?

- Hvordan kan du formulere innholdet i teksten slik at **dine** barn

forstår det?

HØST A:2

Vi er verdifulle VI ER VERDI- FULLE FOR GUD

TEKST:

Salme 139:1-18
Guds som ser alt og har omsorg

MÅL:

At elevene skal få vite at Gud kjenner oss tvers igjennom!

MINNEORD:

Bakfra og forfra omgir du meg, du har lagt din hånd på meg.
Salme 139:5

HJELPEMIDLER:

Globus, Speil
Lennart Nilssons bildebok:
"Et barn blir til"
Små dukker; 5,10 eller 15 cm lange
Tegn en åpen, utstrakt hånd på et plakatak
Stempelpute, Stort tegneark
Vaskeklut

SANGFORSLAG:

Alle er vi søsken (185)
Alle er viktige (W. Ludvigsen)
Da Gud talte ordet (4)
Du er jo ganske fantastisk (Janøy)
Du omslutter meg (Noter foran!)
Du vet vel om at du er verdifull
I Guds familie er vi søsken (212)
Hevenu shalom (210)
Hånd i hånd med alle barn (57)
Ja, jeg vet at Jesus bryr seg (213)
Jeg behøver deg (Vår-hefte)
Jeg kan ikke (216)
Jeg vil at barna skal komme (218)
Jeg vil gjerne ha en venn (70)
Jesus, takk for at solen lyser (85)
Når du har det moro (172)
Når jeg ser din himmel (238)
Sangen om en venn (120)
Takk at jeg er til (247)
Takk min Gud for hele meg (132)

NOTABENE!

De salmene vi finner i Salmenes bok, ble brukt under de jødiske gudstjenestene. Vi finner flere forskjellige typer:

Læresalmer, trøstesalmer, bønnesalmer, takkesalmer, botssalmer og profetiske salmer.

Den kjente forfatteren C.S. Lewis har sagt det slik: "Salmene er dikt beregnet på å bli sunget. De er ikke dogmatiske avhandlinger eller prekener . . . Hvis man skal forstå dem, må de leses som dikt . . . Hvis ikke, oppdager vi ikke det som finnes i dem, og vi kommer til å tro om oss selv at vi ser ting som ikke finnes der."

Salme 139 taler om Guds nærvær - noe vi kan oppleve personlig. Gud er allvitende, og derfor kjenner han oss tvers igjennom. Han kjenner tankene våre og han fins overalt.

Alt liv i verden er avhengig av Gud. Gjennom Gud holdes vi i live og er til. (Ap Gj 17:28). Det er på grunn av hans liv at vi lever. Mitt liv kan ikke skilles fra hans uten at min eksistens opphører. Gud er å finne der menneskene er fordi vi mennesker er gjenstand for Guds kjærlighet og interesse på en helt spesiell måte. I andre religioner derimot, kjemper man stadig for å vekke gudenes interesse og oppmerksomhet.

INNLEDNING

Start med å sette dere i ring på gulvet. Hils på hverandre og snakk litt om hvordan dere har hatt det i uka som har gått.

Er det nye barn til stede, så vis dem ekstra oppmerksomhet, slik at de føler seg velkomne.

Bruk fram møteplakaten dersom dere laget en slik sist.

Øv på navnene ved å sende ball til hverandre: "Jeg heter Marit. Hva heter du?" Når så Petter har fått ballen, gjentar han sitt eget navn og ruller ballen videre.

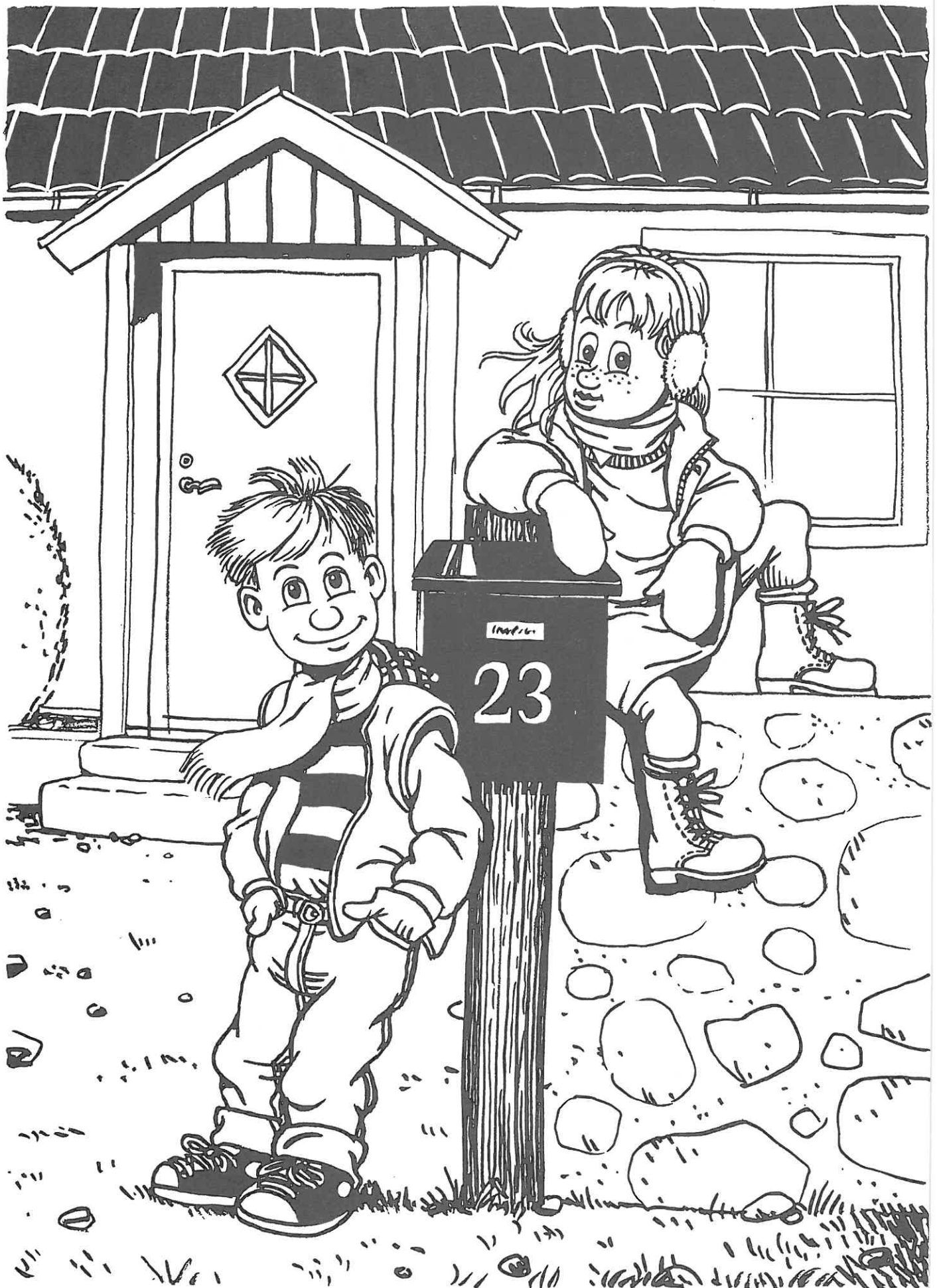
Det er spesielt viktig at du som leder lærer deg navnene i gruppen. For små barn er det viktig å bli gjenkjent, ikke bare av utseende, men også ved navn.

Legg så bort ballen og ta fram Josef-figuren du laget til forrige samling. Repetér kort før du leser (eller spiller med hånddukker?) historien om Fred og Frida.

FRED OG FRIDA.

La dukkene bryte inn med sine tanker og refleksjoner om det som er så voldsomt stort: Universet, stjernene, alle menneskene. Og det som er så bitte lite; Fingeravtrykket, hårene på vårt hode m.m. - Jeg lurer på hvor jeg må gå for å gjemme meg bort for Gud, jeg, så han ikke ser meg? Vet dere om et slikt sted? (La barna svare) - I en mørk kjeller kanskje? Fred: - Vet du at jeg syns det er litt skummelt!
Frida: - Skummelt, nei? Det er kjempebra, for da er jeg aldri helt alene!

- Du, jeg lurer på hvor jeg må gå for å gjemme meg bort for Gud, jeg, så han ikke ser meg, sier Fred.

HVA SIER BIBELEN?

Gjengi bibelteksten på en måte som barna skjønner. Hvis du trenger hjelp, kan du bruke disse støttepunktene:

- Gud har skapt oss, og han er interessert i hvordan vi har det.
- Vi kan aldri gjemme oss for ham.
- Han ser på oss med kjærlighet, og han vil det beste for oss.
- Til og med før vi ble født, så han oss.
- Allerede dengang planla han noen spesielt for hver enkelt av oss.
- Han svikter oss aldri.

Vis fram Lennart Nilssons bok. Mange har sikkert sett bildene før, men bruk likevel litt tid slik at ingen føler seg utenfor. Se på detaljene og la dere fascinere av det fantastiske dere ser. Hvis du har med dukker, kan du hjelpe barna å forstå hvor stort fosteret er.

Samtal om følgende spørsmål:

- Hva vet vi om barnet i mammas mage?
- Hvor stor er egentlig hånden til barnet?
- Hvor stort blir det fingeravtrykket?
- Kan vi vite noe om hårfarge, kjønn, sangstemme, hvilket skonommer barnet får som voksen, eller hvordan fingeravtrykket ser ut?

Det fins EN som vet alt dette. Si litt om vers 13 og utover!

Vis fram en dukke. Samtal med barna og lytt til deres kommentarer. Følg opp kommentarene, og la dem få del i dine egne tanker.

Trenger du hjelp, kan du benytte disse forslagene:

- Allerede da jeg var så liten som dette, visste Gud om meg.

- Han bestemte hvordan jeg skulle se ut, og hva jeg skulle bli flink til.

- Han har planlagt noe helt spesielt for hver eneste en av oss.

- Det fins ting som nettopp jeg kommer til å bli flink til.

- Alle mennesker har en helt spesiell verdi.

- Vi er forskjellige, fordi han har forskjellige oppgaver for oss.

- Han har skapt oss, og han vil at vi skal være oss selv og ikke forsøke å bli lik de andre.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Ta fram et speil og la det gå på rundgang. Si noe til hver enkelt som får speilet. F.eks.

- Du er Silje, og du er ei herlig jente.

- Du er Tomas, og ingen ler så godt som deg.

·Målet er at hvert barn skal møte sitt eget bilde og høre sitt eget navn og en positiv kommentar. Trekk litt i "trådene" i teksten og fortsett samtalen:

- Hvordan ser Gud på oss?
- Hvordan skal vi se på hverandre?
- Hvordan kan vi vise at vi setter pris på hverandre?

Heng opp tegningen av den åpne hånden.

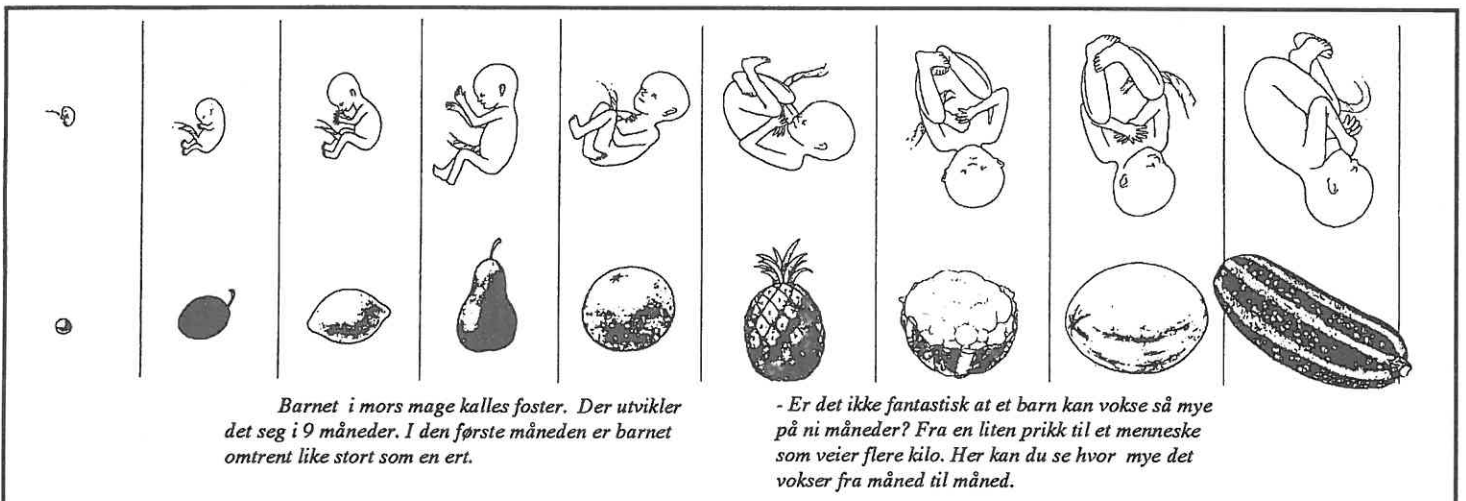
La barna få tegne seg selv på et stykke papir.

Klipp ut tegningene og lim dem fast i hånden.

Husker noen minneordet fra forrige uke? Les det og syng "Du omslutter meg" (Se noter foran!)

*

Avslutt med å be en kort bønn for hvert av barna. Hvis barna opplever at de blir sett i gruppa, er sjansene større for at de også skal oppleve at de blir sett av Gud.

AKTIVITETS-FORSLAG

Tommel-lotto

Klipp ut små kort - to til hver.

La barna sette avtrykk av den høyre tommelen sin på begge kortene. Gi dem en spiss blyant, slik at de kan tegne nesten usynlige markeringer som gjør at de kan kjenne igjen sine egne avtrykk.

Hvis det ikke er for mange i gruppa, klarer barn i denne alderen å spille lotto med slike bilder.

En enklere variant er å legge alle kortene med billedsiden opp, og konkurrere om å finne par.

Hjertebilder

Klipp ut hjerte-former i kartong. Øverst skriver du GUD ELSKER. Nederst limer dere på folie som speil, eller fester et fotografi eller et tegnet selvportrett. Kanskje barna kan tegne hverandre?

Utelek

Bruk høsten til utelek hvis dere har mulighet til det. Kanskje barna kan lære deg noen leker!

Steke epler

Nyt høsten og stek epler. Her får du en oppskrift.

Skyll eplene og ta ut kjernehusene. Som fyll kan dere bruke mandelmasse eller strøkavring.

Smør en form og legg eplene i den. Fyll dem, hell over noen striper med sirup og stek dem i ovnen, ca. 200 grader, til de blir myke. Servér med is eller vaniljesaus.

EN FORKORTET UTGAVE

· Ta den tid du trenger til å la barna føle at de er velkomne og avslappede.

Del barna i to grupper. Barna i den ene gruppa, får bind for øynene. Barna fra de to gruppene møtes parvis.

Den som er uten bind for øynene, må ikke si noe mens den andre prøver å kjenne igjen vedkommende med hendene. Du avgjør selv om dere skal ta et par om gangen, eller om alle skal prøve samtidig.

Når alle er ferdige, kan gruppene bytte roller. Det gjelder å finne kjennetegn: hårfasong, klokke, ørepynt osv.

Sett dere i ring. Samtal:

- Var det vanskelig å kjenne hverandre igjen?

- Hadde alle noen spesielle kjennetegn?

- Finnes det noe som er helt spesielt for hvert menneske?

Lag avtrykk av tommelfingrene og oppdag ulikhetene. Hvis det er mulig, kan dere samle fingeravtrykkene på et stort tegnepapir.

Vis bilder fra Lennart Nilssons bok. Gjenfortell bibelteksten, og bruk gjerne støtte-punktene i tekstgjennomgåelsen.

Snakk videre om de punktene som er mest aktuelle for din gruppe. Lytt til barna og ta hensyn til deres spontane kommentarer.

La samlingen avslutte i en god atmosfære der hvert enkelt føler at de er i sentrum for Guds oppmerksomhet og oppmuntring. Bruk din kreative fantasi til å nå inn til hver enkelt av dine elever. Vær særlig oppmerksom på de tause barna, og finn på knep for å dra dem med i samtalen og fellesskapet.

Repetér minneordet og syng "Du omslutter meg på alle sider" sammen!

OPPDAG BIBELORDET!

Salme 8

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Sett på noe klassisk musikk som hjelper deg å slappe av og konsentrere deg.

Les teksten et par ganger.

Ta fram vannfarger, pensler og ark. La fargene få uttrykke det du føler i forbindelse med dette bibel-avsnittet. Slipp alle hemninger og la fargene flyte mens du mediterer over teksten.

LEV I TEKSTEN!

- Hvilket livs-perspektiv gir denne teksten deg?

- Forandrer den på gudsbildet ditt? På hvilken måte?

- Hvilket perspektiv har Gud på oss?

- Hvilken posisjon gav Gud mennesket i tidenes morgen?
 - Hvordan har vi forvaltet dette ansvaret?
 - Har vi denne posisjonen fremdeles?

Herre, vår Gud, hvor herlig ditt navn er over hele jorden, du som har utbredt din prakt på himmelen. Av småbarns og spedbarns munn har du reist deg et vern mot dine fiender for å stanse hver motstander som vil ta hevn.

Når jeg ser din himmel, et verk av dine fingrer, månen og stjernene som du har satt der, hva er da et menneske, siden du kommer det i hu, et menneskebarn, siden du tar deg av det?

Du gjorde ham lite ringere enn Gud og kronet ham med ære og herlighet.

Du gjorde ham til herre over dine henders verk, alt la du under hans føtter:

Sauer og okser, alle sammen, ja også de ville dyr i marken, fuglen i luften og fisken i sjøen, alt som ferdes på havets stier.

Herre, vår Gud, hvor herlig ditt navn er over hele jorden!

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan vil du kanalisere de tanker og følelser du opplever i møtet med teksten?

Gi dem et konkret uttrykk, f.eks. gjennom å formulere din egen lovsang, syng andre sanger, spille, skrive, male osv.

- Finnes det andre lovsanger som kan passe i denne sammenhengen?

- Har du andre uttrykksmåter som er naturlige for deg?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvilket gudsbilde har elevene dine?

- Hvordan kan du få del i hva de tror?

- Hvordan kan du formidle dine egne tanker og oppdagelser til dem?

- Hvordan kan du formidle hovedtanken i salmen til barna på en slik måte at de forstår den?

- Hva er stort for barna?

- Hvilke perspektiv kan de forstå?

- På hvilke måter kan barna uttrykke det de føler?

- Hvordan tar du vare på deres tanker og idéer?

HØST 2

A:3

Vi er verdifulle

GUD ER VERDIFULL

TEKST:

*Salme 8
Guds herlighet og menneskets
verdighet*

MÅL:

*At vi skal ane noe av Guds storhet,
og forstå at vi kan glede ham med
våre lovsanger.*

MINNEORD:

Bakfra og forfra omgir du meg, du
har lagt din hånd på meg.
Salme 139:5

HJELPEMIDLER:

*Globus
Bilde av en stor menneskemengde
Flanellograf (Skapelsen)*

SANGFORSLAG:

Alle er viktige (W. Ludvigsen)
Da Gud talte ordet (4)
Det er et under (12)
Det fins hundrevis av spurver (13)
Du er jo ganske fantastisk (Janøy)
Du omslutter meg (Noter foran!)
Du vet vel om at du er verdifull
En rose kan stå (19)
Først var jorden tom (28)
Gud er bare god mot meg
Han har den hele vide verden (43)
Han som holder hele verden (207)
Hvilken herlig dag (52)
Jeg behøver deg (Vår-hefte)
Jesus, takk for at solen lyser (85)
Kom alle barn (88)
Måne og sol (107)
Når jeg ser din himmel (238)
Takk at jeg er til (247)
Takk min Gud for hele meg (132)

NOTABENE!

Salme 8 tilhører de takkesalmene som priser Guds vesen og hans gjerninger. Salmisten tenker på hvor stort universet er og hvor lite mennesket er. Han undrer seg over at Gud likevel bryr seg om menneskene, og at han har satt det over alt det andre han har skapt.

Salmen både starter og slutter med lovsang.

Jo nærmere vi kommer Gud, desto mer finner vi å takke og lovprise ham for.

Vi takker Gud for det han allerede har gitt oss.

Og vi lovpriser Gud for den han er i seg selv. En slik lovprisning kan også gå over i tilbedelse.

INNLEDNING

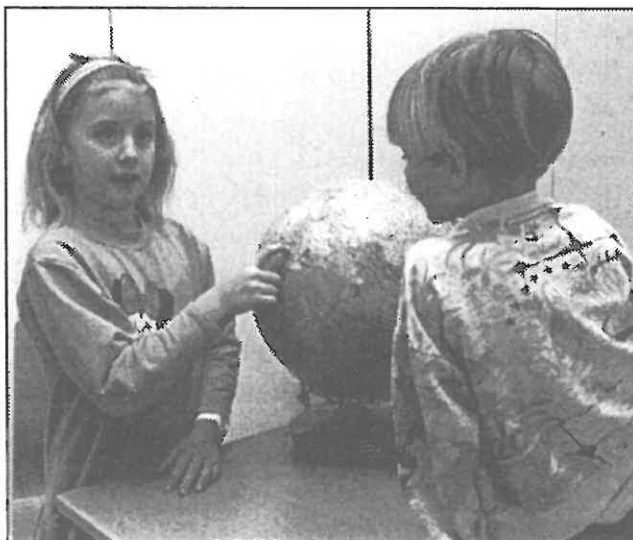
- Sett dere i en sirkel så alle kan se hverandre.
  - Syng glade sanger sammen. Kanskje noen også har lyst til å synge solo? Oppmuntre til det.
  - Repetér litt av det dere snakket om på de to foregående samlingene:
    - Hvor mange fingeravtrykk finnes det på hele jorda?
- Gjenskap den positive stemningen dere har opplevd sammen tidligere.

Gled dere over at Gud er svært interessert i hver enkelt av dere.

• Sett globusen på et bord i midten av ringen. Se på den sammen. Obs! Flere av barna har nok problemer med å forstå kart fordi det er så abstrakt, men vær ikke redd for å bruke globusen av den grunn. Begrepene kommer til å bli klarere etter hvert.

- Hvor ligger Afrika, India, Amerika osv.? La barna få vise hvor de har vært.
- Hva finnes over og omkring jordkloden? Det er nesten umulig å forklare hvor stort verdensrommet er.

• Se på bildet av folkemassene. Velg ut ett individ fra bildet. Gi ham eller henne et navn, og fantasèr om vedkommendes familiebakgrunn, interesser, problemer osv.

Hvert eneste menneske har sin egen historie.

HVA SIER BIBELEN?

- Gjenfortell teksten så levende du kan. Bruk støttepunktene hvis du trenger dem:
- Gud rår over hele jorden.
- Når vi ser på Guds fantastiske skaperverk, blir mennesket bitte lite.
- Tenk at han har gitt menneskene å ta ansvar for skaperverket!
- Det er nesten ikke til å tro at Gud bryr seg om hvert eneste menneske når vi vet hvor mange vi er!.
- Når jeg skjønner det, får jeg lyst til å fortelle Gud hvor glad og takknemlig jeg er.
- Dere kan også være med å lovsynge ham!
- Han blir glad når han hører oss.
- Legg merke til barnas kommentarer og grip fatt i dem. Bruk den tida dere trenger slik at alle kommer til orde. Det er viktig for resten av samlingen.

FRED OG FRIDA:

Fred: - Hva er det fineste og vakreste du vet, Frida?

Frida: - Røde roser, tror jeg, og kattunger. De er søte de!

Fred: - Jeg syns motorsykler er fine jeg!

Frida: - Men du Fred, vet du hva Gud syns er det fineste han vet?

Fred: - Det er nok ikke motorsykler. Kanskje det er oss?

Frida: - Ja, det tror jeg. Han blir glad bare han ser oss!

Fred: - Mm! Men jeg vet noe mer som er vakkert og fint, jeg, som jeg ikke har sett enda...

Frida: - Tenker du på øyene i Stillehavet der palmene suser?

Fred: - Nei, jeg tenkte på Gud, jeg. For når alt han er skapt er så vakkert og fint. Da må jo Gud være helt fenomenal også! (Spinn videre på samtalen om du ønsker det...)

HVA BETYR DET FOR OSS?

- Samtal om noen av disse spørsmålene:
- Hva føler jeg inni meg når noen er ekstra glad i meg?
- Hvordan kan vi vise hverandre hva vi føler?
- Kan vi glede noen med ord?
- Kan vi glede noen på andre måter? Med sanger?

Hvis du vil, kan du la barna få oppleve at ord eller sanger kan framkalle følelser.

La et par stykker (velg barn som du vet er trygge) stille seg opp foran de andre. Gruppen begynner å synge "Dummenikken satt på trikken" e.l. (Erta, berta sukker-erta) for de to.

Avbryt sangen forholdsvis tidlig så det ikke blir noe leit av det. Etterpå synger dere "Hurra for deg som fyller ditt år".

Samtal om

- Hva følte dere inni dere når vi sang den første sangen?
- Og den andre sangen.
- Hva var forskjellen?

La så mange som mulig få komme til orde. Dra også de tause barna med i samtalen gjennom å stille dem konkrete spørsmål.

- Fortsett med å snakke om hvordan vi kan vise Gud at vi er glad i ham.

- Hvordan kan vi takke ham for at han bryr seg om oss?

Lytt med respekt til barnas egne forslag. De avslører hva som føles naturlig og spontant for dem. Minn dem også på forslag de har kommet med tidligere om hvordan man kan glede andre.

- Alle kan vise sin kjærlighet til Gud på den måten som føles mest naturlig for oss. Han kjenner oss tvers igjennom, så han skjønner hva vi mener.

Avslutt samlingen i tråd med barnas forslag. Målet er at dere sammen gir Gud ære ved å snakke om hva dere føler for ham. Uttrykksmåtene kan gjerne være mange! Dere kan synge, male, danse, skrive dikt, be m.m.

- Når alt er så fantastisk, da må også Gud være fenomenal, sier Fred! - Hmm! sier Frida tankefullt og stirrer opp mot stjernene.

AKTIVITETS-FORSLAG

Lage egne lovsanger

La barna få dikte egne, nye lovsanger på gamle eller nye melodier. Kanskje dere kan øve ekstra på en av dem, og siden synge den sammen med alle de andre på gudstjenesten.

Lage instrumenter

Lim maskerings-tape over den ene åpningen på en pappull. Tøm erter eller småstein oppi, og tape igjen den andre åpningen. Tegn og mal rullen. Sett i gang og spill til lovsangene!

Flere forslag til instrumenter finner du i samling 11.

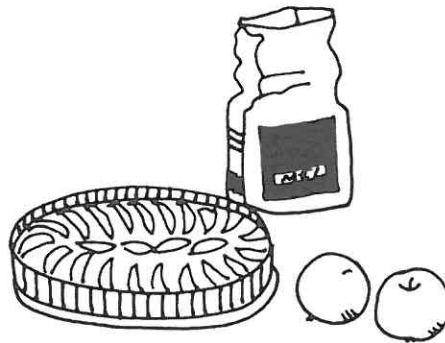
Bake

Benytt dere av høstens epler og bak en enkel pai.

Du trenger:
3 dl hvetemel
1 dl sukker
50 g margarin
4 epler

Gjør slik:

Smør en paiform. Skjær eplene i båter og legg dem i bunnen av formen.

Bland sammen ingrediensene til deigen og fordel den over eplene. Sett formen i ovnen, 200-225 grader, og stek til paien er blitt gylden og eplene virker myke.

Blomsterbilder

Klipp ut to vliselinsirkler til hvert barn, omtrent så store som en teskål. Plukk inn blomster og vekster. Legg blomstene på den ene vliselinbiten med limsiden opp.

Bruk fantasien! Løse kronblad kan f.eks. bli fantasi-sommerfugler! Tynne gresstrå blir flott dekorasjoner.

Legg på den andre vliselinbiten, limside mot limside, og press med et strykejern. Fest bildene på et vindu med litt kitt.

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelse:

Klipp ut store hjerter i kartong. Bruk gjerne sang og musikk til å skape en glad og munter innledning.

Ta dere god tid. Det dere opplever sammen, danner et godt grunnlag for at barna skal kunne forstå dagens tekst.

I Bibelen finner vi mangsalmer. I dag skal dere bli kjent med en av dem. Presentér salme 8. Trenger du noe å støtte deg til når du skal gjengi den, kan du bruke punktene i tekstgjennomgåelsen.

Bruk et bilde av en folkemasse. Barna kan etter tur få presentere en av personene på bildet. Navn, adresse, interesser m.m. Bruk fantasien!

- Finnes det noen som kjenner alle på dette bildet?
- Hvordan føles det når noen ser en og oppmuntrer en?
- Hvordan kan vi vise glede og takknemlighet?
- Overfor hverandre?
- Overfor Gud?

La barna få illustrere hver sin lovsang på "hjertene".

De kan enten skrive teksten eller tegne noe som har med den å gjøre.

Vær forberedt på at du kanskje må hjelpe dem som velger å skrive.

Heng opp hjertene i inngangen.

Avslutt med å synge noen lovsanger for Gud. La hele kroppen få være med! Har dere tilgang til rytmeinstrumenter, så bruk dem.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos 1:7-22 og 2 Mos 2:1-9

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les teksten flere ganger.

- Hvilke barndomsminner har du i tilknytning til denne teksten?
- Oppdager du nye detaljer?
- Vekkes det nye tanker i deg?

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan hadde israelittene det i Egypt?
- Hvilke drømmer tror du levde blant folket?

- Hva fortalte den eldre generasjonen til den yngre?
- Hvordan hadde Moses og familien hans det de tre første månedene han levde?
- Hvor fikk moren hans ideen fra at hun skulle sette ham på Nilen?
- Hva tror du hun følte mens hun holdt på med de praktiske forberedelsene?
- Hva tenkte Miriam der hun stod ved elvebredden?
- Hvem preget Mose barndom?

1:7 Men israelittene var fruktbare og ble mange; de økte og ble meget tallrike. Det ble fullt av dem i hele landet. Da kom det en ny konge over Egypt som ikke visste noe om Josef. Han sa til sitt folk: "Se, Israels-folket er større og sterkere enn vi. La oss fare klokt fram, så de ikke blir enda tallrikere! For kommer det krig, slår de seg kanskje sammen med fiendene våre, strider mot oss og drar fra landet!"

11. Så satte egypterne fogder over israelittene. De skulle plage dem med tvangsarbeid. Israelittene måtte bygge to byer med lagerhus for farao.

12. Men jo mer egypterne plaget dem, dess flere de, og dess mer bredte de seg, så egypterne ble redde for dem. De tvang israelittene til å trelle for seg og gjorde livet surt for dem med hardt arbeid i feirtakene og teglverkene og med allslags jordarbeid. All dette trelle-arbeidet tvang de israelittene til å gjøre.

22. Da gav farao alle folkene sine dette påbud: "Hver sønn som blir født hos hebreerne, skal dere kaste i Nilen; men døtrene skal dere la leve!"

2:1 En mann av Levis ætt gikk bort og giftet seg med en pike av samme ætt. Kvinnen ble med barn og fikk en sønn. Hun syntes det var en vakker gutt, og gjemte ham i tre måneder. Da kunne hun ikke holde ham skjult lenger. Derfor tok hun en kiste av papyrusrør til ham.. og satte kisten i sivet ved Nil-bredden.

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan ser du på barna i din gruppe?
- Hvordan ser Gud på dem?
- Hvordan kan du få del i Guds tanker for barna?

Får denne teksten konsekvenser for din undervisning?
Notèr deg de spontane idèene og tankene som du får.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvilke behov har elevene dine?

- Hvordan kan du tilegne deg mer kunnskap om deres behov?
- Har du kontakt med familiene deres? Hvordan kan du utvikle den?

- I hvilke situasjoner trenger barna å hente styrke hos andre?

- Kan du på noen måte forberede deg på å støtte dem?

HØST 2

B:4

Moses, et verdifullt menneske

MOSE FØRSTE ÅR

TEKST:

2 Mos 1:7-22
2 Mos 2:1-9
Mose barndom.

MÅL:

Å forstå at Gud holdt sin beskyttende hånd over Mose liv.

MINNEORD:

Jeg vil være med deg, sier Gud.
2 Mos 3:12

HJELPEMIDLER:

Hvite, uskrevne papir
Perm
Flanellograf:
"Gud og jeg" O 27 (Moses fødes)
B. Lukens, side 15, nederst
Leirefigurer
Globus eller kart

SANGFORSLAG:

Alle har hast (1)
Den som er som et lite barn (9)
Frykt ei, jeg er med deg! (27)
Gud vet hva jeg heter (38)
Han som holder hele (207)
Herren er Gud (209)
Iblant er jeg lei meg (159)
Ingen er så trygg i fare (58)
Jeg er trygg hos deg (215)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jeg har en engel (64)
Jeg løfter mine øyne (67)
Vær meg nær, o Gud (143)

NOTABENE!

Dette er den første av i alt ni samlinger som omhandler Mose liv.

Moses er på mange måter den mest sentrale personen i den gamle pakt. Han blir beskrevet som den store folkelederen og lovgiveren. Under hans ledelse begynte Israels stammer og slekter å bli til ett folk.

Tekstene er hentet fra Andre Mosebok, (Exodus=Utvandringen).

Moses ble født i Gosen i en tid da israelittene ble utsatt for brutal undertrykkelse.

Egypterne følte seg truet av dem fordi de var blitt så mange, og satte israelittene til tvangsarbeid. Jødene ble gjort til slaver uten rettigheter. De måtte adlyde og slite for sin eiere. En av befalingene hoffet sendte ut, forlangte at alle nyfødte, hebraiske guttebarn skulle kastes i Nilen. Men Mose foreldre trosset faraos påbud og gjemte ham i steden. De la ham i en rørkiste ved elvebredden. På den måten fikk de sønnen sin tilbake, og Moses ble oppfostret hos sitt eget folk.

LITT Å FORBEREDE

Finne fram en ringperm, og sett inn ett ark for hvert barn. Skriv barnets navn øverst på arket. Pass på å ha noen ark ekstra i tilfelle det kommer nye barn.

INNLEDNING

Innled samlingen med å synge sammen. Skap en atmosfære der alle føler seg like velkomne og inkluderte.

· Vis fram permen og de tomme arkene. Snakk sammen om hva man kan bruke arkene til.

- *Det er bare den som skal skrive, som vet hva som kommer til å stå der.*

Våre liv er som slike ark som ingen har skrevet noe på.

Ingen vet hvordan livet kommer til å bli for et nyfødt barn:

- Hvilket yrke det kommer til å velge, hvor det kommer til å bo som voksen osv.

Etter hvert som tida går, fylles livet med opplevelser og innhold.

Velg ut ett barn som får komme med noen opplysninger om seg selv, så som adresse, antall søsken, noe han eller hun har, hobbyer osv.

De andre barna får også skrive sine opplysninger på sine ark. Etterpå kan du sette arkene inn i permen og spare på dem. Dere kommer tilbake til permen senere i semesteret.

FRED OG FRIDA:

Du kan godt bruke våre venner til å introdusere de kommende ukers hovedperson, nemlig Moses!

La Fred og Frida fortelle litt om hva de vet om ham (Han hadde skjegg? De første bøkene i bibelen handler om ham... osv.)

- Moses levde for fryktelig lenge siden! Og han var Guds venn!

HVA SIER BIBELEN?

Bruk flanellografbilder eller figurer i teire når du skal fortelle om de første årene i Mose liv. La barna fortelle det de vet. Det gir deg et bilde av hvor mye av historien de kjenner fra før. Barnebibelen har en lett forståelig gjengivelse av teksten. Kanskje du kan ha glede av den?

Her kommer noen støttepunkter:

- Israels barn hadde flyttet til Egypt fordi det ble hungersnød i Kanaan.

Fortell kort om Josef og familien hans. Ta fram globusen eller kartet. Finn Egypt og Kanaan.

- Årene gikk. De ble fler og fler. En ny farao kom til makten, og han hadde ikke hørt noe om Josef. Han likte ikke at israelittene hadde blitt så mange. Samtal med barna om hvorfor han var bekymret.

- Israelittene måtte arbeide som slaver. Forklar hvordan en slaves liv kunne være.

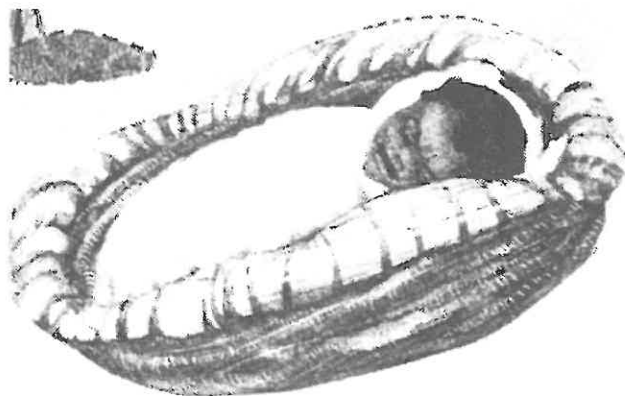
- Til slutt bestemte farao at alle nyfødte, israelittiske guttebarn skulle drepes. Hvorfor? Lytt til barnas konklusjoner.

- Presentér Mose familie ved hjelp av flanellografbilder eller leirfigurer: Foreldrene, søsteren Miriam og broren Aron.

- Snakk om hva familien må ha følt da lillebror ble født:

• De måtte gjemme ham.

• De måtte for all del ikke fortelle noen om ham.

• Gleden over å ha fått en lillebror, ble blandet med frykt for at han skulle bli drept.

• Lev dere inn i den redselen og uroen de må ha følt.

Hvordan ville naboene reagere hvis de fikk høre om ham?

Hva kom soldatene til å gjøre hvis de fikk høre rykter om han?

- Moren til Moses fikk en idé:

• Hun flettet en kurv.

• Hun redde opp en seng i kurven og la Moses nedi.

• Kurven ble satt ut på elva.

• Storesøster gjemte seg i nærheten for å passe på ham.

- Faraos datter, prinsessen, kom til elven for å bade og fant kurven.

- Hva hendte da? Hvis barna vet dette, bør du la dem hjelpe deg med å fortelle.

- Moses fikk vokse opp som fosterbarn i sitt eget hjem, hos sin egen mamma!

- Mamma fortalte det samme for ham og søskenene hans som alle andre foreldre fortalte for barna sine:

• Om Josef og om hvordan israelittene hadde havnet i Egypt.

• Om israelittenes lengsel etter å dra hjem igjen til Kanaan.

• At de ikke hørte til i Egypt.

• At de lengtet etter å bli befridd fra slaveriet.

- Gud våket over Moses og lot ham få leve.

- Med tanke på Mose framtid var det svært viktig at han fikk det rette grunnlaget i livet.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Hver enkelt i gruppa er viktig. Men selv om vi kjenner hverandre, vet vi ikke hva den enkelte skal bli i framtida. Vis gjerne et barnebilde av deg selv. Fortell et

minne fra den tida, gjerne om en framtids-drøm du husker. Da bildet ble tatt, visste ingen det du vet i dag. Vær personlig overfor elevene dine.

Har du selv opplevd at Gud har hjulpet deg i vanskelige situasjoner, kan du fortelle barna om det.

Finn fram arkene dere satte navn på i begynnelsen av samlingen. La barna fortelle hva de syns er morsomt, hvilke hobbyer de har m.m. De som kan skrive, gjør det selv. De andre må du hjelpe.

Benytt deg av det barna har skrevet. La f.eks. Sara som liker å synge, få synge solo til avslutning. Vis oppmerksomhet mot alle barna og la dem føle seg viktige. Det er jo du som kjenner barna. Med litt fantasi og kreativitet finner du sikkert på måter å formidle dette til dem.

Gjør dere kjent med minneordet. Syng sammen, både ønskesanger og nye sanger, og la barna være med og formulere sine egne bønner i avslutningen.

-Faraos datter oppdaget den lille gutten som lå og gråt i sivkurven, og hun syntes synd på ham.

AKTIVITETS-FORSLAG

HØSTLØV-MØNSTRE

Lag noe av høst-ting som dere finner ute nå.

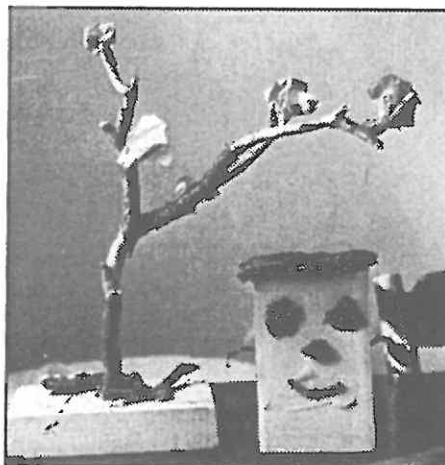
Plukk høstløv, gjerne flere forskjellige slag, og press dem forsiktig i en avis. Legg et blad under tegnepapiret. Gni forsiktig over med voks-kritt, myk blyant eller et kritt. Fyll papiret med mønster fra forskjellige blader, gjerne i ulike farger.

Male steiner

Plukk steiner i forskjellige størrelser. Lakk dem med klarlakk eller mal fantasimønstre på dem.

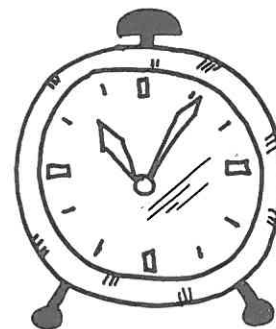
Bilder og skulpturer

Finn forskjellige gjenstander i naturen og lag skulpturer av dem. Slipp fantasien løs. Still ut kunstverkene ved inngangen eller i foajeen.

Bruk ting dere finner ute nå om høsten!

Gjemme klokka

Til denne leken trenger du en vekkeklokke. En eller flere går ut av rommet, og dere andre gjemmer klokka som dere har satt til å ringe om noen minutter.

Alle må være musestille, slik at den/de som leter, kan lytte seg fram til klokka. Det gjelder å finne den før den ringer.

EN FORKORTET UTGAVE

Vis fram et bilde av en baby - deg selv eller noen andre.

- *Hva har hun/han blitt som voksen?*
- *Hvilken jobb har han? Hvor bor hun?*

La barna få gjette først.

Etterpå forteller du det du vet. Ikke noe av dette syns på babybildet.

- *Var det noen som visste det?*

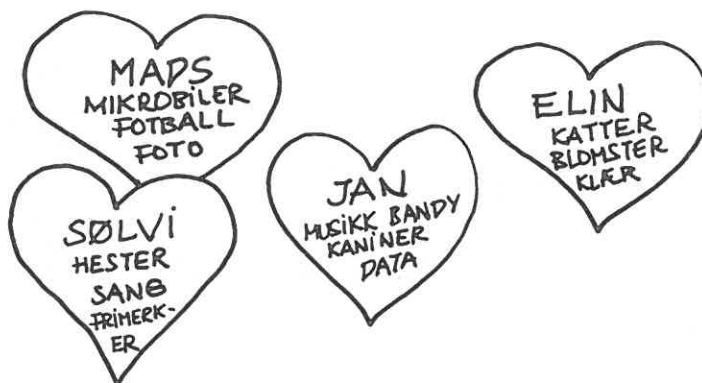
Trekk tråden til tidligere samlinger. Fortell så levende du kan om Mose første år. Bruk gjerne punktene i tekstgjennomgåelsen.

La barna delta aktivt i selve fortellingen.

Fortell slik at barna blir spente på å høre fortsettelsen. Dere kommer til å få vite mer om ham i ukene som kommer.

Tegn like mange hjerter som det er barn i gruppa. Hvert hjerte skal være i A4- eller A5-format; Bruk flip-overark eller tegnepapir på rull. Hvert barn får skrive navnet sitt øverst i et hjerte. Bruk gjerne forskjellige farger. Spør alle barna hva de liker å gjøre, hvilke interesser de har osv. Skriv svarene i stikkordsform på hvert hjerte.

Tilpass avslutningen til barna i gruppa. Grip fatt i det de har sagt. Den som liker å synge, kan få synge alene eller foreslå sanger. Den som liker dikt og regler, kan kanskje noen strofer utenat. Be for hver enkelt i slutten av samlingen, slik at hvert av barna føler seg unikt og i sentrum for Guds omsorg.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos 2:10

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les det ene verset som utgjør dagens tekst.

- Hvilke assosiasjoner gir dette verset deg?

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan var livet for faraos barnebarn, Moses?

- Hva vet du om livet ved faraos hoff?

- Hvilke tanker og idèer ble formidlet til ham?

- Stemte disse tankene over ens med det han hadde fått med seg fra hjemmet sitt?

- Hvordan påvirket dette ham?

- Hva betydde mest for ham?

- Hvordan tror du søskenene hans opplevde situasjonen?

10.
Da han ble stor, gikk hun (søster. Miriam) til kongs datteren med ham, og han ble som en sønn for henne. Hun kalte ham Moses; "for jeg har dratt ham opp av vannet," sa hun.

- Gjenkjente israelittene faraos barnebarn som sin befrier?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan har din oppvekst og dine erfaringer preget deg?

- Hvordan kan Gud bruke dine erfaringer?

- Hvilke konklusjoner trekker du av denne teksten?

- Har du behov for å ta nye beslutninger selv?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Er det barn i din gruppe som har erfaring fra to ulike hjem slik som fosterbarn og skillsmissebarn?

- Hva vet du om deres situasjon?

- Hvordan kan du få del i deres erfaringer?

- Hva kan du og de andre barna lære av dem?

- På hvilken måte kan du og de andre barna støtte dem?

HØST 2

B:5

Moses - et verdifullt menneske

MOSES I FARAOS FAMILIE

TEKST:

2 Mos 2:10

Moses, faraos barnebarn.

MÅL:

Å vise at Moses ble forberedt for en spesiell oppgave ved å vokse opp i to ulike hjem.

MINNEORD:

Jeg vil være med deg, sier Gud.

2 Mos 3:12

HJELPEMIDLER:

Klinkekuler

Paradis, tegnet på papirrull

Vei, tegnet på papirrull (skal brukes i flere samlinger)

Flanellograf:

"Gud og jeg" O 15

Lukens , side 15

SANGFORSLAG:

Alle har hast (1)

Den som er som et lite barn (9)

Frykt ei, jeg er med deg! (27)

Gud vet hva jeg heter (38)

Han som holder hele (207)

Herren er Gud (209)

Iblant er jeg lei meg (159)

Ingen er så trygg i fare (58)

Jeg er trygg hos deg (215)

Jeg går ikke ensom her (161)

Jeg har en engel (64)

Jeg løfter mine øyne (67)

Vær meg nær, o Gud (143)

NOTABENE!

Da Moses var blitt stor, ble han adoptert av faraos datter. Mosebøkene forteller ingenting om de årene Moses var ved det egyptiske hoffet. De opplysninger vi har om denne tiden, finner vi i Det nye testamentet.

Som egyptisk prins hadde han en høy stilling, og han fikk del i all den utdannelsen som datidens kulturfolk var i besittelse av (Ap Gj 7:22).

Dette fikk naturligvis en stor betydning for Mose' framtidige stilling som Israels leder.

I Heb 11:25-26 står det at Moses avslo alt Egypt kunne tilby ham, fordi "han heller ville lide vondt sammen med Guds folk enn å leve en kort tid i syndig nytelse".

Historieskriveren Josefus m.fl. har også skrevet om Moses, men det de skriver, kan ikke bekrefte.

INNLEDNING

Når barna har falt til ro, kan dere innlede samlingen med å synge. For å skape samhørighet og trygghet kan dere godt leke sammen en stund. Og hvorfor ikke leke noe som var populært den gang Moses var guttunge?

Kulespill

Kalaha er et svært gammelt kulespill som brukes fremdeles. Lag en kulebane ved å stille opp domino-brikker, og la barna prøve å velte dem ved å trille kuler mot dem.

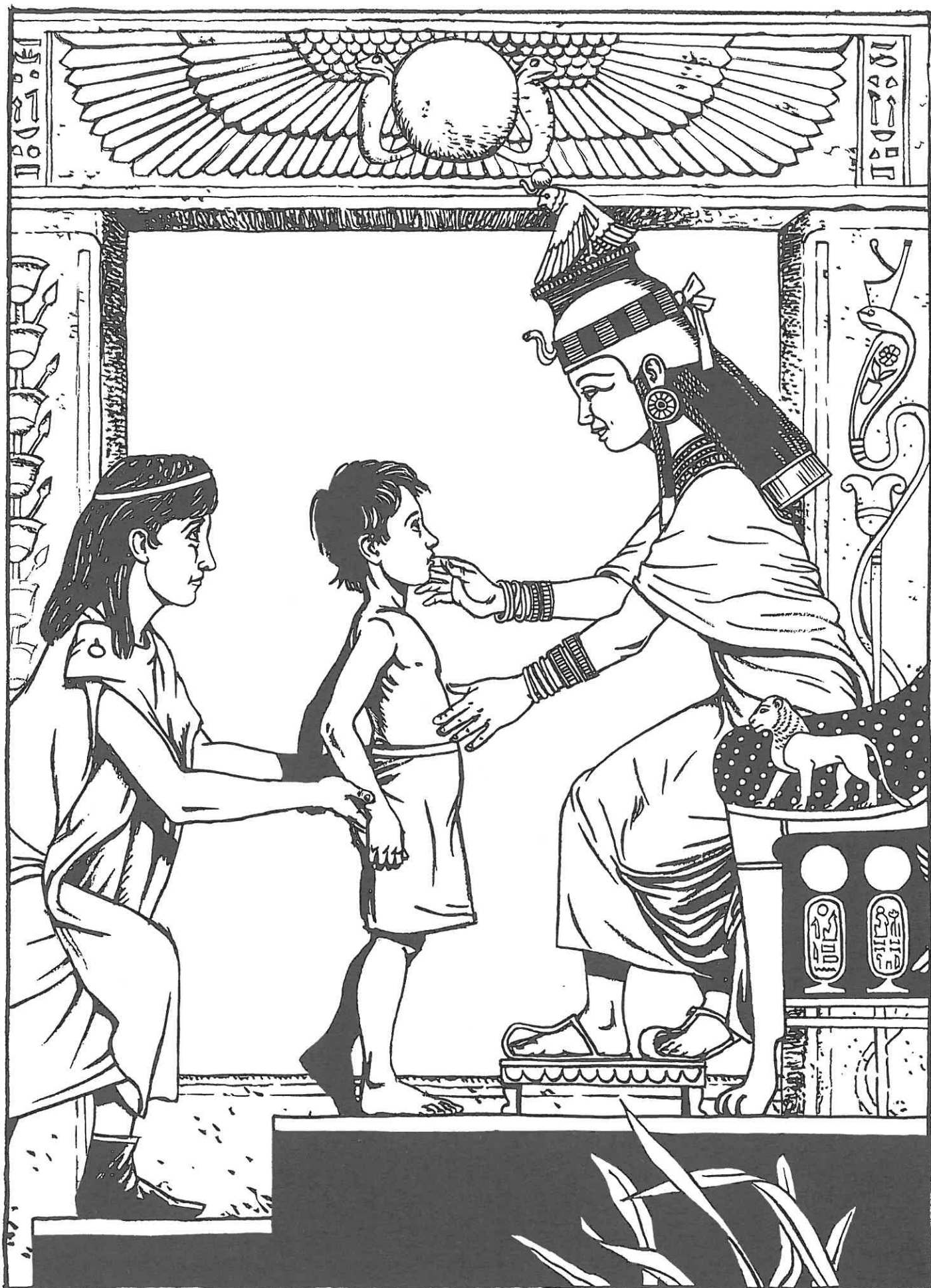
Hoppe paradis

· Sett dere i ring når dere er ferdige med å leke. Samtal om hvordan det føles å få leke sammen.

-
Er kameratene viktige om dere skal trives?

Lytt til barnas kommentarer. La du merke til om noen av barna holdt seg i utkanten mens dere lekte? Oppmuntre dem og aktiviser dem slik at de ikke føler seg fortrenget av dem som er mer frampå.

Da gutten ble stor, gikk moren til kongsdatteren med ham, og han ble som en sønn for henne. Hun kalte ham Moses.

FRED OG FRIDA:

Bruk dem til å repeter litt fra forrige gang, og skape litt spenning og forventning innfor det som nå skal fortelles.

HVA SIER BIBELEN?

Vis bildet av Moses som barn - det samme som du brukte forrige gang.

Repetèr kort det dere snakket om da.

Lag et bilde av faros palass. Plasser bildet av Moses som ung i palasset, og fortell så levende du kan om hvordan Moses ble ført til faraos datter (2 Mos 2:10).

Intervju Moses om hvordan han hadde det som barn - i den israeliske familien og som faraos barnebarn. La barna få stille spørsmålene. Hvis du har en medhjelper med deg, kan han eller hun gjemme seg og svare for Moses. Eller du kan være Moses selv.

Snakk på forhånd om hva dere vil spørre Moses om. La barna få formulere spørsmålene, og skriv dem opp på flip-overen. Eller dere kan bruke spørsmålene som følger her. Kombinèr gjerne med selvlagede spørsmål.

- Hvordan hadde familien din det?
- Hvordan var det å leve som slaver?
- Hvorfor var dere slaver?

- Hva syntes dere om farao og soldatene hans? - Hvordan så det ut i slottet? - Hvordan var det å bo der? - Lengtet du tilbake til familien? - Hva var forskjellen på de to hjemmene? - Hvilke lekekamerater fikk du ha? - Savnet du de gamle vennene dine? - Hvilken skole gikk du på da du var faraos "barnebarn"? - Hva sa farao og familien hans om israelittene?

Prøv å leve dere inn i de tanker og følelser Moses kan ha hatt mens han vokste opp. Barna kan bytte på å være Moses og svare på forskjellige spørsmål. Hvis du har barn i gruppa som lever i to ulike hjem eller som er skuffet over de voksnes liv, kan dette være en fin måte å la dem få komme til orde på. De behøver ikke å fortelle om seg selv, men kan la sine egne følelser og erfaringer farge de svarene som Moses gir.

HVA BETYR DET FOR OSS?

· Heng opp tegningen av veien. I begynnelsen av veien fester du bildet av Moses som liten.
· Gud var med Moses da han begynte på livsveien. Hvordan? Samtal omkring disse spørsmålene:

- Hvordan er Gud mot oss?
- Har barna egne erfaringer av Guds omsorg? - I hvilke situasjoner har Gud hjulpet? La barna få

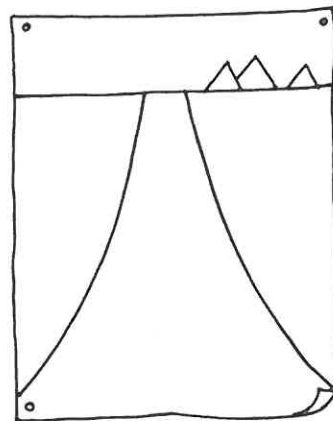
tid til å fortelle sine egne eksempler.

- Hjelper Gud bare når vi ber om det?

- Har du som leder noe du kan fortelle fra ditt eget liv?

Heng opp bildet av Moses som ung litt lenger fram på livsveien.

Gud som var med i begynnelsen av

Mose liv, hadde en plan med alt som hendte ham da han ble eldre også. Gud var med ham hos faraos familie også. Men verken Moses eller foreldrene hans visste noe om framtida hans. Dere vet heller ikke noe om framtida deres. Men dere kan fantasere, gjette og drømme.

Mye av det dere opplever som barn, kan dere ha nytte av senere i livet.

Ta fram permen fra forrige samling.

La barna få drømme og fantasere om hva de gjør om 10 år. De som kan, skriver selv, de andre får hjelp.

Repetèr minneordet, og skap trygghet og håp for framtida hos barna.

Vi drømmer og fantaserer, men Gud vet alt og kommer til å være med oss da også.

Avslutt i denne tryggheten.

Har barna egne forslag om hva dere kan be om?

Lytt til deres friske måte å uttrykke følelser på, og la dem få være delaktige når dere nå avslutter samlingen.

Gud lytter til drømmeres bønner også.

AKTIVITETS-FORSLAG

Lag kuler

Lag kuler selv av trolldeig. Her får du oppskrift:

2-3 dl hvetemel

1 dl salt

1 dl vann

1 ss eddik

1 ts matolje

Kulene kan tørkes i ovnen og males og lakkes neste gang.

Lag modeller av møbler og redskap. På Mose tid var slike leker populære. Lag deres egne modeller av trolldeig.

Hoppe tau

Korte eller lange tau, bestemmer dere selv. Antageligvis har barna selv forslag til mange forskjellige hopp, f.eks. høyre fot først, venstre fot først, armene i kors, begge

føtter samtidig og bakoverhopp. Ha det gøy!

Gå på aviser

Leken går ut på at man skal bevege seg rundt i rommet ved å trække på aviser, uten å være nær gulvet.

Avisene flytter man selv, ett skritt om gangen.

Som stafett:

Del gruppa i to lag som stiller seg opp på hver sin rekke. Et hoppetau kan være startstrek. Markér et vendepunkt for begge lag.

Når startsignalet går, begynner den første fra hvert lag. De flytter avisene slik at de kommer seg framover, runder merket og fortsetter på samme måte tilbake til

startstreken. Så overtar nestemann osv.

Som kappløp:

Plassen og antall barn avgjør om du må dele opp i smålag. Markér start og mål. Hvis dere vil, kan dere ta tida, men det er like gøy uten. (Du får sikkert låne stoppeklokke på skolen.) Vinnerne i hver omgang går til finalen.

Få på deg hatten

Lag en fiskestang av en pinne og et snøre. Fest en hatt i snøret.

Så gjelder det å få hatten opp på hodet, helst med den ene hånden på ryggen. Barna kan også leke parvis ved at den ene prøver å få hatten opp på hodet til den andre.

EN FORKORTET UTGAVE

· Samle barna rundt deg og la alle få føle seg hjemme. Syng sammen og minn hverandre på hva dere snakket om sist. I dag skal dere få høre mer om hvordan det gikk med Moses.

Du kan bruke illustrasjonsforslaget fra tekstgjennomgåelsen, eller du kan la noen kle seg ut som Moses - først i slaveklær og etterpå som prins.

Et par av barna får være reportere og intervjuer Moses om barndommen hans. Bruk spørsmålstips- og forslag fra tekstgjennomgåelsen.

Tilpass spørsmålene etter barna i gruppa. Husk hva som er målet for samlingen, og fordyp dere i de punktene som kan hjelpe nettopp dine elever å få den innlevelse og forståelse som de behøver.

Det viktige er barnas egen opplevelse av fortellingen om Mose barndom og oppvekst.

Samtal om hvilke kunnskaper Moses hadde med seg fra sine første år. Hvilken betydning hadde de for ham mens han levde som faraos barne barn?

La samlingen munne ut i en trygg forvisning om at Gud våker over hver og en.

Barna har kanskje egne forslag til bønner som uttrykker de følelsene som samlingen har vakt hos dem.

La flere komme til orde, og dra særlig de tause med gjennom å stille dem enkle spørsmål.

Ta barna på alvor og fortell hva du som voksen føler også. Avslutt med å stille dere i en ring, ta hverandre i hendene og syng et av sangforslagene sammen.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos 2:11-22

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Tenk tilbake på forberedelsene du gjorde til de to foregående samlingene. Sett gjerne på noe instrumentalmusikk når du nå skal konsentrere deg.

Les teksten sakte, gjerne høyt.

- Hvordan forestiller du deg spedbarnet Moses?
- Hvordan forestiller du deg guttungen Moses?

LEV I TEKSTEN!

Prøv å tenke deg hvordan Moses må ha opplevd det som skjedde.

- Hvilke konflikter oppstod i ham?

- Hvilke drømmer hadde han?
- Hvilket forhold hadde farao til barnebarnet sitt?
- Hvordan så farao på israelittene?

En tid etter, da Moses var blitt voksen, gikk han en gang ut til frendene sine og så hvordan de trellet og slet. Der fikk han se en egypter som slo en hebreer, en av frendene hans. Moses så seg om til alle kanter, og da han fikk øye på noen, slo han egypteren i hjel og gravde ham ned i sanden. Dagen etter gikk han ut igjen, da fikk han se to hebreere som holdt på å slåss. Han sa til den som hadde skylden: "Hvorfor slår du din landsmann?" Mannen svarte: "Hvem har satt deg til høvding og dommer over oss? Tenker du kanskje på å drepe meg, likesom du drepte egypteren?" Da ble Moses redd og tenkte med seg selv: "Så er det kjent likeveilt!" Da farao fikk høre om det, prøvde han å få drept Moses, men han flyktet for kongen og slo seg ned i Midjan, der holdt han til ved en brønn. Presten i Midjan hadde sju døtre. De kom og øste opp vann og fylte karene, så småfeet til faren fikk drikke. Men så kom det noen gjeter og jaget dem bort. Da reiste Moses seg og hjalp dem og gav småfeet vann. Da de kom hjem til sin far Reuel, spurte han: "Hvordan har det seg at dere kommer så tidlig i dag?" De svarte: "Det kom en egypter og hjalp oss mot gjeterne. Han øste opp vann for oss og lot småfeet drikke." "Hvor er han da?" spurte faren. "Hvorfor gikk dere ifra mannen? Be ham inn, så han kan få mat." Moses gikk med på å bli hos mannen, og han lot Moses få datteren Sippora til kone.

- Hvordan så Moses på israelittene?
- Hvilke alternativer hadde Moses?
- Hvilken livsvirkelighet identifiserte Moses seg med?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan er din bakgrunn?
- Hvilke alternativer hadde/har du?
- Hva ligger til grunn for de beslutninger du tar i livet ditt nettopp nå?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Hvilke ulike verdener lever barn i?

- Hvilket grunnlag har de for å velge?

- Må du gjøre dem oppmerksom på at det finnes andre alternativer?
- Tenk igjennom målsetningen for denne samlingen. Hvordan kan du gjøre den tydelig for elevene dine?

- Er det nødvendig å fortelle om mordet for at barna skal forstå målsettingen?
- Hva ønsker du at barna skal huske etter denne samlingen?

HØST 2

B:6

Moses - et verdifullt menneske

MOSES VELGER KURS FOR SITT LIV

TEKST:

2 Mos 2:11-22

MÅL:

Å forstå at vi, akkurat som Moses, har mulighet til å velge hvordan vi vil leve.

MINNEORD:

Jeg vil være med deg, sier Gud.
2 Mos 3:12

HJELPEMIDLER:

Flanellograf: "Gud og jeg"

"Moses flykter" O 15

Lukens , side 16

En slavefamilie

Faraos familie

Forskjellige sorter godteri i en skål

SANGFORSLAG:

Den som er som et lite barn (9)

Gud jeg vil være en kriste(201)

Han som holder hele (207)

Iblant er jeg lei meg (159)

Jeg går ikke ensom her (161)

Jeg løfter mine øyne (67)

Jeg og mitt hus (217)

Jesus kom inn (166)

La da Gud få sin vei (231)

Mitt valg er gjort (105)

Spørsmålet er bare (128)

Velg Jesus (137)

Vær meg nær, o Gud (143)

NOTABENE!

Moses flyktet til Midjan, et land på Sinai-halvøya. Her møtte han Sippora, datter til gjeterpresten Jetro, og han giftet seg med henne. Midjanittene var Abrahams etterkommere.

De levde i ørkenen, og bedre forberedelser til ørkenvandringen enn den han fikk her, kunne Moses knapt ha fått.

Moses levde i ørkenen i 40 år. Han lærte ørken-livets farer å kjenne, samtidig som

han gjorde seg kjent i de traktene hvor han senere skulle lede folket.

Dessuten modnet han som menneske, og hans åndelige liv ble fordypet i denne perioden. Her døde alle storhets-tanker - den mektige prinsen ble forvandlet til det mest ydmyke menneske på jord (4 Mos 12:3).

Moses kom ut av denne ørkentida som en ydmyk Guds tjener, og som en sterk og klok leder for Guds folk.

INNLEDNING

Syng sammen, og bruk gjerne rytmeinstrumentene dere laget i tredje samling. Slipp spillgleden løs! Ta dere også tid til en lek hvis det passer. Her har du et forslag: Barna setter seg i en ring på gulvet. En av dem setter seg i midten med hendene for øynene. Gi ham eller henne en gjenstand som vedkommende gjemmer bak ryggen. Nå er han eller hun en hund som sover og vokter over beinet sitt.

Et av de andre barna smyer seg fram, napper beinet og gjemmer det bak seg. Hunden lytter etter alle lyder og prøver å høre hvem det var som rørte på seg. Så kryper han rundt i ringen på alle fire. Den hunden bjeffer på, må vise fram hendene sine. Hunden fortsetter til han finner beinet. Da får en annen være hund, og leken fortsetter. Sett fram bollen med godteri. Barna får først se hva du har i bollen, og så kan de velge en ting hver.

Mens barna koser seg med sukker

tøyet, kan dere småprate litt. Drei samtalen inn på disse spørsmålene

- Hvordan var det å velge godteri?
- Var det vanskelig?
- Hva måtte dere gjøre når dere hadde bestemt dere?
- Var det vanskelig å bestemme seg for hva en ikke skulle ta?

HVA SIER BIBELEN?

Bruk tegningen av "livsveien" fra 5. samling. Den hjelper dere å huske. Det er viktig å repetere hvis det er barn til stede som ikke har fått med seg begge de to foregående samlingene. Heng opp bildet av Moses som voksen. Dette bildet skal også brukes i de kommende samlingene. Støtt deg til disse punktene, og la Moses fortelle:

- Jeg husker mye fra barndommen min. Jeg vokste opp hos de egent-lige foreldrene mine, og de fortalte ofte om hvordan israelittene hadde havnet i Egypt.
- Jeg kommer aldri til å glemme drømmene deres om å få dra tilbake til Kanaan.
- Da jeg ble litt eldre, flyttet jeg til farao og familien hans. Da ble livet mitt ganske annerledes.
- Jeg fikk egne tjenere som passet på meg, og vi spiste festmat hver dag. Jeg fikk gå på de fineste skolene, og lærerne mine bukket for meg!
- La gjerne Moses spørre barna om de vet hvorfor han flyttet hjem til farao. La dem få fortelle det de husker fra de tidligere samlingene.
- Jeg tenkte ofte på den første familien min og all foreldrene mine hadde fortalt meg. Men nå hadde jeg altså en ny mamma. I den nye familien snakket de ofte stygt om israelittene. Det syntes jeg hørtes rart ut. Jeg følte meg jo hjemme blant dem.
- Jeg følte det bestandig som om jeg levde i to helt forskjellige verdener.
- Jo eldre jeg ble, jo tydeligere kjente jeg at det var hos de første foreldrene mine jeg hørte hjemme.
- Det hendte at jeg gikk ut for å se hvordan søskenene mine og andre slektninger hadde det. De fikk den dårligste maten og måtte gjøre alt det tunge arbeidet. De hadde ikke noe de skulle ha sagt over seg selv.
- En dag fikk jeg se at en egyptisk mann slo en av slavene, min bror.
- Da ble jeg rasende og forsvarte ham. Etter det ble jeg nødt til å flykte. Til og med farao ble sint på meg for at jeg hadde forsvart en slave.
- Jeg var nødt til å flykte til et annet land for å redde livet. Jeg ble boende der, giftet meg og fikk familie. Jeg arbeidet som sauogjeter i ørkenen, og passet på sauene til Jetro, svigerfaren min.

HVA BETYR DET FOR OSS?

· Del et flip-overark med en loddrett linje. Heng opp bildet av en israelittisk familie øverst til venstre.

- Hvordan var livet for dem? Skriv opp barnas egne forslag i stikkordsform. Om nødvendig kan du få hjelp av følgende spørsmål:
  - Hva fortalte foreldrene deres til dem?
  - Hvilke jobber fikk de?
  - Hvordan ble de behandlet?
  - Hvordan følte de å leve på den måten?
  - Hva var de redde for?
  - Hvilke drømmer hadde de?
  - Hvilke skoler fikk barna gå på?
- Heng opp bildet av faraos familie øverst til høyre. Fortsett samtalen om denne familien; Bruk de samme spørsmålene og skriv opp stikkord. Spar på dette arket.
- I disse to familiene levde Moses som barn og ungdom.
  - Hvilke muligheter hadde han som voksen?
  - Snakk om hvordan livet hans kunne ha blitt hvis han hadde valgt å bli hos faraos familie.
  - Hvordan hadde livet hans blitt hvis han hadde valgt å bli i den andre familien sin?

· Vi vet hva Moses valgte. Han flyktet fra alt sammen, etter at han hadde valgt israelittene.

FRED OG FRIDA:

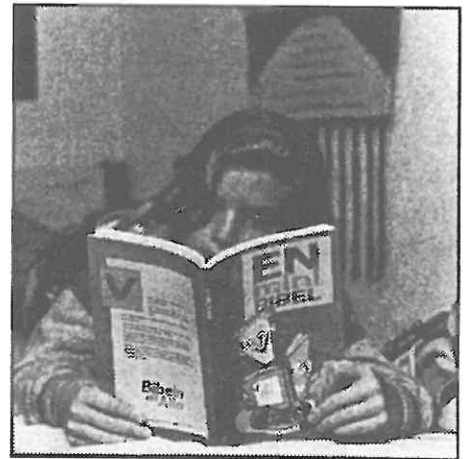
Samtaler om sine framtids-drømmer, om sine helter og stjerner som er rike og har fine hus... Tenk om en kunne bli verdensberømt?
(Få fram motforestillingene: Får aldri være i fred når de går på gaten, mange fristelser, greier ikke livet sitt... osv. Det viktigste er ikke å bli rik og berømt, men å leve rett og være lykkelig og glad! Gud vil oss det beste!)

· Vi kan også velge mellom forskjellige måter å leve på. Samtal utfra de foreslåtte spørsmålene. Velg de som passer, og legg til deres egne:

- Hvilke valg gjør vi i dag?
- Skal andre bestemme for oss?
- Hva skal vi gjøre hvis vi føler oss usikre?
- Hva kan vi gjøre hvis vi vet for lite om det ene alternativet?

· Lytt til barnas kommentarer og skriv dem ned i stikkordsform på flip-overen. Legg merke til de tause barna, og still spørsmål direkte til dem. Hvis du ikke gjør det, er det stor fare for at de forblir tause og kanskje føler seg utenfor.

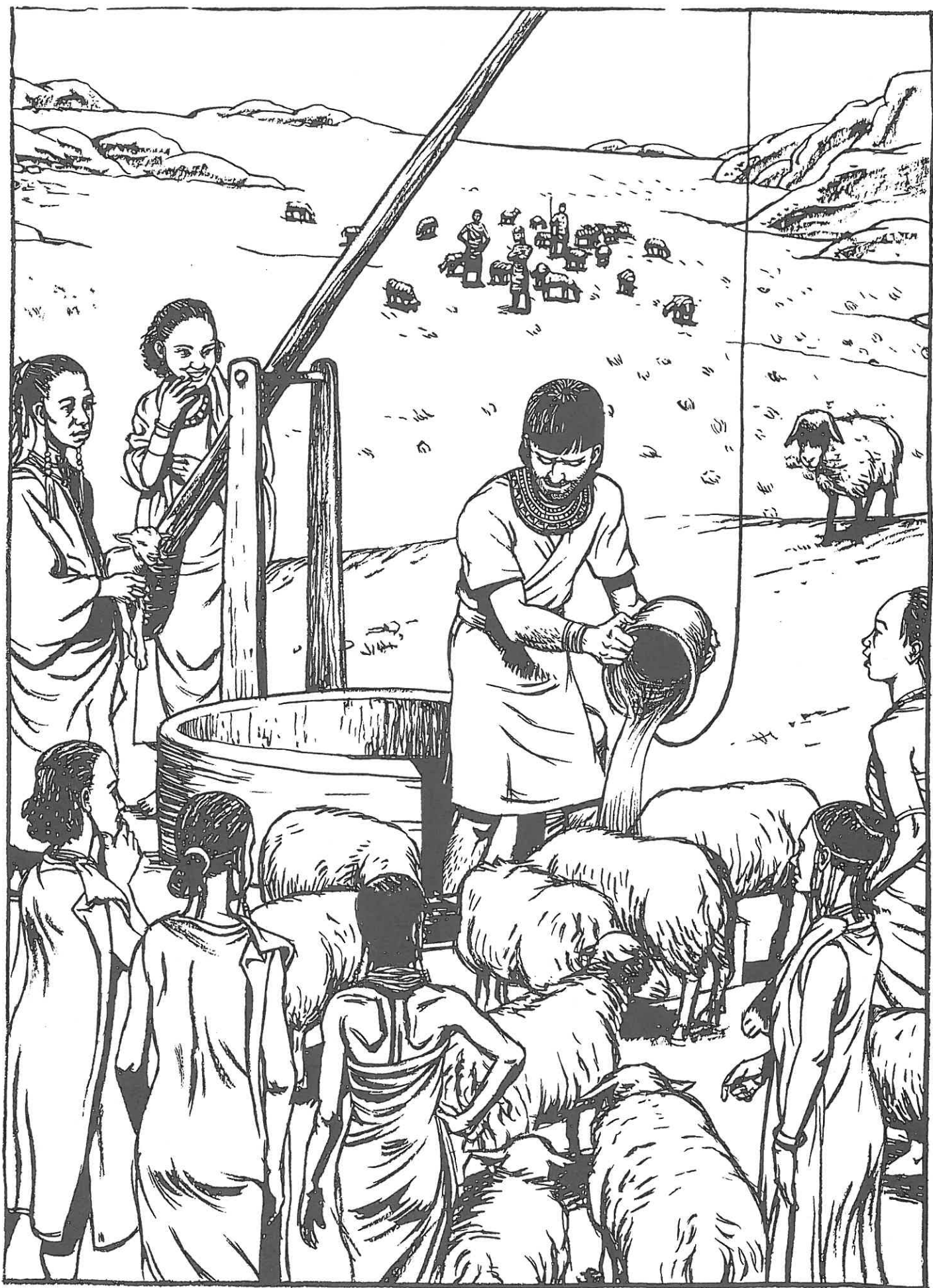
- Bare den som har flere alternativer, kan velge. I samlingene våre lærer dere ting som dere kan ha nytte av når dere skal velge hvilket liv dere vil leve.
- Hva lærer dere?
- Hvordan kan man vite om et annet slags liv er bedre?
- Kan vi lære noe av hverandre?

Ta dere god tid til å snakke sammen, og la samlingen munne ut i at barna får anledning til å velge.

Ta hensyn til barna, og vær bevisst på hva som kan være svært store avgjørelser utfra barnas perspektiv.

La barna langt på vei få velge sanger selv og kanskje også synge alene. Ikke glem å dele ut det godteriet som ble til overs!

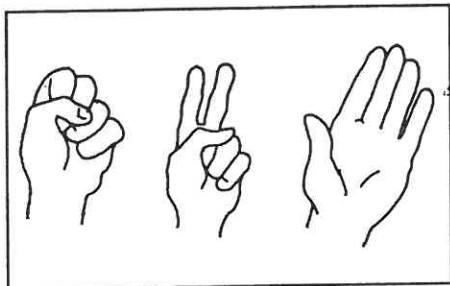

Moses reiste seg og hjalp kvinnene slik at småfeet deres fikk vann å drikke.

AKTIVITETS-FORSLAG

Billedlotto

Når en spiller lotto, må en velge. Bruk tommelotto-kortene, hvis dere lagde slike. Eller dere kan bruke et vanlig lotto-spill. Hvis du på forhånd deler kortene i flere bunker, kan flere grupper spille samtidig.

Stein, saks, pose

Barna leker to og to. Still dem opp overfor hverandre. Begge knytter en hånd og løfter den tre ganger i

lufta, samtidig. Den fjerde gangen skal de lage ett av tre symboler:

- *Hånden knyttet: Stein*
- *V-tegn: Saks*
- *Alle fingre utstrakt: Pose*

Posen vinner over steinen, fordi en kan putte steinen nedi posen. Steinen vinner over saks, fordi steinen gjør saks sløv.

Saks vinner over posen, fordi saks kan klippe i stykker posen.

Barna sammenligner hendene og ser hvem som har vunnet.

Hvis begge viser samme symbol, blir det uavgjort. Den som først har vunnet fem ganger, vinner leken.

Bro bro brille

To barn stiller seg opp mot hverandre, tar hverandre i hendene og rekker dem i været.

På forhånd har de bestemt hvem som er **sol** og hvem som er **måne** - ingen andre enn de selv vet hva de har bestemt.

De andre barna stiller seg på rekke og går under broen mens de synger "Bro bro brille".

Den som blir fanget av armene når verset er slutt, velger sol eller måne og stiller seg bak den han har valgt. Når alle er fanget, avsluttes leken med drakamp.

EN FORKORTET UTGAVE

Innled samlingen med å synge. Syng både barnas ønskesanger og dine forslag.

Finn fram godteriet og la barna få velge fra bollen. Mens de spiser, kan dere snakke om hvor vanskelig det er å velge en ting når det betyr at man må si nei til noe annet.

Finn fram bildet av Moses som voksen - dette skal dere bruke på samlinger senere også. Moses forteller teksten for dem. Bruk støttepunktene i tekstgjennomgåelsen, og la barna få bidra med det de husker.

Heng opp bildene av de to familiene, og snakke om hvordan de hadde det. Hvis du vil, kan du

bruke disse spørsmåls-forslagene.

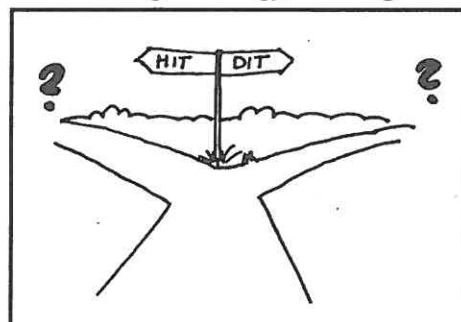
Snakk om en familie av gangen:

- *Hvordan har de det?*
- *Hvordan er deres hverdag?*
- *Hvordan behandler andre dem?*
- *Hva er de redde for?*
- *Hva lengter de etter?*

• Sammenlign med det som skjedde innledningsvis da barna fikk velge godteri. Moses ble satt på et valg. Hvilket?

• La barna fortelle om forskjellige valg-situasjoner de har opplevd.

-*Hvilke valg må de gjøre i dag?*

Lytt til forslagene, og skriv dem ned på flip-overen.

Samtal om spørsmålene:

- *Kan man få hjelp når man må velge?*
- *Hva gjør vi hvis vi vet for lite om de forskjellige valgmulighetene?*
- *Hva gjør vi hvis vi føler oss usikre?*

Prøv å få alle barna med i samtalen.

Hvis noen av barna trenger det, gir du dem anledning til å ta et valg nå i avslutningen. Det viktige er at en velger selv, ikke at andre velger for en. Barna kan få velge favoritt-sangene sine.

Noen vil kanskje velge å synge alene. Og hvorfor ikke velge å dele ut godteriene som ble til overs?

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos 3:1-20

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Sett gjerne på klassisk musikk når du skal lese teksten og leve deg inn i den.

Les teksten et par ganger.

- Hvilke spontane følelser vekker den hos deg?
- Har du egne minner i tilknytning til denne teksten?
- Oppdager du noe du ikke har lagt merke til tidligere?

LEV I TEKSTEN!

Tenk deg inn i hvordan hverdagen var for Moses.

- Hvilke tanker og drømmer tror du han hadde?
- Hva var det som drev Moses fram til busken?

- Hvordan så Moses på seg selv?
- Hvordan så Gud på Moses?

- Hvordan reagerte Moses på dette møtet med Gud?
- Hvordan var Moses blitt forberedt på det som skulle komme?

Moses gjette småfeet for svigerfaren Jetro, presten i Midjan. Da hendte det en gang at han drev feet over på den andre siden av ørkenen og kom til Guds fjell, Horeb. Der viste Herrens engel seg for ham i en flammende ild, som slo opp fra en tornebusk. Med ett fikk han se at busken sto i lys lue, men den brant ikke opp. Da tenkte Moses med seg selv: "Jeg vil bort og se dette under fulle synet, at tornebusken ikke brenner opp." Men da Herren så at han kom borttil for å se, ropte han ut av tornebusken: "Moses, Moses!" Og han svarte: "Kom ikke nærmere! Ta dine sko av deg! For det stedet du står på, er hellig jord." Herren sa: "Jeg er din fars Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud." Da skjulte Moses ansiktet; for han våget ikke å se på Gud. Så sa Herren: "Jeg har sett hvor vondt mitt folk har det i Egypt, og hørt hvordan de klager over fogdene. Jeg vet hva de må lide. Jeg har steget ned for å fri dem fra egypterne og føre dem opp fra dette landet til et godt og vidstrakt land, et land som flyter med melk og honning. Der bor kananitterne og hetittene, amorittene og perisittene, hevittene og jebusittene. Nå har nødropet fra israelitene nådd opp til meg, og jeg har sett hvordan egypterne plager dem. Gå av sted! Jeg sender deg til farao. Du skal føre mitt folk, israelittene, ut av Egypt!"

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan ser du på Gud?
- Hvilke gode sider mener du at du selv har?
- Hva er mindre bra?
- Hvordan tror du Gud ser på deg?

- Hva kan du lære av denne teksten? Skriv ned de spontane følelsene du opplever når du leser den.
- Har du opplevd å få noe kall? Formuler det i ord.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Har du egne barndomsminner i tilknytning til denne teksten?

- Hva vet du om barnas virkelighet og livssituasjon?

- Hva vet du om Guds tanker for dem?

- Hva vet du om barnas selvoppfattelse?

- Hva vet du om deres gudsbilde?

- Hva i teksten er viktig for dem?

HØST 2

B:7

Moses - et verdifullt menneske

GUD VELGER MOSES

TEKST:

2 Mos 3:1-20
Tornebusken

MÅL:

Å få vite at Gud velger den han vet passer best til en bestemt oppgave.

MINNEORD:

Jeg vil være med deg, sier Gud.
2 Mos 3:12

HJELPEMIDLER:

Blåbærris på "kitt-fot"
Moses-figur på stiv kartong.
Oransje spraymaling
Flanellograf: "Tornebusken"
Lukens s. 16

SANGFORSLAG:

Fader, du har skapt meg (196)
Frykt ei, jeg er med (27)
Gud, jeg vil være en (201)
Han er herre (40)
Herren er Gud (209)
Jeg er med dere alle (214)
Jeg kan ikke hva du kan (216)
Jesus, her er jeg (80)
Jesus, kom inn (166)
La da Gud få sin vei (231)
Mitt valg er gjort (105)
Spørsmålet er bare (128)

NOTABENE!

Mose liv kan deles inn i tre perioder på 40 år:

1/ *Livet i Egypt*

2/ *Oppholdet i Midjan.*

3/ *Israels leder under ørkenvandringen.*

Da periode nr. 3 begynte, var Moses 80 år. Guds time var inne. Herren åpenbarte seg for Moses i en brennende tornebusk og gav ham i oppdrag å befri Israels- folket fra trelldommen i Egypt.

Først er Moses motvillig og finner på flere unnskyldningen, men han slipper ikke unna. Til slutt bøyer han seg for Guds vilje. Han føler seg styrket av Herrens løfte: "Jeg vil være med deg."

Dette skjedde ved Sinai-fjellet (Horeb) hvor han senere mottok Loven. Det er vanskelig å angi nøyaktig hvor Horeb lå, men mener at det tilsvarer fjellet Djebel Musa sør på Sinai-halvøya.

LITT Å FORBEREDE

Gjem bildet av Moses eller en passende dokke-figur et eller annet sted i rommet.

Gjør letingen til en skattejakt med skjulte beskjeder.

På den første lappen skriver du f.eks. "Under duken". Der legger du en ny lapp med en ny beskjed. Bestem selv hvor mange gjemme-steder du vil bruke før Moses blir funnet.

INNLEDNING

Oppmuntre barna til å opptre for hverandre, enten som solister eller to og to. Bruk gjerne de rytme-instrumentene dere har laget selv, eller andre instrumenter.

Lek "tampen brenner" og la barna gjemme en avtalt gjenstand etter tur. Når den er gjemt, kan dere fortelle om den er "fugl, fisk eller dyr". Når noen kommer i nærheten av tingen, roper den som gjemte "tampen brenner!"

(Har du innvandrerbarn i gruppa, må du kanskje forklare uttrykkene.)

Når dere har lekt en stund, velger du ut et par barn som får i oppdrag å finne Moses for deg. Når de lurere på hvordan de skal greie det og hvor han er, forsikrer du dem om at du skal passe på at det kommer til å gå bra. Men det

er barna som skal utføre oppdraget de har fått - et oppdrag som slettes ikke er umulig, selv om det kanskje virker sånn.

Finn fram den første lappen. Hjelp dem å lese den, om nødvendig. De må selv lete seg fram fra det ene gjemmestedet til det andre. Til slutt finner de Moses. Oppdraget hørtes "umulig" ut til å begynne med, men det var mulig likevel når du hjalp.

- Jeg er din fars Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud!

HVA SIER BIBELEN?

La en assistent gjemme seg og være Guds stemme (G). Sett fram det fargede blåbærriset og Moses (M). (Sett Moses fast i en klump modellkitt). Gjenfortell teksten med stor innlevelse, og bruk støttepunktene her hvis du trenger det:

- *Moses nærmer seg den brennende busken*

- *M: Hva! Er det skogbrann? (Han blir både nysgjerrig og redd på en gang! Improvisér redselen hans.*

- *M: Men så rart! Det lukter ikke svidd, og busken brenner ikke opp, selv om den står i lys lue! Dette må jeg se nærmere på.*

- *G: Moses! Moses! (Improvisér hvordan han reagerte og svarte.)*

- *G: Ikke kom nærmere! Ta av deg skoene, for du står på hellig grunn. Jeg er dine fedres Gud, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. (Moses dekker ansiktet sitt og faller på kne.)*

- *G: Jeg vet at folket mitt har det vanskelig i Egypt. De har ropt til meg om hjelp i mange år. Nå har jeg bestemt meg for å hjelpe dem ut av Egypt, og føre dem hjem til Kanaan igjen. Du, Moses, skal dra tilbake til Egypt for å befri dem!*

- *M: Hvem? Jeg?*

- *G: Ja, akkurat du, Moses!*

- *M: Men det klarer jeg ikke.*

- *G: Jo, visst greier du det.*

- *M: Nei, hvordan skulle jeg klare det? Egypterne slipper oss ikke!*

- *G: Jeg skal være med deg hele tiden, og da kommer du til å greie det. Jeg vil være med deg, Moses!*

- *M: Men hva skal jeg si til israelittene så de skjønner at det er du som har sendt meg?*

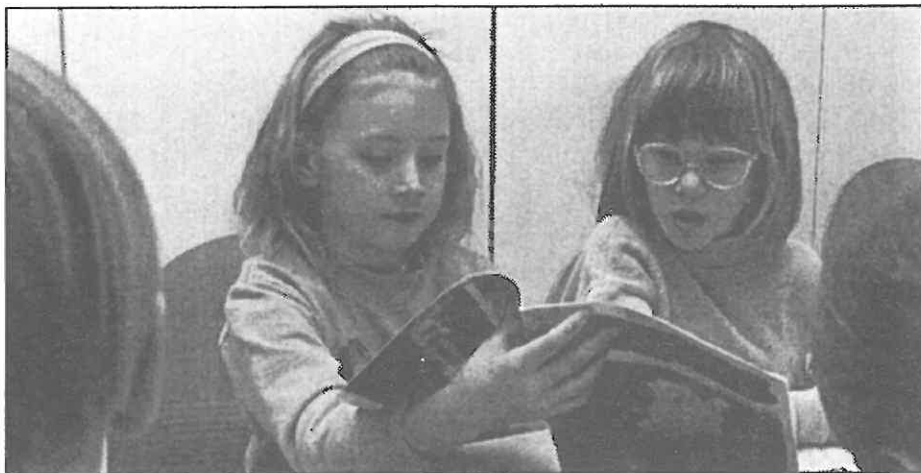
- *G: Fortell dem at deres fedres Gud har sendt deg, og at jeg vet hvordan de har hatt det.*

- *M: Men tenk om de ikke vil tro meg?*

- *G: De kommer til å høre på deg!*

Faraos kommer ikke til å slippe dere av gårde med det samme, men etter hvert skal han bli tvunget til det. Det skal jeg sørge for.

- *M: Jeg får prøve, da, hvis du går med meg.*

Ta fram flipover-arket med de to familiene fra forrige gang. Se på det, og prøv om dere husker noe om Mose liv.

- *Født i en israelittisk familie i en tid da alle guttebabyer skulle drepes.*

- *Tatt opp fra Nil-vannet.*

- *Oppveksten som liten i familien.*

- *Oppveksten i faraos familie.*

- *Moses velger hvor han hører hjemme.*

- *Han blir nødt til å forlate Egypt.*

Samtal utfra disse spørsmålene:

- *Hvorfor kunne han ikke flytte tilbake?*

- *Hvilken jobb hadde han nå?*

- *Lengtet han tilbake til familien sin av og til?*

- *Hvordan hadde folket hatt det i Egypt?*

Gud hadde ikke glemt sitt folk. Han bestemte seg for å hjelpe dem hjem igjen. Hvordan skulle det gå til?

- *Hvorfor valgte han akkurat Moses, tror dere?*

La så mange barn som råd få komme til orde.

Gud trengte hjelp fra Moses for å gjennomføre redningen. Moses hadde sagt nei takk til faraos og Egypt. Nå skulle han hjelpe de han hadde forsvart, til å komme ut fra fangenskapet.

HVA BETYR DET FOR OSS?

• *Trenger Gud medarbeidere i dag?*

Ta dere god tid til å snakke om:

- *Hvem kan være Guds medarbeidere?*

- *Hva kan vi hjelpe Gud med, vi som lever i dag?*

• Grip fatt i konkrete forslag fra barna. Samtal om

- hvordan dere kan gjøre det

- når dere kan gjøre det

Et tips: Å dele ut Barnas Beste (Ev. VIPS) i klassen, kan være en ting. Bestem hvordan og når dere kan gjøre det. Lytt til barnas egne forslag - det er jo idéene som kommer "innenfra" som når lengst.

• La samlingen avsluttes med følelsen av at hver enkelt av dere er utvalgt av Gud, akkurat som Moses! Vis til noen av barnas forslag igjen.

F.eks: Du, Cecilie, er den som aller best forstår hva tante Britt trenger hjelp til. Du er viktig for henne!

• Guds løfter til Moses gjelder oss også. Repetèr minneordet.

Be for hverandre og de opp-gavene dere skal utføre. Be også for de menneskene som skal få glede av det dere vil gjøre.

Avslutt gjerne med å synge takkesanger til Gud - en takk for at han har en oppgave for oss alle.

AKTIVITETS-FORSLAG

Dramatisering

Bruk enkle rekvisitter (utkledning) og la barna dramatisere teksten. En del av barna kan være sauer, lam, steiner, klippeblokker og trær.

Tegne

Bruk fargestifter og tegn scenen med Moses og den brennende busken. Tegn sauer, steiner osv. Mal over alt sammen med grønn vannfarge til slutt. Når tegningene har tørket, kan dere lage en utstilling av dem.

"Balanse-bryting"

Hvem greier å holde balansen lengst?
Barna stiller seg opp parvis med ansiktene mot hverandre.

Venstre fot bøyes bakover, og holdes oppe med venstre hånd. Høyre hånd holder kameratens høyre hånd.

Så gjelder det å prøve å dytte, dra eller vri motstanderen ut av balanse.

Skattejakt

Lag en enkel skattejakt.

Du kan gjøre forberedelsene selv, eller la barna hjelpe deg.

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelse:

Plukk blåbærris som du sprayer eller maler oransje. Du kan også bruke oransje garnstumper som du fliser opp. Sett riset i en leirklump. Ta med en lommelykt som du kan legge bak riset. Fest gjerne rødt eller oransje papir over glasset. Lag en liten leirfigur.

Sett dere i en sirkel rundt et lavt bord. Prat med barna og syng sammen. Skap en atmosfære der alle føler seg lagt merke til.

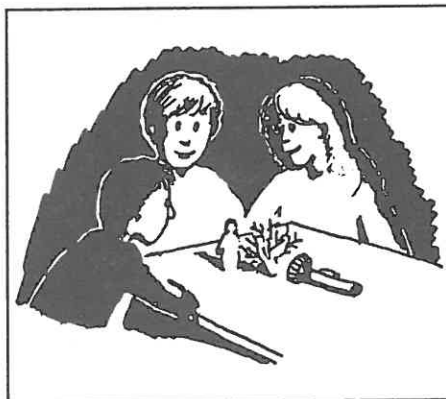
Slokk taklampen. Sett busken, lommelykta og Moses på bordet.

Fortell teksten ved hjelp av tipsene og støttepunktene i tekstgjennomgåelsen. De barna som kan fortellingen, kan hjelpe deg med det de husker. Men pass på at ikke et par barn får dominere hele tiden. Hvis du får et slikt problem, kan du stille enkle ledespørsmål til de andre, slik at de også blir trukket med - så ingen føler seg utenfor.

Repetér kort om Moses:

- *Hvem er Moses?*
- *Hvordan har han hatt det?*
- *Hvorfor havnet han i Midjan?*
- *Han hadde sagt nei takk til livet ved faraos hoff.*

Moses var utvalgt av Gud. Han skulle få være med og befri folket sitt fra farao og Egypt. Samtal om hvordan Moses opplevde kallet.

Bruk gjerne spørsmålene i tekstgjennomgåelsen.

- Slik er Gud i dag også! Han vet hvordan vi har det.
- - *Trenger han noen medhjelpere i dag? Hva kan vi gjøre?*

Del et flipover-ark i to med en loddrett strek. Skriv HVEM på den ene siden og HVA på den andre.

Fortsett samtalen. Benytt deg av spørsmålene i siste del av tekstgjennomgåelsen - "hvem kan være Guds medhjelpere" osv. Tilpass spørsmålene til din gruppe. Det kan bety at dere hopper over enkelte spørsmål, fordypet dere i et par, eller finner på egne utfra de behovene som er i gruppa. Skriv hele tiden ned stikkord på arket. La barna få være delaktige.

Hvordan kan dere utføre oppgaven deres?

- Hvis dere vil bruke BARNAS BESTE/VIPS til utdeling, kan dere diskutere hvordan dere best kan bruke det. Ingen skal føle seg tvunget til å ta med to blader. Men for den/de som bestemmer seg for å bruke bladet, er det en fin mulighet.
- Har dere andre muligheter?
- Form en avslutning som er preget av det dere har kommet fram til. Be for det dere har bestemt dere for å gjøre. Pass på at du har øyekontakt med alle barna nå i avslutningen, slik at alle opplever at de er viktige og i sentrum for din oppmerksomhet. Syng gledessanger.

Tenk på at dere er utvalgt, alle sammen!

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos 4:10-17 og 27-31

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les teksten et par ganger, gjerne høyt.

Prøv å leve deg inn i hvilke følelser og reaksjoner Moses hadde.

- Hvilke følelser vekkes hos deg?
- Har du personlige minner i tilknytning til teksten?

LEV I TEKSTEN!

- Hva var Mose spontane reaksjon?

- Hvordan så han på seg selv?

- Hvordan så Gud på ham?
- Hvordan tror du Aron følte seg?
- På hvilken måte hadde Gud forberedt Aron?

---

10. Men Moses sa til Herren: "Hør meg, Herre! Jeg har aldri vært noen ordets mann, verken før eller nå etter at du begynte å tale til din tjener; jeg har vanskelig for å tale og uttrykke meg." Da sa Herren: "Hvem er det som har gitt mennesket munn? Hvem er det som gjør stum eller døv, seende eller blind? Er det ikke jeg, Herren?"

12. Gå nå, så skal jeg være med deg når du taler, og lære deg hva du skal si!" Men han sa: "Å Herre, send en annen, send hvem du vil!" Da ble Herren harm på Moses og sa: "Har du ikke din bror Aron, levitten? Jeg vet at han kan tale. Nå kommer han og møter deg, og når han ser deg, blir han inderlig glad. Du skal tale til ham og legge ordene i munnen på ham. Så skal jeg være med både deg og ham når dere taler, og lære dere hva dere skal gjøre.

Han skal tale til folket for deg, og du skal være som Gud for ham. Ta denne staven i hånden; med den skal du gjøre tegnene!

27. Heren sa til Aron: "Gå og møt Moses i ørkenen!" Han gikk av sted og møtte Moses ved Guds fjell, og han kysset ham. Moses kunngjorde for Aron alle de ord som Herren hadde sendt ham med, og alle de tegn han hadde befalt ham å gjøre. Så gikk Moses og Aron og samlet alle israelittenes eldste. Aron bar fram alle de ord som Herren hadde tatt til Moses, og han gjorde tegnene, mens folket så på. Og folket trodde. Da de hørte at Herren nå hadde tatt seg av israelittene og sett deres nød, bøyde de seg til jorden og tilbad.

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan reagerer du selv på teksten?
- Har du selv opplevd et kall til tjeneste?
- Hvordan reagerte du da Gud kalte deg?
- Hvordan har kallet påvirket livet ditt?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvilke ressurser ser du i elevene dine?
- Finnes det ressurser som du ikke ser?
- Finnes det begrensninger for hva Gud kan gjøre blant dine elever?

- Forstår barna i din gruppe at Gud kan bruke dem, på samme måte som han brukte Moses og Aron?

- Hvordan kan du hjelpe dem?

HØST 2

C:8

Et viktig oppdrag

ARON KALLES

TEKST:

2 Mos 4:10-17 og 27-31
Aron blir kalt til å være medhjelper for Moses.

MÅL:

Å få vite at samarbeid er nødvendig fordi det gir større muligheter.

MINNEORD:

Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.
2 Mos 14:14

HJELPEMIDLER:

Flanellografbilder eller figurer av Moses (som du har brukt tidligere)
Den brennende busken
Aron
Lukens, side 16

SANGFORSLAG:

Fader, du har skapt meg (196)
Frykt ei, jeg er med (27)
Gud, jeg vil være en (201)
Han er herre (40)
Herren er Gud (209)
Jeg behøver deg!
Jeg er med dere alle dager (214)
Jeg kan ikke hva du kan (216)
Jesus, her er jeg (80)
Jesus, kom inn (166)
La da Gud få sin vei (231)
Mitt valg er gjort (105)
Spørsmålet er bare (128)

NOTABENE!

Aron var tre år eldre enn Moses. Han var antageligvis født før farao kom med påbudet om at alle hebraiske guttebabyer skulle drepes.

Samtidig som Gud talte til Moses gjennom den brennende tornebusken, fikk Aron i oppdrag å dra ut i ørkenen for å møte Moses og bli hans medhjelper.

Aron hadde lett for å uttrykke seg så han ble Mose "talerør".

Det var Aron som fortalte folket hva Gud hadde sagt til Moses, og det var han som siden førte ordet hos farao.

Men samarbeidet gikk ikke helt smertefritt. Moses ble sint på Aron fordi han handlet altfor selvstendig mens han var oppe på Sinai-fjellet. Aron ga etter for folkets ønske og laget en gullkalv. Likevel stod brødrene sammen gjennom 40 år inntil Moses døde.

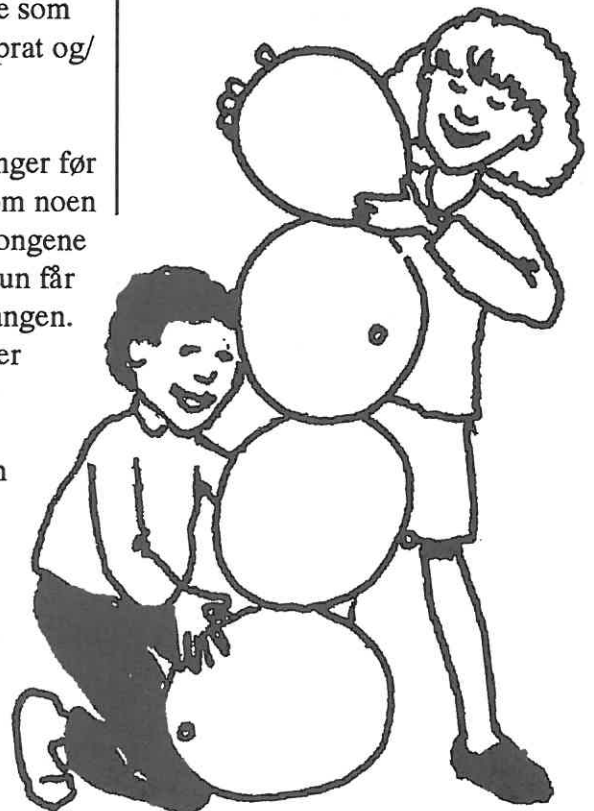
INNLEDNING

Innled samlingen på en måte som føles naturlig for dere. Småprat og/eller syng sammen.

Blås opp en del runde ballonger før samlingen begynner. Spør om noen av barna greier å stable ballongene oppå hverandre. Han eller hun får bare hente én ballong om gangen. Det vil snart vise seg at det er umulig å klare dette alene.

La barna lure litt på hvordan det kan gjøres, og prøve å gjennomføre forslagene. Det vil vise seg at de må være minst to for å klare oppgaven.

Hvis dere vil, kan dere leke "ballongleken" som dere finner i aktivitetsforslaget. Sett dere i ring når dere er ferdige med å leke.

HVA SIER BIBELEN?

Ta fram bildene av Moses og busken. Lag et kort sammendrag av den forrige samlingen.

- Moses gjette sauene i ørkenen.
- Han oppdaget den brennende busken.
- Gud talte til Moses fra busken.
- Han fikk i oppdrag å dra tilbake til Egypt for å befri israelittene.

Gjenfortell ukens tekst og la f.eks. medhjelperen din være Guds stemme. Bruk punktene her hvis du vil, krydret med innlevelse og fantasi.

M: - Men Gud, jeg er ikke noe flink til å snakke for meg.

G: - Har ikke jeg gitt deg munn til å tale med? Gå nå, så skal jeg fortelle deg hva du skal si.

M: - Kan du ikke sende noen andre som kan klare det bedre?

G: - Nei, jeg vil at nettopp du skal gå. Men jeg vil gi deg en medhjelper, din bror Aron. Han er flink til å tale. Jeg skal fortelle deg hva du skal si til ham. Og så sier han høyt det du har sagt til ham. Jeg skal være med dere begge.

M: - Men han er jo ikke her. Vi har ikke sett hverandre på førti år.

G: - Ta det bare helt rolig. Jeg skal sende ham til deg.

· Ta vekk busken, og la Aron og Moses møtes. Improvisér noe omkring dette møtet.

A: - Moses, er det virkelig deg? Så var det sant det Gud sa til meg?

M: - Hva sa han?

A: - At jeg skulle dra ut i ørkenen, og der skulle jeg treffe deg.

(La Moses gjengi det Gud har sagt til ham. Barna kan hjelpe deg. Moses og Aron går videre og møter israelittenes ledere.)

Aron forteller alt Moses har sagt til ham: At Gud skal befri folket og lede dem ut av Egypt og hjem til Kanaan. Folket trodde på dem.

Da de fikk høre at Gud hadde sett hvordan de hadde det, og at han ville hjelpe dem, bøyde de seg ned og ba.

· Moses nølte overfor oppdraget han fikk. Da gav Gud ham en medhjelper. Samtal omkring disse spørsmålene:

- *Hva gikk oppdraget ut på?*
- *Hvorfor passet Moses ekstra godt til å utføre dette oppdraget?*
- *Hva visste han om israelittenes liv? Hvordan visste han det*

- *Hva visste han om livet ved faraos hoff? Hvordan visste han det?*

- *Hvorfor måtte Aron være med?*

- *Trengte Moses ham?*

HVA BETYR DET FOR OSS?

Fortsett samtalen rundt disse spørsmålene:

- *Hvilke oppdrag gir Gud i dag?*

- *Gir han oss oppdrag som er umulige?*

- *Hva kan du hjelpe til med?*

- *Når trenger vi hjelp av hverandre?*

La barna komme med forslag, og skriv stikkord på flip-overen. Her er noen aktuelle forslag du kan supplere med:

- *Fortelle andre om Jesus*

- *Oppmuntre noen som er lei seg eller ensomme*

- *Forsvare de som blir mobbet*

- *Når noen blir ertet fordi de tror på*

Jesus, kan du hjelpe dem ved å fortelle at du også tror.

- *Gi penger i kollekten. Pengene brukes til å drive det kristne arbeidet. Dere kommer nok på flere ting som pengene brukes til.*

FRED OG FRIDA:

La dem komme med typiske

“barnetanker” om at det bare er de voksne som kan tjene Gud.

- *Nei, er vi barn så er vi barn og da syns jeg at vi kan leke og ha det gøy! sier Frida. Hun syns en del voksne kristne ser så triste og alvorlige ut.*

(Benytt sjansen til å fortelle at det er spennende å tjene Gud, og når vi går Guds “ærender” får vi mye glede!)

Alt dette er måter vi kan hjelpe hverandre på.

Hvis noen av barna har delt ut BARNAS BESTE/ VIPS siden sist, kan dere snakke om det.

- *Hvordan gikk det?*

- *Hva sa de som fikk bladet?*

- *Hva kan du gjøre når kameraten din er ferdig med å lese bladet?*

- *Må man være flere for å kunne gjøre dette?*

- *Er det noen som trenger hjelp av noen andre akkurat nå?*

- *Er det noen som er klare til å hjelpe til?*

Ta den tid som er nødvendig, og fordyp dere i de spørsmål som føles aktuelle for dine elever.

De andre spørsmålene kan dere hoppe over. Det er viktig at alle barna får mulighet til å komme til orde, og at de føler seg utvalgt av Gud.

Lær minneordet. Kanskje dere kan synge det?

Still dere i ring og ta hverandre i hendene. Be en takkebønn for hverandre. Når barna blir nevnt ved navn, er det større sjanse for at de vil føle seg utvalgte og viktige. Det er lov å be stille hvis en ikke våger å be høyt.

- Aron skal tale til folket og være munn for deg, og du skal være som Gud for ham, sa Herren til Moses.

AKTIVITETS-FORSLAG

Ballongleken

Bind en snor i hver ballong.

Del barna i grupper på 2-3 stykker, og knytt en ballong fast rundt vristen på hvert barn.

Nå skal hver gruppe prøve å beskytte sine egne ballong-er, samtidig som de prøver å trække i stykker de andres. Den gruppa som klarer å beskytte flest av sine egne, vinner.

Vær oppmerksom på at noen barn ikke liker at det smeller.

Disse kan få være tilskuere, med hendene for ørene.

Hyssing-leker

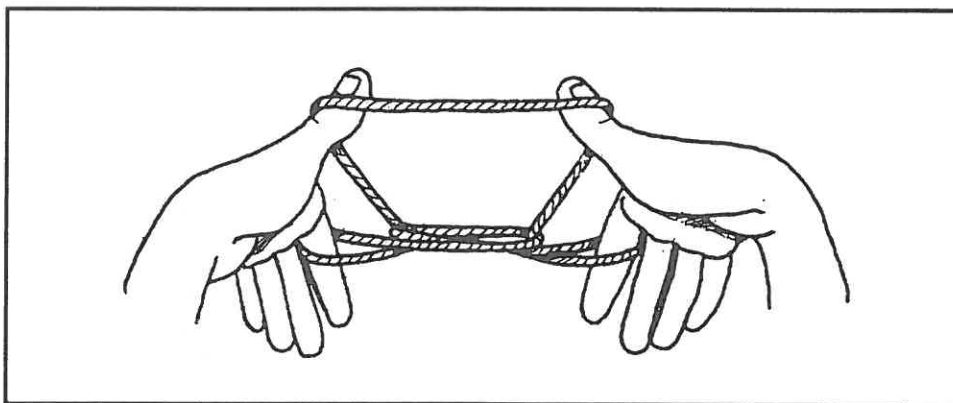
Disse lekene er meget gamle og fins i mange land.

Her kan du lære deg å lage TEKOPPEN.

Flere eksempler finner du i boka.

Stafetter

To ballonger på hver sin tallerken, kan brukes til en morsom stafett. Det gjelder å springe en viss distanse og komme tilbake til nestemann uten å miste ballongen. Faller den ned, må den plukkes opp før man kan springe videre. Det laget som først har fraktet alle sine ballonger i mål, har vunnet.

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelser:

Tegn store hjerter på tegnepapir, gjerne farget. Du kan eventuelt skrive minneordet på dem.

Barna arbeider to og to. Blir det en til overs, får du eller medhjelpere din være med. Barna stiller seg ved siden av hverandre, og legger den ene armen bak kameratens rygg. Hvert barn klipper ut to hjerter. Bare de frie hendene kan brukes, så her gjelder det å samarbeide.

Sett dere i ring når alle er ferdige med hjertene sine.

Sett Moses og den brennende busken på et lavt bord.

Repetèr kort fra forrige gang og fortell dagens tekst.

Se tekstgjennomgåelsen.

Ta fram flip-overen fra forrige samling. Se på det dere skrev under overskriftene HVEM og HVA.

- Repetèr kort det dere snakket om da. Det er spesielt viktig hvis ikke alle var til stede på forrige samling.

Hvis barna har delt ut BARNAS BESTE/VIPS-blader i løpet av uka, er det viktig at dere følger opp hvordan det har gått. Du finner forslag til spørsmål omkring dette i tekstgjennomgåelsen.

Hvordan kan dere hjelpe hverandre? Lytt til de konkrete forslagene barna kommer med.

- Hva kan vi gjøre for dem som blir ertet fordi han/hun tror på Gud?
- Hva kan vi gjøre mot dem som er lei seg eller redd?
- Hva kan vi gjøre hvis vi vet om noen som er ensomme?

Vi kan alltid regne med at Gud hjelper oss når vi behøver det. Og vi kan hjelpe hverandre.

Finn fram hjertene. Hvis du ikke har skrevet på minneordet, kan du skrive det på flip-overen nå, slik at barna kan skrive det av selv. Vær forberedt på at du må hjelpe en del av dem. Lær minneordet. Hvorfor ikke syng det?

· Lag en avslutning som passer for dere. Be en kort takkebønn for hvert barn. Du kan bruke idèen fra samlingsforslaget, eller du kan be for dem selv. La hvert eneste barn få føle seg så utvalgt og viktig som det er!

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos kapittel 7 til 9

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Sett deg godt til rette og les igjennom disse tre kapitlene.

Notér ned dine spontane tanker, følelser og aha-opplevelser.

- Har du barndomsminner i tilknytning til denne teksten?
- Hvordan har de påvirket deg?

LEV I TEKSTEN!

- Hvilke forskjellige plager rammet Egypt?

- Hvordan reagerte farao? Egypterne? Israelittene?
- Hvordan reagerte Moses og Aron?

- Hvorfor gav de aldri opp?
- Tvilte de noen gang?
- Hvilken målsetting hadde Moses og Aron?
- Hva førte motgangene til?

7:1 "Da sa Herren til Moses: Se, jeg lar deg være som Gud for farao, og din bror Aron skal være din profet. Du skal tale alt det jeg byr deg, og din bror Aron skal legge det fram for farao, så han lar israelittene fare fra landet. Men jeg vil forherde ham, og mange fegn og under vil jeg gjøre i Egypt. Farao kommer likevel ikke til å høre på dere, og derfor vil jeg legge min hånd på egypterne og føre mine hærer, Israel, mitt folk, ut av Egypt med store straffedommer. Egypterne skal få sanne at jeg er Herren, når jeg rekker hånden ut over Egypt og fører israelittene bort fra dem. Moses og Aron gjorde som Herren hadde befalt dem.

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilke nederlag har du selv møtt?
- Hvordan har de påvirket deg?

- Har nederlag betydd noe positivt for deg?

- Hva kan du lære av denne teksten?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Les målsetting for samlingen og tenk på den.

- Hva vil du at barna skal huske fra denne samlingen?

- Hvilke deler av teksten bør du ta med for at barna skal kunne forstå og huske poenget?

- Er det nødvendig å ta med det som står om "spåmennenes staver"? Hvordan vil du i så fall forklare dette for barna?

- Hvilke motganger møter de?
- Hvordan håndterer de motgangen?
- Har noen av barna det vanskelig nå?
- Hvordan kan dere i gruppen støtte ham eller henne?

HØST 2

C:9

Et viktig oppdrag

MOSES OG ARON

HOS FARAO

TEKST:

2 Mos 7 til 9

Egypt rammes av mange plager

MÅL:

Å få vite at det var Gud som hjalp Moses og Aron, slik at de holdt ut og ikke gav opp.

MINNEORD:

Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.

2 Mos 14:14

HJELPEMIDLER:

Flanellografbilder av Moses og Aron

farao og spåmennene

Arons stav

bilde av en eller flere frosker

bilde av en eller flere fluer

rekvisitter til Moses, Aron og farao

Lukens side 16.

SANGFORSLAG:

Fader, du har skapt meg (196)

Frykt ei, jeg er med (27)

Gud, jeg vil være en (201)

Han er herre (40)

Herren er Gud (209)

Herren skal stride (Se foran)

Jeg behøver deg!

Jeg er med dere alle (214)

Jeg kan ikke hva du kan (216)

Jesus, her er jeg (80)

Jesus, kom inn (166)

La da Gud få sin vei (231)

Mitt valg er gjort (105)

Spørsmålet er bare (128)

NOTABENE!

Aron og Moses gikk til farao og krevde at han skulle slippe israellittene fri. Dermed var konflikten i gang mellom farao, Egypt og Moses, Herrens tjener. Hver gang farao gjorde motstand, viste Herren sin makt.

Striden hadde et dobbelt siktemål. For det første skulle det bli klart at Israels Gud er Herre, og for det andre skulle israellittene bli kjent med Guds makt og omsorg for dem. De skulle forlate landet som seierherrer og ikke som flyktninger.

Farao satte folket til enda hardere arbeid enn før. Slik ble trelldommen så utholdelig for israellittene at de ble villige til å forlate Egypt, hvor de hadde bodd gjennom flere hundre år.

Herren straffet egypterne med ti forskjellige plager. Ni av dem var naturkatastrofer. Gud hadde kontroll over alle sammen, og kunne stanse dem som svar på bønn. Plagene varte antageligvis i ca. ett år. Først etter den tiende plagen, da Herrens engel drepte alle de førstefødte i Egypt, kom befrielsen.

INNLEDNING

La barna fortelle det de husker fra forrige samling. Slik får du et ganske godt bilde av hvor mye de forstod.

- Aron kastet staven sin på gulvet foran farao, akkurat slik Gud hadde sagt at han skulle gjøre. Da ble den til en stor slange. - Farao sendte bud på spåmennene sine.

HVA SIER BIBELEN?

Ta fram de bildene av Moses og Aron som du har brukt tidligere.

De kastet stavene sine på gulvet, og de ble også til slanger. (Hvis du tar med dette punktet, bør du ta deg tid til å forklare.)

- Arons stav spiste opp de andre stavene.

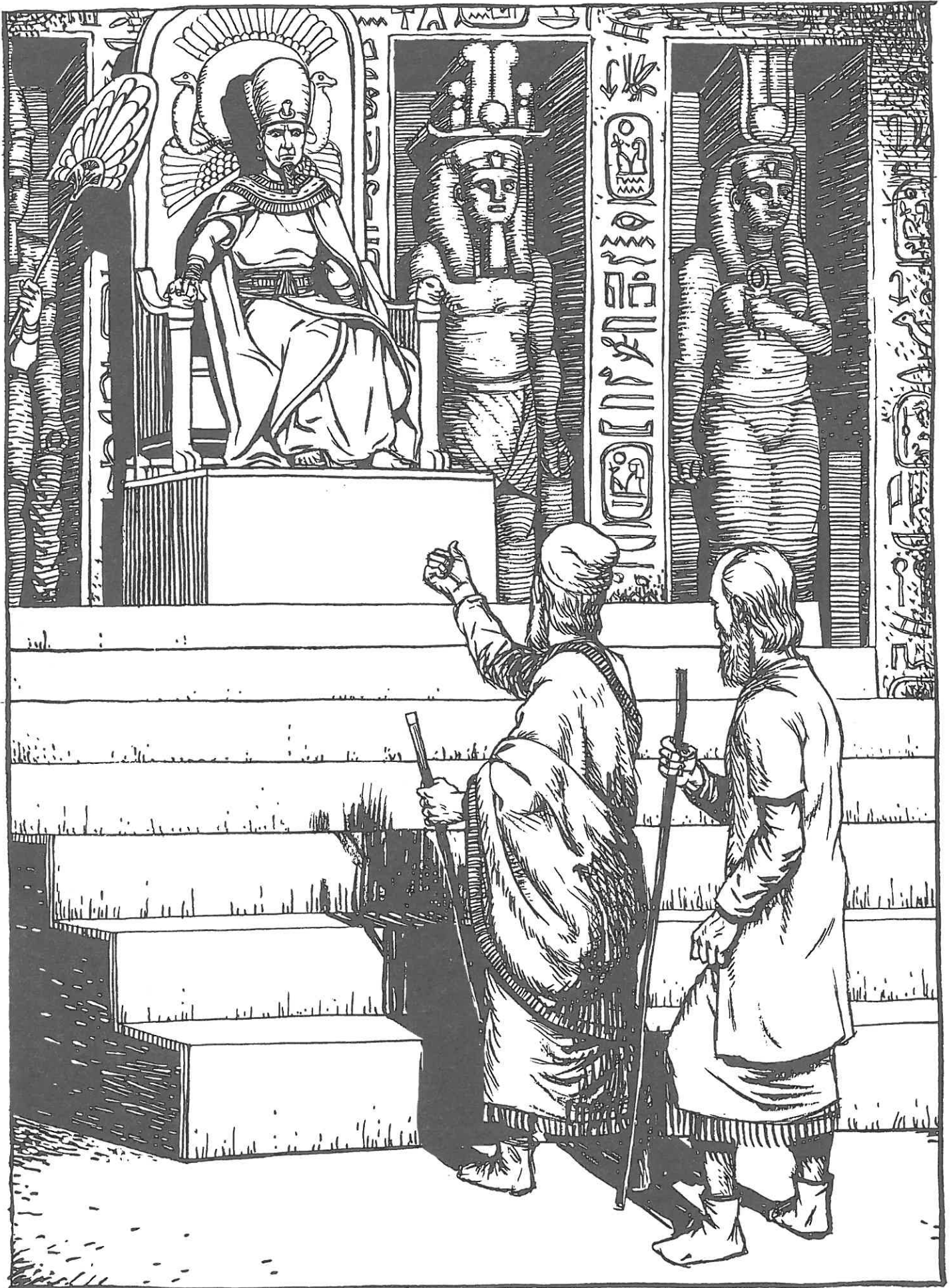
Nå fikk de møte selveste farao, og de sa til ham at han måtte slippe israellittene ut av Egypt. Gjenfortell teksten så levende som du kan. Punktene her kan være til hjelp for deg. - Moses og Aron fikk befaling om å gå til farao. Gud fortalte dem hva de skulle si og gjøre. - Farao ville ha bevis for at det var Gud som hadde sendt dem. Han ville se et under. Hvis ikke alle var til stede sist, bør du fortelle litt mer utførlig. Lek gjerne en av lekene som fins under aktivitetsforslaget.

- Farao gjorde likevel ikke det de ba ham om.

- Moses og Aron gikk derfra, slitne og skuffede.

- Men Gud sa: "Gå tilbake til farao!" De var lydige og advarte farao: Hvis han ikke ville la folket deres dra, ville Gud la masse frosker strømme inn over Egypt.

- Farao fortsatte å nekte, og da gikk det som Gud hadde sagt. Vis bildet av frosken(e). Lev dere inn i hvordan det

- Så gikk Moses og Aron fram for farao og gjorde som Herren hadde sagt.

var i Egypt. Det var frosker overalt - til og med i faraos seng og kjøkken!

- Farao kalte til seg Moses og Aron, og ba dem om å be til sin Gud om at han måtte ta bort dyrene. Hvis froskene ble borte, ville han slippe israellittene.

- Da froskene var borte, ombe-stemte farao seg og holdt folket fortsatt som fanger.

- Men Moses, Aron og Gud gav ikke opp. Den ene plagen etter den andre kom over Egypt.

- Hvis du rekker det, kan du også nevne fluene. De kom ikke inn over Gosen, men over hele resten av Egypt. De eneste som ble glade, var nok fuglene, for nå fikk de massevis av mat!

- Men farao fortsatte som før. Han kom stadig med nye løfter, men brøt dem like etterpå.

- Mange ganger gav Gud Moses og Aron befaling om å gå tilbake til farao.

(Hvis barna dine trenger spenning og dramatisk, kan du fortelle om flere av plagene.)

FRED OG FRIDA:

La dem kommentere fortellingen utfra tanken:

- *At de torde! Tenk om de hadde blitt satt i fengsel...*
- *Farao var ikke til å stole på.*
- *Har du vært modig noen gang, Fred? osv.*

HVA BETYR DET FOR OSS?

- Har barna noen gang blitt lovet noe som det ikke ble noe av?

Et improvisert rollespill kan hjelpe dem til å forstå den skuffelsen en føler når et løfte blir brutt. Kanskje dere kan bruke et av barna eksempler. Eller dere kan bruke et av disse:

- *Lasse blir lovet at han skal få være med og sparke fotball. Men når dagen kommer og de skal spille, velger kameratene Tom i steden, og Lasse får ikke være med.*

- *Susanne har fortalt Marte en hemmelighet, og Marte har lovet at hun ikke skal fortelle den videre. Men snart oppdager Susanne at alle vet det likevel. Marte har sladret!*

La barna spille disse eksemplene. Gå inn i spillet og spør hva de føler. Tilskuerne får også være med og kommentere.

Når vi blir skuffet, blir vi ganske lei oss. Hvordan var det for Moses og Aron?

- *Hva hendte når farao lovet å slippe dem?*
- *Hendte det bare en gang?*
- *Hvordan reagerte folket mot Moses og Aron? Mot farao?*
- *Hvordan kan Moses og Aron ha følt det?*
- *Gav de opp?*
- *Hva gjorde de i steden?*
- *Hva var det som hjalp dem?*

La barna selv få komme med konklusjoner. Skriv dem opp på flip-overen.

- *Hva kan vi gjøre når mennesker skuffer oss?*

Sammenlign med de situasjonene dere dramatiserte, og bruk disse spørsmålene om nødvendig:

- *Bør vi alltid si hva vi føler?*
- *Hvordan skal vi si det?*
- *Hva kan vi gjøre i steden for å gi opp?*

- *Hva kan vi gjøre for ikke å svikte andre?*

- *Hvordan kan vi øve oss på å tenke oss om før vi lover andre noe?*

- *Kan det noen ganger være vanskelig å holde det vi har lovet?*

Gud var med Moses og Aron og hjalp dem, slik at de ikke gav opp. Se på det som dere har skrevet på flip-overen.

Den samme Gud har lovet å være med oss, hver eneste dag.

- *Hvordan kan vi merke at han er det?*

Repetér minneordet. Hvis du ikke har hatt anledning til å trykke det opp, kan barna skrive det ned selv.

Vær forberedt på at du kanskje må hjelpe en del. Kanskje de kan dekorere kortene også?

Har du selv opplevd at Gud har hjulpet deg når du har vært skuffet? Vær gjerne personlig og fortell barna om det. Hvis du selv er åpen mot barna, er det større sjanse for at de vil åpne seg for deg, slik at du kan nå inn til dem.

La samlingen munne ut i en glad forvissning om at Gud alltid er med oss, uansett hvor ensomme vi kan føle oss.

Snakk gjerne direkte til hver enkelt, og gi dem forsikringer om at Gud ikke vil svikte; f.eks. "Gud svikter deg aldri, Karin!"

Kanskje barna har møtt skuffelser og motganger i det aller siste? Da kan dere be for hverandre før dere skilles.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos kapittel 11 til 13

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Finn fram noe musikk du liker og sett deg godt til rette. Les teksten, notér refleksjoner og iakttagelser.

- Hvilke følelser vekker teksten?
- Møter du nye tanker?

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan tror du folket reagerte på det Moses og Aron sa?
- Hvordan reagerte egypterne på Moses og Aron? På farao?
- Hvilke forventninger hadde israelittene?
- Hvordan reagerte de som hadde gitt opp håpet?
- Hva var farao redd for?

LEV UT TEKSTEN!

- Opplever du håpløse situasjoner i din virkelighet akkurat nå?
- Har teksten noe å lære deg om hvordan Gud håndterer det umulige?

Bestem deg for noe konkret som føles riktig for deg akkurat nå.

11:3 Og Herren gjorde det slik at egypterne fikk godvilje for folket. Men så ble også Moses holdt for en meget stor mann i Egypt, både av faraos menn og av folket.

4. Moses sa: Så sier Herren: Ved midnattstid vil jeg gå gjennom Egypt. Da skal alle førstefødte i Egypt dø, fra den eldste sønn av farao som sitter på sin trone, til den eldste sønn av trettikvinnen som står bak kvernen, og alle de førstefødte dyr i buskaper.

10. Moses og Aron gjorde alle disse underne for farao. Men Herren forherdet farao, og han lot ikke israelittene dra ut av landet.

12:1 Herren sa til Moses og Aron mens de var i Egypt: Denne måneden skal være nyttårs måneden for dere.

Dere skal regne den for den første måneden i året. Si til hele Israels menighet: På den tiende dagen i denne måneden skal hver husfar ta seg ut et lam, ett for hver husstand!... Det må være et årsgammelt, lyteløst værdlam. Istedenfor et lam kan dere også ta et kje... Da skal hele Israels menighet slakte det straks etter at solen er gått ned. Så skal de ta noe av blodet og stryke det på de to dørstøpene og dørbjelken i de husene hvor de spiser det. Og kjøttet skal de spise samme natten; de skal steke det på ilden og spise det med usyret brød og bitre urter.

11. Når dere spiser det, må dere ha beløte om livet, sko på føttene og stav i hånden, og dere skal spise det i hast! Det er påskehelg for Herren! For samme natt vil jeg gå gjennom Egypt og slå ihjel alle førstefødte i landet, både av folk og fe.

13. Men blodet skal være det merke som viser hvilke hus dere er i. Når jeg ser blodet, vil jeg gå forbi.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Husker du hvordan du opplevde denne teksten som barn?
- Hvordan tror du dine elever vil oppfatte den?
- Hva i fortellingen er det viktig å ta med?

- Hva kan du utelate eller tone ned?
- Opplever elevene dine det umulige i sin hverdag?

- Hvordan forholder de seg til "umulige" ting?
- Kan budskapet i teksten bli til hjelp for dem?
- Kan du hjelpe dem?
- Hvordan kan du legge fram teksten slik at budskapet blir tydelig for barna?

HØST 2

C:10

Et viktig oppdrag

BEFRIELSEN

TEKST:

2 Mos 11-13
Utgangen fra Egypt.

MÅL:

Å få vite at Gud alltid har en løsning, selv om den noen ganger kan drøye.

MINNEORD:

Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.
2 Mos 14:14

HJELPEMIDLER:

Flanellografbilder av Moses og Aron
Lukens. side 16 og 17.
"Gud og jeg" O 22
En israelittisk familie
Et lam
Bilde av gutt og lam

SANGFORSLAG:

Fader, du har skapt meg (196)
Frykt ei, jeg er med (27)
Gud, jeg vil være en (201)
Han er herre (40)
Herren er Gud (209)
Herren skal stride for dere.
Jeg behøver deg!
Jeg er med dere alle dager (214)
Jeg kan ikke hva du kan (216)
Jesus, her er jeg (80)
Jesus, kom inn (166)
La da Gud få sin vei (231)
Mitt valg er gjort (105)
Spørsmålet er bare (128)

NOTABENE!

Den tiende plagen tok livet av alle de førstefødte i Egypt, men Gud reddet sitt folk. Innstiftingen av påskemåltidet har blitt noe av det mest grunnleggende for Israels religion og deres stilling som paktsfolk. Samtidig peker det fram mot den nye pakt (1Kor 5:7).

INNLEDNING

Sett stolene i en ring og ha en enkel sangkonkurranse.

Alt. 1:

Nynn en liten strofe av en sang som barna kjenner, og la dem gjette hvilken sang det er. Etterpå kan dere synge sangen sammen.

Alt. 2:

Du sier en bokstav, og så skal barna skynde seg å foreslå sanger som begynner på denne bokstaven. Syng noen av sangene sammen.

Takket være påskelammets blod kunne israelittene unngå straffedommen.

Påskemåltidet innledet også befrielsen fra trelldommen. Israel ble et fritt folk igjen etter 400 år i et fremmed land. Jødene feirer påske til minne om denne hendelsen.

HVA SIER BIBELEN?

· Repetèr kort fra forrige samling, slik at dere husker hvor håpløs situasjonen var.

Gjenfortell teksten:

- Gud varslet Moses om enda en plage som skulle komme over farao og egypterne.

Etterpå ville det bli slik at farao ikke bare tillot israelittene å forlate landet - men han skulle be dem om å dra.

- Gud gav Moses disse befalingene:

- På den tiende dag i måneden skulle hver israelittisk familie velge seg et feilfritt, årsgammelt lam.

- På kvelden, den fjortende dagen, skulle de slakte lammet. Blodet fra lammet skulle de stryke på karmene rundt ytterdøra. Ingen i familien måtte gå ut den kvelden.

- Lammet skulle stekes over ilden og spises den natta.

- Alle skulle være påklede og stå med staven i hånden. De skulle skynde seg å spise og holde seg klar til å dra på kort varsel. Ble det mat til overs, skulle de brenne den opp.

- Israelittene gjorde som Gud sa.
- Ved midnatt døde alle de førstefødte egyptere. Ja, til og med de førstefødte blant dyrene.

- Men i de husene som hadde blod på dørkarmene, døde ingen!
- Kommentér den sorg og fortvilelse som oppsto. Tenk at de ikke hadde hørt på advarslene!
- Farao og egypterne ble redde, og sendte Moses, Aron og folket deres av gårde. De måtte skynde seg vekk sammen med buskapen sin.
- De var mange, 600 000 menn pluss kvinner, barn og trelle. De kan ha vært flere millioner mennesker.
- Gud førte dem ikke den korteste veien, for der var det fare for at de ville komme i krig. I stedet førte han dem en omvei gjennom ørkenen til Rødehavet.
- Herren gikk foran dem - om dagen som en skystøtte, om natta som en ildstøtte. (Prøv å forklare hvordan den kan ha sett ha ut, som en statue kanskje.)
- Gud sa at hvert år skulle de feire de usyrede brøds høytid, eller påske, for å minne hverandre på hva som hadde hendt. Foreldrene skulle fortelle barna sine om dette fra generasjon til generasjon, slik at israelittene aldri skulle glemme å være takknemlige for at Herren hadde ført dem ut av Egypt. Oppdraget de hadde fått - å lede israelittene ut av Egypt - hadde ført til mye slit for Moses og Aron.

Men endelig kom dagen som alle ventet på. Samtal om:

- De befalingene som Gud gav alle israelittiske familier.

- Hva snakket de om mens de gjorde seg i stand?
- Hva føler vi like før vi skal ut på en lang reise?
- Hva følte de da dro fra husene sine og visste at de aldri skulle komme tilbake?

(Har du flyktningebarn i gruppa, bør du gå forsiktig fram. Ikke alle orker å snakke om det de har opplevd. Men kommer de med spontane kommentarer, kan du gripe fatt i dem.)

Hvordan reagerte farao og egypterne?

Det er viktig at barna får anledning til å uttrykke spontane følelser.

La alle få komme til orde, slik at ingen må gå hjem med ubesvarte spørsmål inni seg.

Samtal om...

- hva folket følte da de passerte Egypts grense
- hvordan de kunne vite hvor de skulle dra.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Hvordan kan Gud lede oss i dag? Hvordan kan vi være sikre på hva han vil?

Hvis det er vanskelig å få svar fra barna, kan disse punktene kanskje være til hjelp:

- Vi får idèer og tanker om hva vi kan gjøre.
- Vi finner veiledning i Bibelen.
- Vi kan møte mennesker som hjelper oss.
- Gud gir oss fred inni oss. Den hjelper oss å forstå hva han vil.

Lag en avslutning som formidler trygghet. Fortell om noe du selv har opplevd, eller les en fortelling om noen som er blitt ledet av Gud og som har fått hjelp av ham.

Barna trenger å høre konkrete eksempler fra hverdagen. Det du som leder forteller om deg selv, synes barna er viktig.

OG HERREN SA: "JEG HAR SÅ VISST SETT MITT FOLKS NØD I EGYPT. JEG HAR HØRT DERES KLAGEROP OVER SLAVEFOGDENE OG JEG VET HVA DE LIDER!" (2.MOS. 3.7)

I	II	III	IIII
	<p>"MEN JEG VET AT KONGEN I EGYPT IKKE VIL LA DERE FÅ FARE UTEN AT HAN FÅR KJENNE EN STERK HÅND OVER SEG. DERFOR VIL JEG REKKE UT MIN HÅND OG SLÅ EGYPT MED ALLE MINE UNDER, SOM JEG VIL GJØRE MIDT IBLANT DEM. SÅ SKAL HAN LA DERE FARE!" (2.MOS.3.19)</p>		

"JEG SKAL FØRE DEM OPP FRA DETTE LANDET TIL ET GODT OG VIDSTRAKT LAND, ET LAND SOM FLYTER MED MELK OG HONNING!" (2.MOS. 3.8)

AKTIVITETS-FORSLAG

Tegne

Bruk oljefarger og tegn ildstøtten og folket. Mal over hele tegningen med svart/mørkeblå vannfarge. Da kommer oljefargene svært tydelig fram, og dere får en effektfull kontrast mellom lys og mørke.

Hermegåsa.

Du, eller et av barna, står foran de andre og gjør bevegelser. For hver bevegelse sier du "Slik gjør jeg!!" eller "Sånn gjør jeg!!" Hvis du sier

"sånn", skal alle adlyde deg, men sier du "slik", skal ingen røre seg. Den som gjør feil, går ut av leken. Den/de som klarer seg lengst, har vunnet. Men øv litt før dere setter i gang for alvor.

Følg lederen

Hvis gruppa er stor, kan du dele den opp i mindre grupper. Hver gruppe får en leder som skal gå foran. De andre følger etter og gjør nøyaktig samme bevegelser som

lederen. Fritt fram for fantasien!

Pakke pappas skipssekk

Det finnes flere varianter av denne leken, f.eks. denne:

Barna deltar etter tur. Velg en bokstav for hvert barn, kanskje forbokstaven i navnet deres.

Så skal han eller hun si fem ting som begynner på denne bokstaven. Hvis noen ikke greier det, kan han eller hun få hjelp av den som sitter nærmest på venstre side.

EN FORKORTET UTGAVE

Minn barna på det dere snakket om sist: Det var ganske slitsomt for Moses/Aron.

Vis fram bildet av gutten og lammet. Gi gutten et navn, f.eks. Jakob, og la ham være forteller.

- Jeg heter Jakob og jeg gjeter sauene. I fjor fikk jeg mitt eget lam som jeg har foret opp selv.

- En kveld kom pappa hjem. Han hadde snakket med de andre mennene. Han så alvorlig ut og ville prate med meg.

- Moses hadde sagt at hver familie skulle skaffe seg et feilfritt lam som var et år gammelt. Jeg syntes jo det var flaks at vi allerede hadde et.

- Men så fortalte pappa hva Moses hadde sagt at lammet skulle brukes til. Da ble jeg både lei meg og redd.

- En bestemt dag skulle alle slakte lammet sitt. Etterpå skulle lammet stekes over ilden og spises i all hast midt på natta.

- Blodet skulle vi stryke på karmen rundt ytterdøra! Så forklarte pappa hvorfor vi måtte gjøre det.

- Moses hadde sagt at den natta skulle alt førstefødt blant både mennesker og dyr dø. Men alle som var innenfor en dør som var merket med blod, skulle få leve.

- Etterpå skulle farao be oss om å dra ut av Egypt, fortalte pappa, men det syntes jeg hørt rart ut. Det var jo det han hadde nektet hele tida. - Selv om jeg syntes det var trist, fikk det bli som Moses hadde sagt. Det var jo håp

om at vi endelig skulle få dra fra Egypt.

- Og vet dere - det ble akkurat slik som Moses hadde sagt. Alt stemte! Lammet mitt døde, blodet beskyttet familien min og vi fikk dra fra Egypt!

- Nå er vi på vei til Kanaan. Selv om ingen av oss kan veien, er det ikke noe

vanskelig å finne fram likevel. Om dagen går Gud foran oss som en skystøtte, og om natta som en ildstøtte. De ser ut som to statuer. Det er bare å følge etter.

- Neste gang en av sauene våre får et lam, skal jeg få det. Det har pappa lovet!

Det var vanskelig for Jakob å ofre lammet sitt. Men takket være dette offeret ble hele familien fri fra slave-riet, og de fikk dra hjemover mot Kanaan. Etter alle skuffelsene, var dagen endelig kommet som Moses, Aron og folket hadde ventet på. Gud hadde ikke gitt opp - han hadde en utvei. Moses og Aron fikk fullføre oppdraget sitt. Samtal utfra disse spørsmålene:

- Er alle oppgaver like enkle?

- Hva kan vi gjøre hvis det blir vanskelig? - Hva har Gud lovet oss?

For Gud er ingenting umulig; Han har alltid en utvei. Men det skjer ikke alltid på den måten som vi venter oss.

La barna være med og forme avslutningen. Syng sanger som gir håp og visshet om at Gud virkelig er med. Takk ham i bønn og med sang. Be sammen hvis noen trenger konkret hjelp på noen måte nettopp nå.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos kapittel 14 til 15,1

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Finn fram vannfarger og mal de tanker og følelser som teksten vekker hos deg.

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan reagerte farao da han skjønte at folket virkelig hadde forlatt landet?
- Hvordan gav israelittene uttrykk for sin redsel?
- Kjenner du deg igjen i folkets reaksjon (v. 10-12)?

- Hvordan møtte Moses reaksjonene deres?
- Hva hadde du tenkt og følt hvis du hadde vært med?
- Hvordan reagerte Moses?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan reagerer du i pressede situasjoner?
- Kan du forebygge slike reaksjoner?

14:1 Siden sa Herren til Moses: Si til israelittene at de skal snu om og slå leir .. mellom Migdol og havet! Der skal dere slå leir nede ved sjøen.

5. Da egypterkongen fikk melding om at folket hadde flyktet, skiftet de sinn, både han og mennene hans.: Hva er det vi har gjort? sa de, vi som slapp Israel fri fra arbeidet hos oss! Så spent han for vognene og tok hæren sin med seg. 10. Da farao nærmet seg, fikk israelittene se at egypterne kom etter dem. De ble livende redde og ropte til Herren..

13. Da sa Moses til folket: Vær ikke redde! Stå bare fast, så skal dere få se hvordan Herren frelser dere i dag! For slik som dere ser egypterne i dag, skal dere aldri se dem mer. Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Vet du hvordan virkeligheten ser ut for barna dine?
- Hvordan kan du få greie på mer?
- Hvilket ansvar har du for det som du får vite?

- Hvordan kan du konkret støtte elevene dine?

- Hvordan kan du formidle teksten til nettopp dine elever?

- Hvordan kan du fortelle om hvordan egypterne døde?

- Hvordan kan du forberede deg på barnas reaksjoner?

HØST 2

C:11

Et viktig oppdrag GJENNOM RØDEHAVET

TEKST:

2 Mos 14 til 15,1
Vandringen gjennom Rødehavet

MÅL:

Å forstå at Gud ikke svikter sitt folk når de møter nye vanskeligheter.

MINNEORD:

Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.

2 Mos 14:14

HJELPEMIDLER:

Rekvisitter til Moses flanellografbilder av Moses og Aron israelittene, skystøtten Lukens side 17 og "Gud og jeg" O 22

SANGFORSLAG:

Bryt ut nå i jubel (188)
Dette er dagen (193)
Frykt ei, jeg er med (27)
Gud vi takker deg (39)
Han er herre (40)
Hans navn er underfull (206)
Herren er Gud (209)
Herren skal stride (Se foran)
Jeg er med dere alle dager (214)
Jesus, her er jeg (80)
Kom alle barn! (88)
La da Gud få sin vei (231)
La oss sammen prise (232)
Lovet være Herren! (233)
Vær meg nær o Gud (143)

NOTABENE!

Rødehavet har trolig navnet etter en rød planktonart. Hit, (til nordre del av Suez-bukta,) kom Israels folk da de var på vei ut av Egypt.

Det var her Gud delte vannet, slik at israelittene kunne gå over og slippe unna egypterne.

Flere steder i Salmene finner vi lovsanger som priser Gud for denne redning (Sal 106:9 og 136:13).

Utfrielsen av Egypt er et av hovedmotivene i Israels salmer. Også i NT blir Rødehavet brukt som frelsesymbol (1Kor10:2 og Heb 11:29).

LITT Å FORBEREDE

Lag i stand en kurv med nistemat og legg et håndkle over. Sett vekk stolene slik at dere får mye gulvplass. Ta med noen enkle rekvisitter slik at ett barn kan spille Moses.

INNLEDNING

La barna akkompagnere innledningsangene på rytmeinstrumenter. Dersom det ser ut til at barna trenger litt bevegelse også, kan du benytte noen av lekene fra forrige gang slik at de får tatt ut litt fysisk overskudd. Da blir det lettere å roe seg ned og konsentrere seg om undervisningen etterpå.

HVA SIER BIBELEN?

Fortell teksten ved å dramatisere den. Alle får være med. Legg et hoppetau tvers over gulvet som markerer strandkanten.

Godt og vel halvparten av barna legger seg ned på gulvet på den ene siden av streken. De svinger armene fram og tilbake i takt som om de er Rødehavet.

- Du kan selv være Moses som går foran resten av gruppa. Dere begynner å gå rundt i rommet og er israelittene på vei ut av Egypt. Barna kan selv få være med og finne på ting som hender underveis. Lev dere inn i ørkenlivet med. Dere er tørste og speider etter oaser!

- Plutselig snur du deg rundt og oppdager noe i horisonten. Det er hester og vogner med soldater. Sanden virvler opp rundt dem, så de kjører nok fort. Hvem kan det være?

- Alle blir forskrekket. Foran dere er havet og bak dere er faraos hær. La barna få spille ut frykten.

- Moses, dvs. du, stiller deg foran dem. Improvisér det han sier (bruk bl.a. minneordet).

- Snu deg så mot havet og løft hånden. Havet deler seg. (Barna deler seg i to grupper som trekker seg til hver sin side, mens de fortsetter å vifte med armene.)
- Nå kan dere gå rett gjennom havet. Straks den siste er vel over, lukker havet seg igjen.

Det er ikke noe tegn til farao og hans hær.

- På stranden blir det spontan lovsang, f.eks. minneordet som dere har sunget på flere samlinger, og andre lovsanger. Vet dere om andre måter å uttrykke glede på?

HVA BETYR DET FOR OSS?

• Sett dere i en ring på gulvet. Samtal utfra følgende spørsmål:

- Hva tenkte dere da dere forstod at Moses hadde oppdaget noe bak dere?

- Hva kunne ha hendt?

- Hvordan fikk Moses den idèen at han skulle rekke staven ut over vannet?

• Gud hadde en løsning denne gang også. Men det var ikke en løsning som noen kunne ha tenkt seg på forhånd.

FRED OG FRIDA

samtaler litt om Moses, hvor modig han var og hvor trygg han var i sin tro på at Gud var med dem.

- Var det trolldomspektakler han brukte?

- Egypterne gav seg ikke så fort.

- Heldigvis ble det ingen krig osv.

Vær forberedt på at noen av barna nok vil snakke om hva som hendte med farao og hans soldater.

Selv om du ikke forteller det så detaljert, vil de forstå at egypterne druknet.

Men de hadde først fått anledning til å holde det de hadde lovet og la israelittene være i fred.

Repetér minneordet.

- Hvilket løfte hadde israelittene fått?

- Var det alltid lett å stole på dette løftet?

- Hvilket løfte har vi fått?

- Våger vi alltid å stole på det?

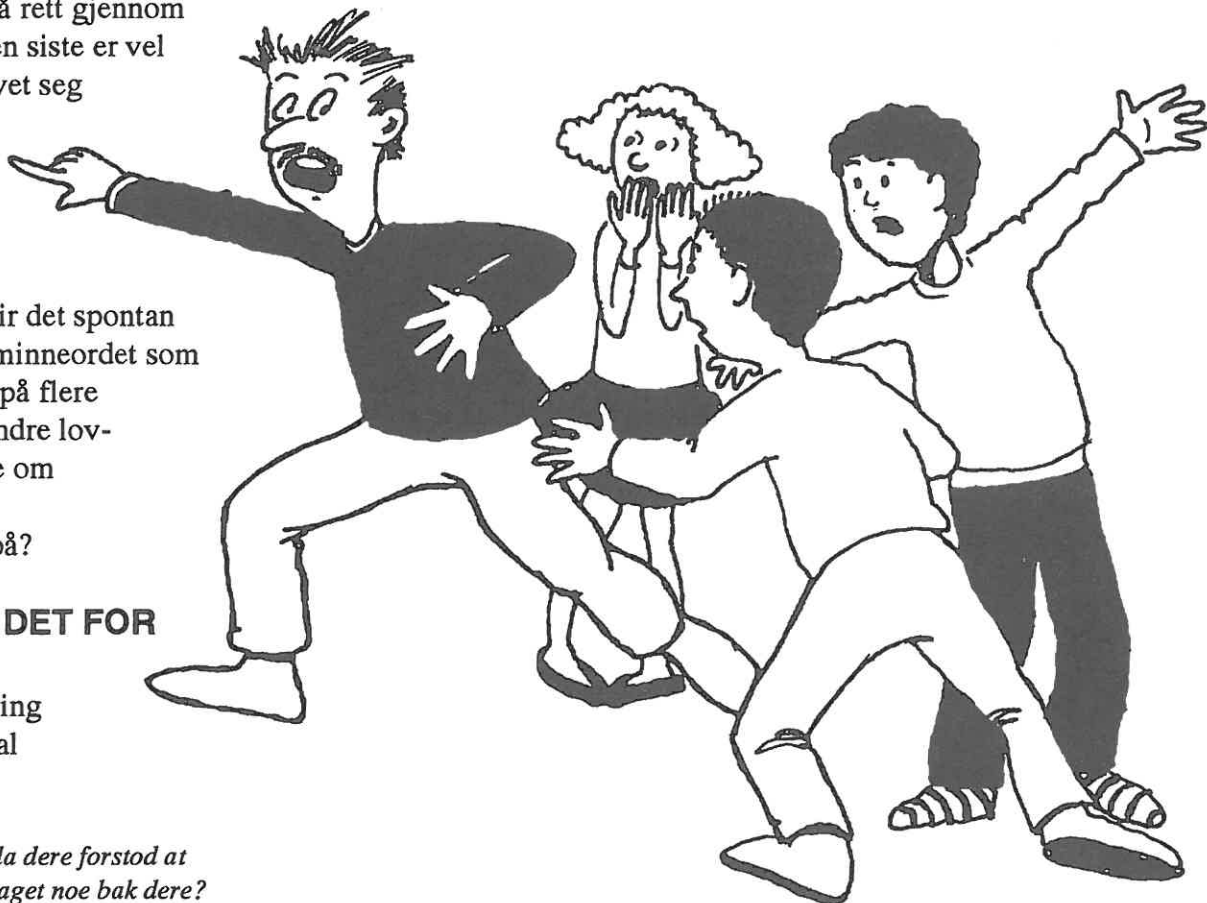
- Når er det vanskelig å stole på det?

- Hva kan vi gjøre da?

- Hvordan kan vi hjelpe hverandre?

Snakk sammen, og still spørsmål til de barna som er tause og som ikke selv tar ordet. De har også følelser og meninger som er viktige.

Avslutt samlingen med å synge lovsanger sammen. Bruk instrumentene dere har laget selv (hvis dere har). Slipp synge- og spillegledden løs, og la hele kroppen få være med. Til slutt kan du ta fram nistekurven: Kos dere sammen!

AKTIVITETS-FORSLAG

Stolleken

Still stolene i to rader med ryggene mot hverandre. Det skal være én stol mindre enn det er deltakere. Bruk gjerne en kassett med musikk, men la kassettspilleren stå litt gjemt, så ingen ser når du trykker på stoppknappen. Barna går i ring rundt stolene mens musikken spiller. Når du skrur av musikken, skal alle sette seg på nærmeste stol. Den som blir uten stol, må gå ut av leken.

Ta bort en stol og fortsett til det bare er én stol igjen. Da får dere se hvem som blir seierherren.

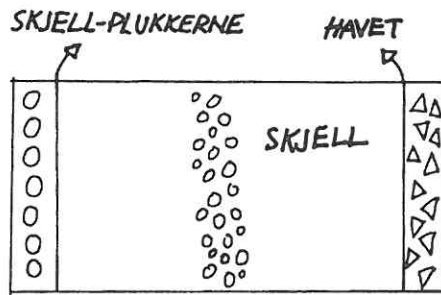
"Havet kommer!"

Del opp rommet som vist på skissen. Som skjell kan dere bruke byggeklosser, erteposer, papir-lapper eller noe annet passende. Del barna i to grupper:

A) skjellplukkere og

B) hav.

På signal fra deg, springer "skjell-

plukkerne" ut for å plukke. De får bare lov å ta ett skjell om gangen og springe hjem til boet med det. Alle hjelper hverandre og plukker så mange skjell som råd. Når du roper "havet kommer", springer de andre barna fram og prøver å fange så mange "skjellplukkere" som råd. De som blir fanget, må følge med "havmenneskene" til boet deres. Etter to omganger, teller dere hvor mange som er blitt fanget. Gruppene bytter plass og leken begynner om igjen. Den gruppa som fanger flest, vinner.

Lage instrumenter

Flaskespill:

Hell litt farge opp i en mugge med vann. Fyll mange flasker med forskjellig mengde vann og sett på korkene.

Når dere slår på flaskene med en pinne, får dere forskjellige toner. Bruker dere 8 flasker, kan dere fylle dem slik at lyden stemmer med skalaen.

Sett dem i riktig rekkefølge og spill melodier, eller la barna leke med klangene.

"Tamburin":

Finne fram mange brus korker og lag hull i dem med en syl. Fest dem på en grov trepinne med små-spiker.

Slå dem ikke lenger inn enn at brus korkene har bevegelses-frihet.

EN FORKORTET UTGAVE

Syng minneordet og minn hverandre på hva som skjedde sist. Gjenfortell teksten ved hjelp av punktene i tekstgjennomgåelsen og med flanellbilder. På midten fester du to blå tøystykker (havet), slik at du kan trekke dem fra hverandre siden. Begynn vandringen på nedre del av tavlen.

- Folket hadde nå kommet seg ut av Egypt.

- Men farao angret igjen. Han sendte ut hæren sin for å fange israelittene.

- Israelittene ble redde da de oppdaget at farao var etter dem.

- Moses prøvde å sette mot i dem. Gjenfortell versene 13-14 med dine egne ord.

- Skystøtten flyttet seg og stilte seg bak folket i stedet. Den ble altså stående som et skjold mellom egypterne og israelittene.

- De kom fram til havet (det blå tøyet).

- Moses løftet armen sin, og Gud lot en sterk vind dele havet. (La barna ule som vinden samtidig som du drar tøystykkene fra hverandre.)

- Israelittene og alle dyrene deres gikk tørrskodde gjennom havet.

- Da de hadde kommet over på den andre siden, rakk Moses armen ut igjen, og havet lukket seg. (Dra tøybitene sammen igjen.)

- Nå var de trygge. Moses og folket sang lovsanger til Guds ære.

Ta fram minneordet.

- Ble folket overrasket over den løsningen som Gud ordnet for dem?

Fortsett samtalen utfra disse spørsmålene:

- Har Gud lovet oss noe?

- Kan vi stole på at det er sant?
- Hva kan vi gjøre når vi har det vanskelig?

Vi har samme Gud som Moses og Aron hadde. Han kan hjelpe oss i dag.

Har noen av barna egne eksempler på at Gud har hjulpet?

La dem i så fall få fortelle om det. Hvis en som er sjenert har lyst til å fortelle, kan du hjelpe ham eller henne ved å stille spørsmål.

Avslutt samlingen med glade sanger og takk til Gud for at han er til for oss i dag.

Hvis dere har rytmeinstrumenter, kan barna få være med og spille av hjertens lyst.

OPPDAG BIBELORDET!

2 Mos 15:19-21 og 27

2 Mos 16:1-17:7

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Sett på noe bakgrunnsmusikk når du skal lese teksten og leve deg inn i den.

Kanskje du også har lyst til å male følelsene dine med vannfarger? Du kan male et motiv, eller du kan la følelsene komme til uttrykk gjennom en lek med farger.

LEV I TEKSTEN!

Sammenlign den første teksten med den andre.

- Hvilke forskjeller ser du?

- Hvordan tror du de opplevde tida i Elim?

- Hva hendte da motgangen kom?

- Hva drømte folket om mens de var i Egypt?

- Hva drømte folket om mens de var i ørkenen?

15:19 Da faraos hester fór ut i sjøen med vogner og menn, lot Herren vannet vende tilbake over dem. Men israelittene gikk gjennom sjøen på tørre bunnen.

15:27 Siden kom de til Elim. Der var det tolv kilder og sytti palmetrær. Og de slo leir der ved vannet.

16:1 Hele Israels-folket brøt opp fra Elim, og den femtende dagen i den andre måneden etter at de hadde dratt ut av Egypt, kom de til Sinørkenen, som ligger mellom Elim og Sinai. Ute i ørkenen begynte hele folket å murre mot Moses og Aron og sa: Å, om vi hadde fått dø for Herrens hånd i Egypt, da vi satt omkring kjøttgrytene og spiste oss mette. Men nå har dere ført oss ut i ørkenen, for at hele denne folkemengden skal dø av sult. Da sa Herren til Moses: Jeg vil la det regne mat ned til dere fra himmelen. Hver dag skal folket gå ut og sanke det de trenger. Slik vil jeg prøve dem og se om de følger min lov eller ikke. Når de lager til det de har kommet hjem med den sjettede dagen, skal det være dobbelt så mye som det de ellers sanket om dagen. Så sa Moses og Aron til alle israelittene: I kveld skal dere forstå at det er Herren som har ført dere ut av Egypt. Og i morgen tidlig skal dere få se Herren som har ført dere ut av Egypt. Og i morgen tidlig skal dere få se Herrens hertig het, for han har hørt hvordan dere murrer mot ham. Men hva er vel vi, siden dere murrer mot oss?

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

Dere skal få se det, sa Moses, når Herren gir dere kjøtt å spise i kveld og brød å mette dere med i morgen tidlig. For Herren har hørt hvordan dere har murret mot ham. Hva er vel vi? Det er ikke oss dere murrer mot, men Herren.

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilke langsiktige mål har du?

- Vet du hvordan du skal nå disse målene?

- Trenger du delmål underveis?

Sett navn på ett.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Vet du hvilke drømmer barna har?

- Hva kan være viktige mål for barna - på kort og på lang sikt?

- Hvordan føles det å ha drømmer og fantasier?

- Blir det alltid slik en drømmer om?

- Hvordan kan du forberede barna på skuffelser?

HØST 2

C:12

Et viktig oppdrag I ØRKENEN

TEKST:

2 Mos 15:19-21 og 27
Mirjams lovsang
2 Mos 16:1-17:7
Gud gir folket mat og vann i ørkenen

MÅL:

Å oppleve at vi er trygge fordi Gud har omsorg for oss.

MINNEORD:

Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.
2 Mos 14:14

HJELPEMIDLER:

Rekvisitter til Mirjam og vennene hennes, grønne planter flanellografbilder av Mirjam, en oase

SANGFORSLAG:

Gud fins oppe i himlen (200)
Gud vi takker deg (39)
Han er herre (40)
Hans navn er underfull (206)
Herren er Gud (209)
Herren skal stride for dere.
Jeg er med dere alle dager(214)
Jeg kunne stå opp i dag (66)
Kom alle barn! (88)
La da Gud få sin vei (231)
Lovet være Herren! (233)
Min hjelp kommer fra H (236)
Takk at jeg er til (247)
Vi folder våre hender (249)
Vær meg nær o Gud (143)

NOTABENE!

Moses var nå Israels selvskrevne leder. Under hans ledelse begynte folket på vandringen gjennom ørkenen mot Løfteslandet. Første etappe gikk over fjellområdene på Sinai-halvøya. Gud viste gang på gang at han var med sitt folk og gjorde under blant dem, til tross for deres vantro og surmuling. Manna var den viktigste maten for Israel under disse førti år i ørkenen - et helt ukjent næringsmiddel som Skaperen gav til en bestemt tid og med en bestemt hensikt.

Vaktel er en velsmakende hønsfugl. En gomer rommet omtrent 2 1/4 liter.

LITT Å FORBEREDE

For å skape den rette "villmarksstemningen", kan dere rydde vekk stolene og i stedet sette dere på tepper på gulvet. Plassér dessuten noen grønne pottplanter på gulvet rundt dere slik at dere har deres egen oase. Hvis du vil, kan du la medhjelperen din og noen av barna kle seg ut som Mirjam og vennene hennes.

INNLEDNING

La barna akkompagnere innledningsangene på rytmeinstrumenter. Der som det ser ut til at barna trenger litt bevegelse, kan du benytte noen av lekene fra forrige gang slik at de får brukt litt overskudd. Da blir det lettere for dem å roe seg ned og konsentrere seg om undervisningen etterpå.

HVA SIER BIBELEN?

Fortell teksten utfra Mirjams ståsted:
- Du kan tro vi ble glade da vi skjønte at vi var i sikkerhet! Når jeg er ordentlig glad, får jeg lyst til å synge og danse. Og da jeg først begynte, fulgte mange andre etter. For en gledesfest! Sangene våre steg opp til himmelen lik fugler som hadde sluppet ut fri!

- Da rakte Moses hånden ut over sjøen, og Herren sendte en sterk østavind som drev vannet bort.

- Men vi kunne jo ikke bli der ved strandkanten, så vi fortsatte inn i ørkenen på vei mot Kanaans land.
- Vet dere hvordan det ser ut i en ørken?

(La barna fortelle det de vet. Supplér med det du vet: Varme dager, kalde netter, langt mellom oasene, støv, svette, tørste osv.).

- Selvsagt begynte mange å klage. Det virket som de tenkte mer på Egypt enn på Kanaan.
- Mange hadde visst allerede glemt hvor ille vi hadde det i Egypt. Jo mer sultne og tørste de ble, jo mer snakket de om maten i Egypt og lengtet tilbake dit! Det var ikke lett å være Moses, for mange ga ham skylden for alt som var vanskelig.
- Egentlig var de jo sinte på Gud, selv om de ikke skjønnte det selv.
- Men Gud var tålmodig mot dem, og det var i grunnen Moses også - selv om han trengte hjelp fra Gud mange ganger! Og kan dere tenke dere - Gud gav oss både kjøtt og brød midt i ørkenen!

En kveld kom det massevis av vaktler, som er sånne hønsefugler. De kunne vi slakte og steke, og det var nok mat til alle sammen. Hver morgen når doggen hadde tørket, lå det manna-brød på bakken. Manna smaker deilig. Alle får ta akkurat så mye som de trenger, men ikke mer. Det går ikke an å spare manna til dagen etter heller.

En gang fant vi ikke vann. Naturligvis ble det den samme, gamle visa: Moses fikk skylden for det også. Men Gud talte til ham om hva han skulle gjøre.

- Da Moses adlød Gud og slo på klippen, hendte det noe fantastisk. Det sprutet vann ut! Alle fikk drikke, både mennesker og dyr. Etter alt det som har skjedd, er vi helt sikre på at Gud er med oss, til og med i ørkenen.

- Nå må vi gå videre mens det er lyst.

- Mirjam og vennene hennes går syngende videre. Alle kan være med og syng.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Bli sittende i oasen deres og la barna få uttrykke det de tenker og føler. Grip fatt i kommentarene deres. Trenger du hjelp til å lede samtalen i riktig retning, kan du bruke disse samtalepunktene.

- Hva hadde Gud ført folket ut av?
- Hvordan hadde det vært å forlate slaveriet?
- Hvor var de på vei nå?
- Hva visste de om Kanaan?
- Hva skjedde når det ble vanskelige tider i ørkenen?
- Hendte det at Gud sviktet dem eller gikk fra dem?
- Er det noen forskjell på dem og oss som lever i dag?
- Har Gud noen gang sviktet eller forlatt oss?
- Blir Gud lei av oss?
- Hva kan vi gjøre når vi føler oss forlatt?
- Hva gir han oss i dag? Skriv opp forslagene på flip-overen.

La samtalen ta den tid som er nødvendig for at alle skal få komme til orde. Som avslutning kan barna formulere enkle takkebønner for det du har skrevet opp på flip-overen. Minn hverandre på Guds omsorg både i ord og toner!

- Om morgenen plukket de det brødet Herren hadde gitt dem.
Mannaen lå som duaa bortover marken.

AKTIVITETS-FORSLAG

Fruktsalat

Hjelp hverandre med å lage en fruktsalat, og spis den sammen etterpå. Servér gjerne litt is til.

Juice

Press appelsiner og by på litt fersk appelsin-juice.

Sandbilder

Tegn en silhuett med lim. Strø sand over, f.eks. fuglesand, og tøm forsiktig bort den sanden som ikke har festet seg.

Når bildene er tørre, kan dere henge dem opp.

Føle-lotto

Klipp ut kort i kartong. Klipp ut figurer av sandpapir, f.eks. bokstaver, hjerte, stjerne etc. Lag to av hver type, og lim dem på kartongbitene. Spill siden med bind for øynene. Det er bare lov å "se med fingrene".

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelser:

Heng opp et stort stykke sandfarget tøy, papir eller strie. På denne bakgrunnen fester du flanellografbildene med kitt eller knappenåler.

Fortell fra Mirjams perspektiv.

Alt. 1:

Bruk punktene i tekstgjennomgåelsen.

Alt. 2:

Skriv om sangen "Napoleon med sin hær over Alpene dro" til noe som ligner på "Israelitter med sin hær gjennom ørkenen dro" e.l. "Moses med sitt folk gjennom ørkenen dro".

Lag flere vers som beskriver hva de hadde med seg, spiste, drakk osv. Fortell hvordan de fikk mat og vann på en overnaturlig måte. Gud hadde kjempet for dem, og nå var de på vei til Kanaans land. Selv om de kanskje følte seg alene og forlatt noen ganger, så var Gud med dem og gav dem alt de trengte. Hva får vi av ham i dag? La barna komme med egne forslag. Lag en avslutning som uttrykker takknemlighet for at Gud har omsorg for akkurat dere. Tegn et stort hjerte på flip-overen. La barna hjelpe hverandre til å formulere takkebønner. Skriv opp forslagene i hjertet. De kan også uttrykke seg gjennom sanger.

NAPOLEON MED SIN HÆR

The musical score is written on three staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff starts with a D chord and contains the melody for the first line of lyrics. The second staff starts with an A7 chord and contains the melody for the second line. The third staff starts with a G chord and contains the melody for the third line. The lyrics are: "Napoleon med sin hær over Alpene dro. Napoleon med sin hær, ja, Napoleon med sin hær over Alpene dro. Napoleon med sin hær, ja, Napoleon med sin hær over Alpene dro." The score ends with a double bar line.

Og da de kom på toppen, så møtte de en hær osv.

OPPDAG BIBELORDET!

Matt 1:18-25

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Tenn adventslys og sett deg godt til rette. Hør gjerne på litt julemusikk mens du slapper av og møter teksten.

- Hvilke minner vekker teksten hos deg?
- Hvilke følelser møter du?
- Oppdager du noe nytt i teksten?

LEV I TEKSTEN!

- Hva vet du om Josef?

- Hva vet du om Maria?
- Hva tenker du om reaksjonene deres?

- Hvordan reagerer du på det Josef og Maria var blitt enige om?
- På hvilken måte bryter Gud med dette?

1:18 Med Jesu Kristi fødsel gikk det slik til: Hans mor Maria var trolovet med Josef, men før de var kommet sammen viste det seg at hun var med barn, ved den Hellige Ånd. Josef, hennes trolovede, som ikke ønsket å føre skam over henne, ville da skille seg fra henne i stillhet. Mens han nå tenkte på dette, viste en Herrens engel seg for ham i en drøm og sa: Josef, Davids sønn! Vær ikke redd for å føre Maria hjem som din hustru. For barnet som er unnfanget i henne, er av Den hellige Ånd. Hun skal føde en sønn, og du skal gi ham navnet Jesus; for han skal frelse sitt folk fra deres synder.

Alt dette skjedde før at det Herren har talt gjennom profeten, skulle oppfylles:

Se, jomfruen skal bli med barn og føde en sønn, og de skal gi ham navnet Immanuel- det betyr: Gud med oss.

Da Josef våknet av søvnen, gjorde han som Herrens engel hadde pålagt ham, og tok sin trolovede hjem til seg. Men han levde ikke sammen med henne før hun hadde født sin sønn; og han gav ham navnet Jesus.

LEV UT TEKSTEN!

- Hva kan du lære av måten Maria og Josef tok sine beslutninger på?

- Hvilke beslutninger er aktuelle å ta for deg nå?
- Får du hjelp i denne teksten? Hvordan?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hva vet barna om Maria og Josef?
- Har de møtt denne teksten før?
- Er det noe i teksten som bør forklares for dem?
- Hvilke beslutninger er aktuelle for barna?
- Er Gud involvert når de tar sine beslutninger?

- Hva kan barna lære av Maria og Josef?

- Hvordan kan du forklare minneordet for dem?

- Hvordan kan du formidle det bildet av Jesus som minneordet gir?

HØST 2

D:13

Befrielsen kommer

MARIA OG JOSEF

BLIR FORELDRE

TEKST:

Matt 1:18-25
Jesu fødsel varsles

MÅL:

Å vise barna at Gud lot Josef og Maria bli foreldre til sønnen hans, og hvilken tillitserklæring til disse menneskene som lå i dette.

MINNEORD:

Et barn er oss født, en sønn er oss gitt og Herreveldet er lagt på hans skuldre.
Jes 9,6

HJELPEMIDLER:

Adventsllys
Julekrybbe med figurer
Sekk med vaskefille, kost, såpe, juleترفot, pepperkakeformer, julepynt m.m.
Evt. flanellograf:
Lukens side 29

SANGFORSLAG:

Lang tid tilbake (92)
Nå tenner vi det første (113)
Når Gud er for oss (237)
Takk for at du kom til oss!
Vi takker deg Gud i (251)
Vårt første lys vi tenner (146)

NOTABENE!

I motsetning til det vi legger i forlovelse, var den jødiske forlovelsen juridisk bindende og kunne bare oppheves ved skils-misse. Etter at et par var blitt for-lovet (trolovet), bodde den unge piken fortsatt hos foreldrene sine i ca. ett år før hun flyttet til mannen sin.

Det var altså i denne tida Maria ble gravid. I Bibelen finner vi ingen sitater av Josefs ord, men den trofasthet han viste mot Gud og de menneskene han hadde rundt seg, forteller oss at han må ha vært et stort menneske. Han adlød Gud, tok Maria hjem til seg og satte i stand et hjem for verdens frelser.

INNLEDNING

· Sett adventsstaken på et bord foran barna og tenn lyset.
Syng noen adventssanger sammen og fortell hva advent betyr: "Ankomst".
La barna få slippe til med sine forventninger.

- Hva har dere forberedt til jul?
- Hva er det fineste eller det mest spennende med advent?

FRED OG FRIDA:

samtaler om adventsskikker og hva de liker best.

Sier også litt om den komersielle julen med julegater og butikkfolk som bare er opptatt av å selge.

- Og så spiller de julesanger over høytalerne mens folk handler!
- Jeg synes vi skal spare julesangene til jul!

Finn fram sekken og la én om gangen putte hånden nedi og hente opp en ting - ting vi bruker når vi skal stelle i stand til jul.

La barna kommentere og fortelle om de tingene dere henter fram.

Fortell om juleforberedelsene slik de foregikk da du var barn!

HVA SIER BIBELEN?

De hadde mye å ordne med før den aller første jula også. Gud satte i stand et hjem for sønnen sin.

Gjenfortell teksten utfra Josefs perspektiv. Bruk julekrybben med figurene og støtt deg til punktene her, hvis du trenger det. La Josef være alene til å begynne med.

- Maria og jeg hadde vært forlovet et stund, og vi skulle gifte oss.

- En dag fortalte hun at hun hadde hatt besøk av en engel. Hun pleier ikke å lyve, så jeg trodde på henne.

- Men da hun fortalte hva engelen hadde sagt, visste jeg ikke hva jeg skulle tro. Engelen hadde sagt at hun skulle føde Guds sønn.

- Da ble jeg ganske forskrekket.

Hun skulle ha barn! Hjelp meg, tenkte jeg! Hvordan skulle det gå med oss? Hva kom folk til å tro?

- Først ble jeg redd og tenkte at det er best vi går fra hverandre. Jeg så ingen annen løsning.

- Men en natt hadde jeg en merkelig drøm. En engel kom og snakket med meg.

- "Ikke vær redd for å gifte deg med Maria," sa han. "Det barnet som hun venter, er skapt av Guds Ånd. Det er en gutt som du skal kalle Jesus. Han skal befri Israel."

- Da jeg våknet, gjorde jeg som engelen hadde sagt. Vi stelte i stand til bryllup, og Maria flyttet hjem til meg.

- Da fødselen begynte å nærme seg, befalte keiser Augustus at alle skulle betale skatt til romerne. Men først måtte alle skrives i manntall i den byen der slekten deres kom fra.

- Vi ble nødt til å reise fra Nasaret til Betlehem, en tur på 17-18 mil.

Det ble slitsomt for Maria, men heldigvis hadde vi et esel hun kunne ri på. Ellers ville det ha vært umulig for henne.

- I Betlehem var det fullt av folk som hadde kommet i samme ærend som oss.

La Josef beskrive hvordan det var å lete etter husrom. Slipp fantasien og fortellergleden løs.

- Det eneste stedet vi kunne få tak over hodet, var i en stall. Der ble

gutten født, og han fikk navnet Jesus - slik engelen hadde sagt.

Samtal om hva som hendte da Gud skulle velge en familie og et hjem til sønnen sin.

- Hvor mange foreldre-par hadde Gud å velge mellom?

- Hvilke egenskaper måtte de ha, de menneskene som Gud skulle velge?

- Hva tenkte og følte Maria og Josef om oppgaven?

- Hva var det som hjalp dem til å ta denne oppgaven?

• Gud valgte vanlige mennesker som var villige til å gjøre det han ville. Jesus ble ikke født i et ordentlig hus, men i en stall.

- Derfor kunne de aller fattigste kjenne at han var som en av dem.

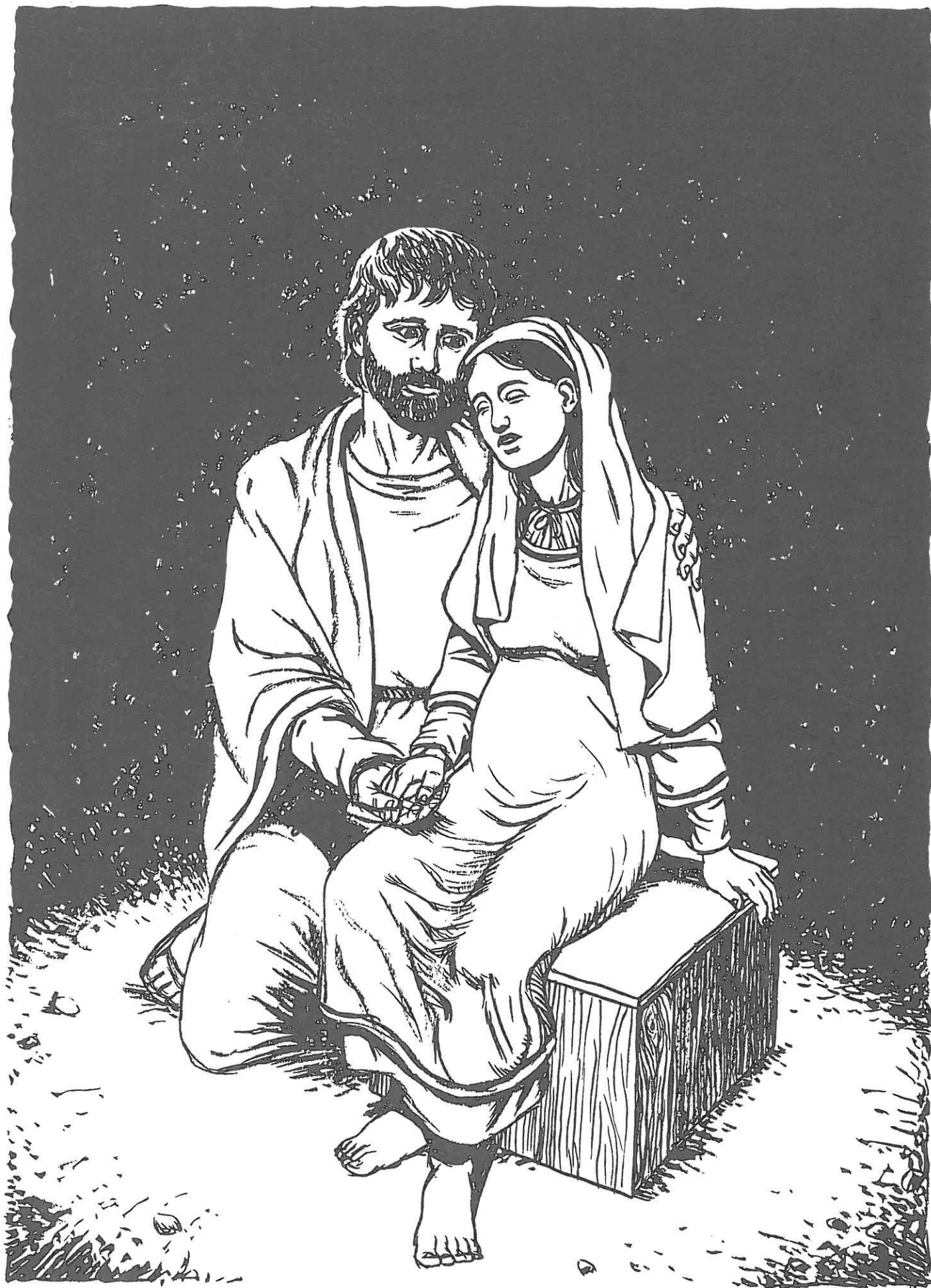
- Det var selve fødselen som var viktig, ikke hvor den skjedde.

HVA BETYR DET FOR OSS?

• I dag gir Gud store oppdrag til oss, helt vanlige mennesker. Ingen er for liten og ubetydelig for ham. Vi får fortelle til andre at Gud vil ha kontakt med alle mennesker. Bli kjent med minneordet. Forklar det for barna. Fortell dem hva du tenkte på da du leste det før samlingen.

Del gjerne ut kort med verset skrevet på, og la barna dekorere dem. Dere kan også lage enkle bilder til verset.

Avslutt med at barna får foreslå advents- og julesanger som de liker. Lukk lamper og dra for gardinene - nyt litt julestemning på forskudd.

**"Se jomfruen skal bli med barn og føde en sønn,
og de skal gi ham navnet Jesus."**

AKTIVITETS-FORSLAG

Potetlysestaker

Skjær av en skalk på en stor potet, slik at den står støtt. Lag hull til lyset med en kjernehusstikker. Klipp til en passe stor firkant av folie. Sett poteten midt på folien. Brett folien rundt poteten, og knytt et rødt bånd rundt foten av lyset.

Marsipan

Bruk kjøpe-marsipan, konditorfarve og kokesjokolade. Lag noen fargede marsinpanfigurer; andre kan dere dyppe i smeltet kokesjokolade. La dem stå kjølig til neste samling.

Knekk i mikro-ovn (ca. 100 stk.)
Bruk en kjele som rommer ca. 2 l.
2 dl sukker
2 dl sirup
2 dl fløte

Kok på full effekt i 5 minutter. Ta kjelen ut og la blandingen stå noen minutter før dere rører i den. Fortsett å koke på lav effekt (ca. 40%) i ca. 30 minutter. Tiden kan variere fra ovn til ovn, så dere må prøve dere fram. 1 dl hakkede mandler blandes inn når røren er klar.

Bokmerker av melisglasur

1 eggehvite, ca. 2 3/4 dl melis
noen dråper konsentrert eddik
evt. konditorfarve

Dessuten trenger du:

Smørpapir, tråd, bokmerker, visp, kakesprøyte eller plastpose.

Tegn ovale eller runder former på smørpapir. Lag løkke av en trådbit og legg på. Visp egg, melis og eddik til en tyktflytende røre. Det går raskest med elektrisk visp. Hell røren over i en kakesprøyte eller en plastpose som det ene hjørnet er klipt bort på. Du kan også dele røren opp i flere poser og farge med forskjellige farger. Sprut ut litt i midten og lim fast bokmerket og trådendene. Sprut så en tykk ramme rundt hele bokmerket. Pass på at trådene sitter fast i glasuren.

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelser:

Lag i stand en kurv med lussekatter, pepperkaker og saft.

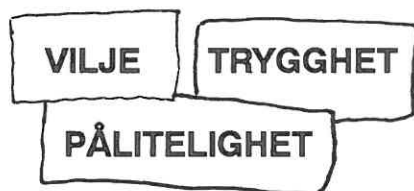
Tenn adventslys og adventsstjerne. Syng et par julesanger sammen for å skape julestemning.

Fortell teksten ved hjelp av punktene i tekstgjennomgåelsen. Bruk gjerne en julekrybbe eller noen flanellografbilder som illustrasjon. Du kan også lese avsnittet fra en barnebibel.

Gud valgte vanlige mennesker til å være foreldre for sønnen hans. De hadde egenskaper som var viktige.

Hvilke?

Hvis det er vanskelig å komme på noe, kan disse stikkordene være til hjelp:

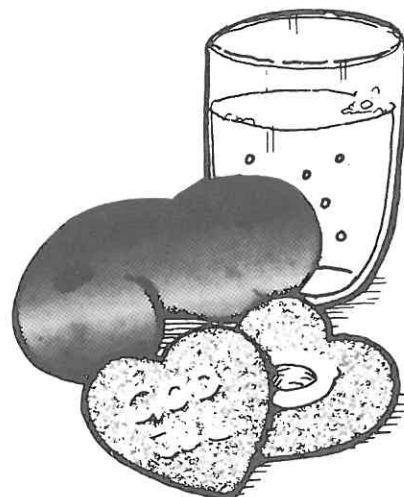
Skriv ordene på store lapper som du henger opp med kitt.

· Gud gjør det samme i dag. Det viktigste for ham, er at vi våger å velge å følge ham. Hvordan kan vi gjøre det?

Lytt til barnas kommentarer og forslag.

Kanskje noen av barna trenger å ta en beslutning nå. Vær lydhør og vår.

Avslutt samlingen med å glede dere til jul. Hva med en liten overraskelse i form av lussekatter og pepperkaker?

OPPDAG BIBELORDET!

Matt 2:1-12

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Tenn adventslys og lytt til litt rolig julemusikk.

Les teksten et par ganger, gjerne høyt. Skriv ned spontane følelser og tanker.

- Hvilke minner har du i tilknytning til teksten?

LEV I TEKSTEN!

- Hva vet du om stjernetydere fra Østerland?

- Hvorfor reagerte Herodes som han gjorde?

- Hvorfor fikk han tak i de skriftlærde og øversteprestene?

- Hvor hentet de svaret sitt fra?

- Hvilket ærend hadde vismennene?

- Herodes ville gi dem enda et oppdrag. Hvilket? Hvorfor?

- Hva tror du vismennene opplevde da de kom til stallen?

2:1 Da Jesus var født i Betlehem i Judea, på den tid Herodes var konge, kom noen vismenn fra Østen til Jerusalem og spurte: Hvor er jødernes konge som nå er født? Vi så hans stjerne da den gikk opp ved morgen gry, og er kommet for å hylle ham. Da kong Herodes hørte det, ble han meget urolig, og hele Jerusalem med ham. Han kalte sammen alle øverprestene og folkets skriftlærde og spurte dem hvor Messias skulle fødes. "I Betlehem i Judea", svarte de, "for slik er det skrevet hos profeten:

"Du Betlehem i Juda land, er slett ikke den ringeste av fyrstene i Juda. For fra deg skal det komme en høvding, som skal være hyrde for Israel, mitt folk." Da kalte Herodes vismennene til seg i all stillhet og spurte dem ut om tiden da stjernen hadde vist seg. Så sendte han dem til Betlehem og sa: "Dra av sted og forhør dere nøye om dette barnet! Og når dere har funnet det, så meld fra til meg, for at også jeg kan komme og hylle det."

Da de hadde hørt kongens ord, dro de av sted. Stjernen som de hadde seft gå opp, gikk foran dem, inntil den ble stående over stedet der barnet var. Da de så stjernen, ble de fylt av glede. De gikk inn i huset og fikk se barnet hos moren, Maria, og de falt på kne og hyllet det. Så åpnet de sine skrin og bar fram gaver til barnet: gull, røkelse og myrra. Men i en drøm ble de varslet om at de ikke måtte vende tilbake til Herodes, og de tok en annen vei hjem til sitt land.

- Hvorfor valgte vismennene å ikke gjøre som Herodes sa?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilke impulser gir teksten deg?

- Hva kan du lære av den?

- Hvilke gaver kan du gi til Jesus?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hva vet barna om vismennene?

- Hvordan kan du forklare det de gjorde, slik at barna skjønner betydningen av det?

- Vet de hva myrra og røkelse er?

- Er det flere ting i teksten som du bør forklare nærmere?

- Hvilke gaver kan barna gi til Jesus i dag?

- Hva kan barna se av Jesus i dag?

HØST 2

D:14

Befrielsen kommer

DE VISE MENN

TEKST:

Matt 2:1-12
Vismennene kommer til
Betlehem

MÅL:

Å bli oppmuntret til å finne sin egen måte å hylle Jesus på.

MINNEORD:

For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin sønn, den enbårne.
Johs 3:16a

HJELPEMIDLER:

Julekrybbe med figurer evt. stjernekart eller bilder av forskjellige stjernebilder, knekk (to til hvert barn)
Flanellograf: "Gud og jeg" N1
"De vise menn" Lukens side 30

SANGFORSLAG:

Deilig er jorden (7)
Et barn er født i Betlehem (22)
Lang tid tilbake (92)
Nå har vi vaska golvet (Prøysen)
Nå tenner vi det første lys (113)
Når Gud er for oss (237)
Takk for at du kom til oss!
Vi takker deg Gud i (251)
Vårt første lys vi tenner (146)

NOTABENE!

Stjernetydere var astronomer som studerte stjernene og himmellegemene. De var interesserte i ulike fenomen på himmelen, og ofte var de meget lærde menn. Røkelse blir laget av forskjellige typer harpiks (ligner kvæ) og planter som lukter godt når de brenner. Røkelse blir brukt innenfor flere religioner. Myrra blir laget av rødbrune korn av tørket gummi-harpiks fra et lite tre som heter Commiphora. Dette

vokser i Øst-Afrika og Arabia. Myrra inneholder en tyntflytende olje som har bitter smak, men som er desinfiserende. Den brukes også til røkelse. Messias er hebraisk og betyr "den salvede". Kristus er et gresk ord som betyr det samme. Jødene ventet på en stor Messias-konge som skulle grunnlegge et evig rike. Han skulle dømme rettferdig, beskytte de svake og være som en hyrde og far for sitt folk. Jødene venter fremdeles på sin Messias.

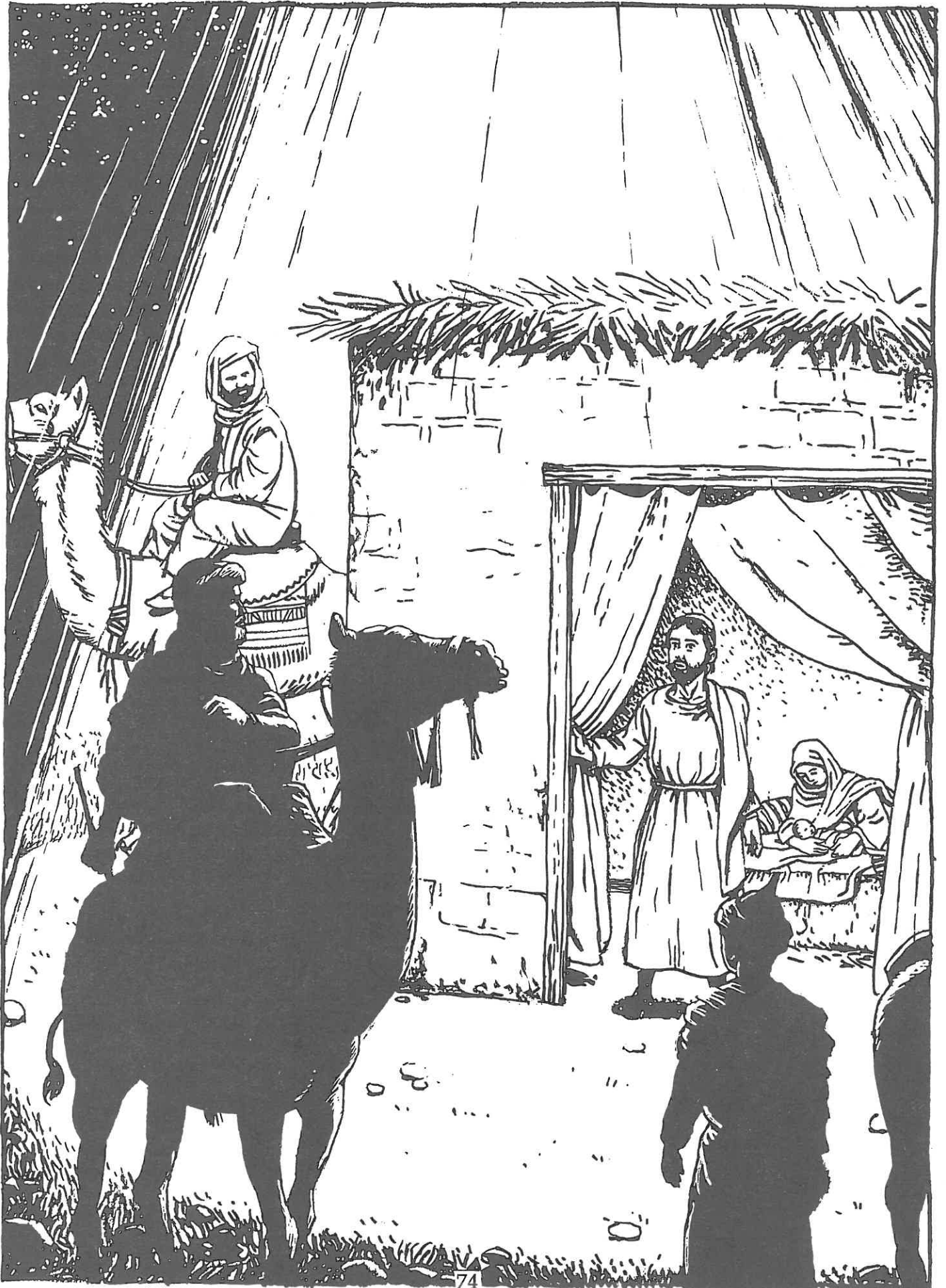
INNLEDNING

Sett stolene i ring i den ene enden av rommet. Midt i ringen setter du et bord med krybben (uten figurer). Sett dere selv i ring på gulvet et stykke unna med en duk eller et teppe midt i ringen. Tenn lys og adventsstjerne og nyt julestemningen. Bruk gjerne noe av julemusikken din som bakgrunn under innledningen. Lag en spørrekonkurranse. Fyll et brett med knekk - like mange knekk som det er barn. På halvparten av dem har du festet et nummer på undersiden, fra 1 og oppover. Gjør klar tilsvarende mange spørsmål. Du finner forslag til spørsmål her. La barna komme fram, en om gangen og ta en knekk, helst en med nummer på. Til hvert nummer er det et spørsmål. Den som svarer riktig, får en ekstra knekk fra et annet fat.

Spørsmål:

1. Hva het Arons søster? (Mirjam)
2. Antall dager i desember? (31)
3. I hvilken by ble Jesus født? (Betlehem)
4. Hvor bodde Moses som tenåring? (Hos farao)
5. Hva het moren til Jesus? (Maria)
6. Gjennom hvilket hav gikk israelittene? (Rødehavet)
7. Når feirer vi advent? (Før jul)
8. Hva het broren til Moses? (Aron)
9. Hvordan viste Gud seg for Moses? (I en brennende busk)
10. Hvor mange uker er det i et år? (52)
11. Hvilken by var Maria og Josef fra? (Nasaret)
12. Hvor sov Jesus de første nettene av livet sitt? (I en krybbe i en stall)
13. Hvor skulle israelittene da de reiste fra Egypt? (Til Kanaan)
14. Hva feirer vi den 13. desember? (Lucia-dagen)
15. Hva var mannen til Maria? (Snekker)
16. Hvor mange årstider har vi i Norge? (4)
17. Hvor mange dager er det i et år? (365)
18. Hva heter lederen din?
19. Hvor mange minutter er det i en time? (60)

" De gikk inn i huset og fikk se barnet hos moren, Maria, og de falt på kne og hyllet det. Så åpnet de sine skrin og bar fram gaver."

FRED OG FRIDA:

samtaler om stjernehimmlen og hvor fantastisk den er nå før jul.

- Jeg ser på Karlsvogna hver eneste kveld, sier Fred, for den er så lett å finne.

- Men vet du hva jeg har sett da? spør Frida. - En stjerne som beveger seg!

- Er det sant? Var det Betlehemsstjernen?

- Nei, det var visst bare en sattelitt, sa pappa...

- Men, du, hva var dette med Betlehemstjernen for noe rart?

- Vent, så skal du få høre...

HVA SIER BIBELEN?

Finn fram figurene til krybben og la barna kommentere dem etter hvert. Til slutt tar du fram vismennene. Har barna hørt om dem før? Fortell teksten utfra vismennenes perspektiv. Hvis dere er to ledere, kan dere forme fortellingen som en dialog; ellers forteller én av dem. Bruk figurene til krybben, eller flanellografbilder, og sett dem på teppet mellom dere.

- Jeg og de to vennene mine er stjernetydere. Vi leser masse i bøker og studerer stjernehimmlen, og vi forteller det vi kan til andre også.

(Forklar utfra opplysningene i NOTABENE. Vis stjernebilder eller stjernekart. La barna fortelle det de vet om forskjellige stjernebilder.)

- En dag oppdaget vi noe veldig interessant. Vi så en ny stjerne som ble tent, og den lyste mye sterkere enn alle de andre.

- Vi har jo lest og studert så mye at vi skjønnte hva som hadde hendt: En ny konge var blitt født.

- Vi bestemte oss for å prøve å finne ham, slik at vi kunne tilbe ham.

- Vi la ut på reisen vår og gikk i retningen av stjernen. Når den flyttet seg, fulgte vi etter.

- Da vi kom til Jerusalem, regnet vi jo med at den nye jødekongen var

født i kongens slott. Men da vi kom til Herodes, ble både han og vi forbauset. Det fantes ingen nyfødt konge der.

- Herodes ble urolig for at dette kunne være den Messias som jødene ventet på. (Forklar utfra bakgrunnsfakta.)

- Derfor fikk han tak i øversteprestene og spurte om de visste hvor Messias skulle bli født.

- De fortalte at profeten Mika hadde sagt at han skulle fødes i Betlehem i Judea (Mika 5,2). Da bestemte vi oss for å dra videre dit.

- Da Herodes skulle ta farvel med oss, var han plutselig veldig blid og hyggelig. Han ba oss komme om ham på hjemvei og fortelle om den nyfødte kongen. Han ville gjerne vite hvor han kunne finne barnet, sa han, for han ville dra dit selv og gi det gaver.

- Stjernen fortsatte å vise oss veien, helt fram til Betlehem. Der stanset den over en stall. (Flytt dere nå til stolene, og sett Maria, Josef og barnet inn i krybben. La vismennene stå på utsiden.)

- Kunne dette være riktig? Vi tok oss en tenkepause. (Hvis dere har tid til det, kan kanskje noen av barna dramatisere hva vismennene kan ha sagt til hverandre.)

- Til slutt gikk vi inn. Og kan dere tenke dere - der lå det en liten, nyfødt gutt i en slik kasse som dyrene får maten sin i. Han var den nye kongen - det forstod vi med én gang.

- Vi gav ham det dyreste og flotteste av alt vi hadde tatt med oss: Gull, røkelse og myrra. Så falt vi på kne og tilbad ham.

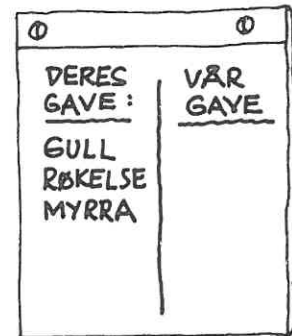

- Men vet dere, før vi dro fra Betlehem, drømte vi noe underlig. En engel sa til oss at vi skulle dra en annen vei tilbake og ikke besøke Herodes igjen, selv om han hadde bedt oss komme.

- Vi forstod at det var viktig at vi gjorde som engelen hadde sagt. Derfor fikk aldri Herodes vite hvor barnet var.

· Vismennene kjente igjen tegnet på himmlen. Da de skjønnte hva som hadde hendt, ville de gi gaver til den nyfødte kongen.

· Del et flipover-ark i to med en loddrett strek. Skriv DERES GAV-ER øverst til venstre. La barna prøve å huske hva vismennene hadde med seg. Skriv gull, røkelse og myrra opp under hverandre. Forklar hva det var for noe (se NOTABENE).

Hva annet gav de? Skriv opp tilbedelse, hyllest og andre ord som barna bruker. Gud beskyttet det nyfødte barnet. Hadde han beskyttet noe annet barn tidligere? Minn om Moses.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Skriv VÅRE GAVER på høyre side av arket. Samtal utfra disse spørsmålene:

- Hvilke gaver vil han ha av oss?

- Hvordan kan vi tilbe og hylle Jesus?

- Kan vi tilbe ham ved å hjelpe andre? (Matt 25:40)

- Får dere noen idèer til julefeiringen?

Bruk god tid på samtalen, og notér stikkord fra det barna sier. Repetér minneordet og les det sammen flere ganger. Går det greit, kan du kanskje utvide til hele verset? Si litt om den gaven Gud har gitt oss, som er den aller største! La avslutningen preges av taknemlighet og glede. Kanskje barna har egne forslag til takkebønner og lovsanger som kan bli deres måte å hylle Jesus på.

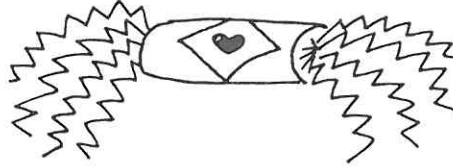
AKTIVITETS-FORSLAG

Julegaver

Lag gaver av marsipangodteriet dere laget sist. La barna bestemme hvem som skal få gavene, og lage fine merkelapper. Ikke glem å prøvesmake varene!

Smellbonboner

Lag smellbonboner av silkepapir og tomme papirruller. Du finner forslag i de fleste hobbybøker.

Juleleker

“Jeg gikk meg over sjø og land”
“Så går vi rundt om en enebærbusk”
“O, jul med din glede” mf.l.

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelser:

Les fortellingen om vismennene i barnebibelen. Øv deg på å lese med innlevelse.

Sett stolene i en ring med et lavt bord i midten. Sett en leselampe bak stolen din; la andre lamper være slukket. Ikke sett fram julekrybben ennå. Det er stor fare for at den kommer til å distrahere mange.

Skap julestemning ved hjelp av adventslys og stjerne. Spill gjerne litt julemusikk mens dere samles, hvis dere da ikke foretrekker å synge selv.

Les med innlevelse fra barnebibelen. La de urolige barna sitte nærmest deg, men pass på at det ikke bare blir de som er mest frampå.

Når du er ferdig med å lese, setter du julekrybben på bordet. Leselampen kan gi ekstra lys hvis dere trenger det. Sett fram de forskjellige figurene, og la barna kommentere hvem de er.

Til slutt finner du fram vismennene og stiller dem opp i god avstand fra krybben.

De lette etter en nyfødt konge, og trodde at han var i slottet i Jerusalem.

Snakk om hvordan Herodes reagerte og hvorfor. Bruk opplysningene i NOTABENE.

Vismennene fortsatte å følge stjernen, og til slutt stanset den over en stall.

Snakk om hva mennene tenkte, hva de kan ha sagt til hverandre og hva de gjorde.

Da vismennene så barnet, visste de at de hadde kommet rett.

Han fikk de kostbare gavene som de hadde med seg, og de falt på kne og tilbad ham. Forklar hva røkelse og myrra er (se NOTABENE).

Hva kan vi gi til Jesus i dag?
Bruk spørsmålene i tekstgjennomgåelsen, og konsentrer dere om de som føles aktuelle for dere.

La gjerne samtalen munne ut i at barna får anledning til å ta sine egne beslutninger om hvordan de vil og kan hylle Jesus i dag.

OPPDAG BIBELORDET!

Matt 2:13-16

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Tenn adventslysene og les teksten sakte og høyt.

- Hvilke barndomsminner har du i tilknytning til teksten?
- Hvordan har de påvirket deg?
- Hvilke følelser gir teksten deg?

LEV I TEKSTEN!

- Hvordan tror du Josef opplevde dette englebesøket?
- Forstod Josef hvorfor de måtte flykte?

- Så han sammenhengen mellom de forskjellige profetiene?
- Hvordan tror du de hadde det i Egypt?
- Hva levde de av?
- Hadde de med seg noe av verdi?

LEV UT TEKSTEN!

- Hva kan du lære av denne teksten?

13:16 Da de var dratt bort, viste Herrens engel seg for Josef i en drøm og sa: Stå opp, ta barnet og moren med deg og flykt til Egypt, og bli der til jeg sier fra! For Herodes kommer til å lete etter barnet for å drepe det.

Han sto da opp, tok barnet og moren og dro samme natt av sted til Egypt og ble der til Herodes var død. Slik skulle det ordet oppfylles som Herren har talt ved profeten: Fra Egypt kalte jeg min sønn. Da Herodes forstod at vismennene hadde narret ham, ble han rasende og gav ordre om å drepe alle guttebarn i Betlehem og omegn som var to år og yngre; dette svarte til det han hadde fått vite av vismennene om tiden.

- Hva utfordrer den deg til?
- Hvordan kan du møte denne utfordringen?
- Er dine egne ressurser tilstrekkelige?
- Hvilken hjelp kan du få?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Har barna hørt denne delen av julefortellingen før?
- Hvordan kan du gjøre den levende for dem?
- Hvilket viktig budskap opplever du at teksten har til barna?

- Trenger barna å bevisstgjøres om Guds praktiske omsorg?

- Har du selv opplevd Guds konkrete hjelp i hverdagen? Fortell barna om det!

HØST 2

D:15

Befrielsen kommer

FLUKTEN TIL EGYPT

TEKST:

Matt 2:13-15

MÅL:

Å vise barna at Gud hadde omsorg for og beskyttet "den lille familien" da de ble nødt til å flykte til Egypt.

MINNEORD:

"Herren velsigne deg og bevare deg"

4 Mos 6:24

HJELPEMIDLER:

Enkle rekvisitter til Josef eller figurer fra julekrybben skjært til å binde for øynene

SANGFORSLAG:

Et barn er født i Betlehem (22)
Han som holder hele (207)
Herren vil velsigne deg,
(Nr.11 Sanger for de små)
Lang tid tilbake (92)
Nå har vi vaska golvet
(Prøysen)
Nå tenner vi det første lys (113)
Når Gud er for oss (237)
Så ta da mine hender (245)
Takk for at du kom til oss!
Vi takker deg Gud i advent
(251)
Vårt første lys vi tenner (146)

NOTABENE!

Det var med kongen som med folket. Han ble født i sitt eget land, men siden ble han nødt til å flykte til Egypt. Der var han til Gud førte ham tilbake.

Historieskriveren Josefus nevner ikke barnemordene. Grunnen kan kanskje være at Herodes var så grusom at ikke barnemordene gjorde særlig inntrykk. Man mener at det kan ha dreid seg om 25-30 barn. Det er kjent at Herodes myrdet sin hustru Mariamne, hennes mor og to av sine sønner. På dødsleiet lot han to skriftlærde brennes levende og drepte førti av deres disipler.

Herodes døde bare noen måneder etter at den hellige familien hadde flyktet til Egypt.

Historieskriveren Hippolytes forteller at familien ble i Egypt i tre år før de dro tilbake til Nasaret.

LITT Å FORBEREDE

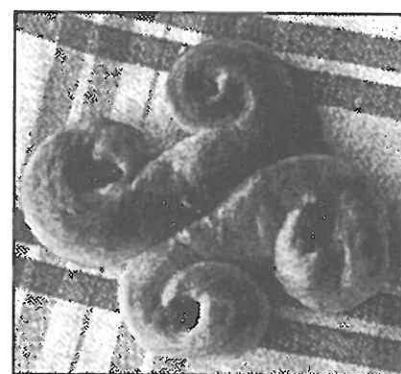
Lag i stand en kurv med f.eks. lussekatter og saft. Gjem den til slutten av samlingen.

Finn fram en del ting med julelukt og sett dem på et brett, f.eks. svibler, pepperkakedeig, pepperkaker, lys som du tenner senere, nellik-appelsin, nyskrelt eple, granbar m.m.

INNLEDNING

Innled denne samlingen også med å nyte litt julestemning. La barna snakke om juleforberedelsene de holder på med.

La noen av barna få bind for øynene. Hvis dere er to ledere, kan dere slippe inn en gruppe om gangen mens den andre lederen tar hånd om de som venter. Hvis dere ikke kan gjøre det på denne måten, må de andre være tause tilskuere. La barna få lukte på en ting om gangen mens de fremdeles har bind for øynene. De får ikke lov å ta i tingene med hendene, men må prøve å lukte seg fram til hva det er. La alle få denne anledningen til å oppleve jul med luktesansen.

HVA SIER BIBELEN?

Husker dere hva vi fortalte sist? Vismennene adlød ikke Herodes, men dro en annen vei hjem igjen. Hvis ikke alle barna var til stede sist, bør du lage et kort resymè.
· Kle deg ut som Josef, f.eks. ved hjelp av et sengeteppe som du

fester med belte om livet. Fortell teksten fra hans perspektiv. La fortellingen bli levende og dramatisk. Bruk støttepunktene her hvis du trenger dem.

- *Vi ble virkelig overrasket da vismennene kom. Tenk å få så fint besøk i en stall!*

- *Og så kostbare gaver som de hadde med seg! Slikt har vi aldri hatt råd til å kjøpe selv.*

- *Mennene fortalte at de hadde truffet Herodes, og at han ville at de skulle komme tilbake til Jerusalem.*

- *Men siden sa de noe om en drøm de hadde hatt, og så dro de en helt annen vei hjemover.*

- *Etter at de hadde reist, hadde jeg en underlig drøm selv. Den samme engelen som jeg drømte om sist, sa at jeg skulle flykte til Egypt med familien min. Ellers kom Herodes til å drepe barnet.*

- *Først ble jeg redd og visste ikke om jeg skulle våge å fortelle det til Maria.*

- *Men etterpå skjønnte jeg at det var viktig å gjøre som engelen hadde sagt. Derfor dro vi av gårde midt på natta for at ingen skulle se oss.*

- *Det ble en lang reise. Heldigvis hadde vi jo det gode eselet som greide turen fint.*

(Improvisér og kom med eksempler på hvordan det kan ha vært å være flyktninger. Bruk fantasien og bli gjerne litt dramatisk.)

- Vi hadde jo ikke så mye med oss, men vi klarte oss da med det vi hadde.

• Samtal utfra disse spørsmålene:

- *Hvordan skulle det gå med den fattige familien i Egypt?*

- *Hvor skulle de bo?*

- *Hva skulle de leve av?*

- *Hva hadde de med seg?*

Ikke minn barna på gavene fra vismennene; vent og se om barna kommer på dem av seg selv. Gavene var jo løsningen på problemet.

De kunne selge dem eller bytte dem mot ting de behøvde: Husrom, mat, klær o.l.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Var det vanskelig å komme på at gavene kunne være til stor hjelp? Noen ganger kan det være vanskelig å oppdage Guds omsorg i hverdagen.

Gud hadde på forhånd sørget for at de skulle ha det de trengte den tida de måtte være i Egypt. Hvordan?

- *Gud lot vismennene se stjernen og gav dem lyst til å dra for å tilbe.*

- *Han lot stjernen lede dem hele veien til Betlehem.*

- *Gjennom en drøm fortalte han Josef hva han måtte gjøre.*

• *På samme måte tar Gud ansvar for oss. Noen ganger ser vi det tydelig, andre ganger er det vanskeligere. Kanskje du selv har en opplevelse som du kan fortelle til barna.*

• *Vi kan føle oss trygge fordi vi vet at han alltid tar ansvar for oss.*

- *Vi kan be om hjelp til å oppdage og kjenne igjen hans omsorg i våre liv.*

Nevn også at Maria og Josef dro hjem til Nasaret igjen etter en tid, fordi de hadde hørt at Herodes var død.

Ta en takke-stund til Gud sammen, men be også om at dere må bli flinkere til å se hva Gud gjør for dere.

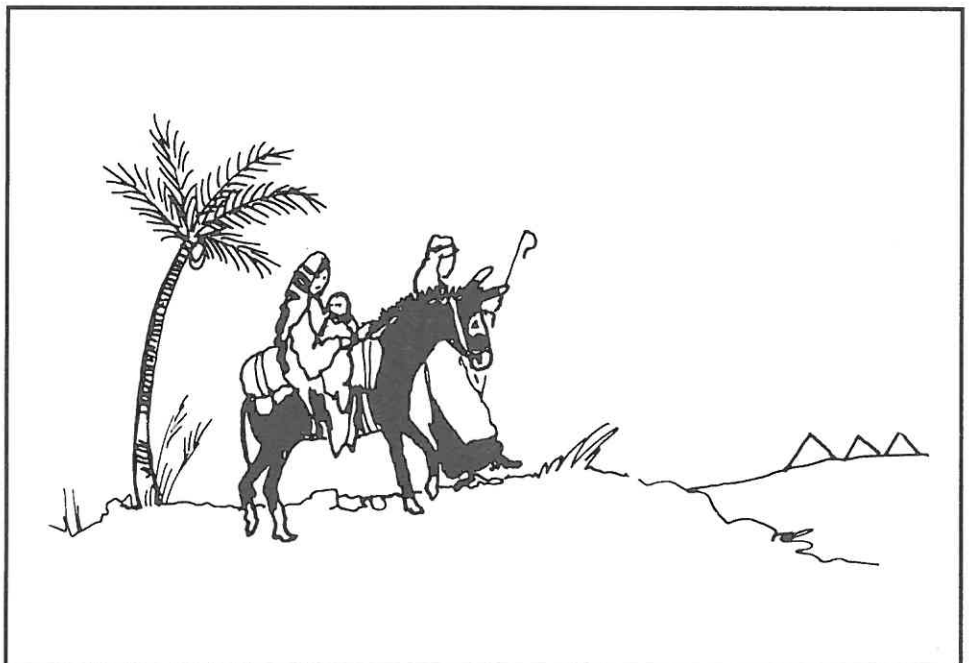
Syng lovsanger!

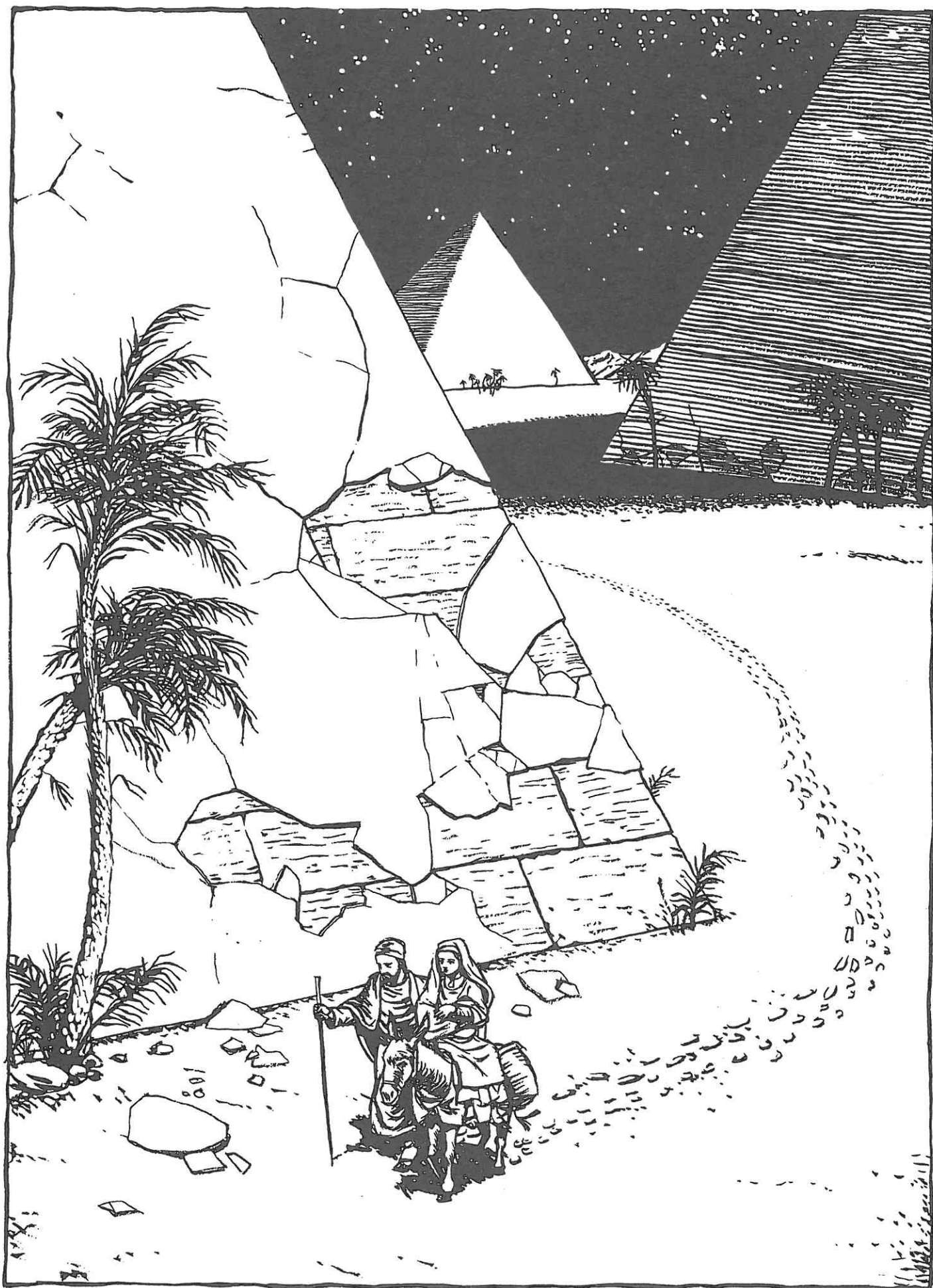
Som avslutning kan du finne fram kurven du har pakket ned noe barna kan ha lyst på. Kos dere sammen!

Ta farvel med hvert enkelt barn før de går hjem. Ha øyekontakt med dem og bestem når dere skal møtes igjen etter jul.

Hvis du vil, kan du gjerne sende med en skriftelig hilsen hjem til foreldrene og takke for at du får låne barna deres!

Send en hilsen i posten til de som ikke er til stede - ønsk dem god jul og vel møtt til ny samling på nyåret.

Etter at kong Herodes var død, tok de barnet og dro tilbake til Israels land. De bosatte seg i byen Nasaret.

AKTIVITETS-FORSLAG

Juleleker

Se forslaget i samling 14.

Julekort

Klipp tegnepapir opp i biter på størrelse med julekort, og linjér dem som kjøpekort på den ene siden. Dette er jo siste samlingen denne terminen, så bruk farger som ikke behøver å tørke.

Prøv å finne bibelvers som passer til hilsener på kortene.

Julebilder

Bruk tegnepapir eller farget kartong. Klipp og lim: Silkepapir, gullstjerner, garnstumper, bomull og glanspapir.

Slipp fantasi og skaperglede løs.

Pynte pepperkaker

Dekorér pepperkaker, kjøpte eller hjemmelagede. Oppskrift på glasur finner du i samling 14.

EN FORKORTET UTGAVE

Forberedelse:

Lag i stand litt avslutningskos i en kurv, og gjem den til slutten av samlingen. Sett en leselampe bak stolen din.

Tenn lys og stjerne. Syng julesanger eller spill en juleplate. Nyt julestemningen sammen.

Les om Herodes i barnebibelen.

Grip fatt i barnas spontane kommentarer og snakk om dem. Trenger du hjelp til å lede samtalen på riktig spor, kan du bruke noen av disse spørsmålene:

- Hvordan skulle det gå med Jesus og foreldrene hans?
- Hadde Gud forlatt dem?
- Hvilke midler hadde de med seg?
- Hvordan hadde de fått dem?

La barna selv komme fram til hva Maria og Josef kunne gjøre med gullet, røkelsen og myrraen. Hvis de ikke greier det, kan du stille disse spørsmålene:

- Hadde de mye penger?

- Hva hadde de med seg i bagasjen?

- Hva kunne det brukes til?

Gud hadde allerede sørget for at de skulle greie seg i Egypt - før de selv visste at de skulle dit.

Han svikter oss aldri, men tar alltid vare på oss. Noen ganger kan det være vanskelig å oppdage Guds omsorg i hverdagen. Kanskje vi til

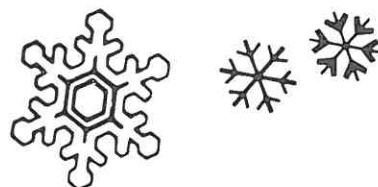
og med burde be om hjelp til å se det vi allerede har.

Avslutt samlingen og terminen i trygg forvissning om at Gud våker over oss, hver eneste en. Og han vet på forhånd hva vi kommer til å trenge hjelp til.

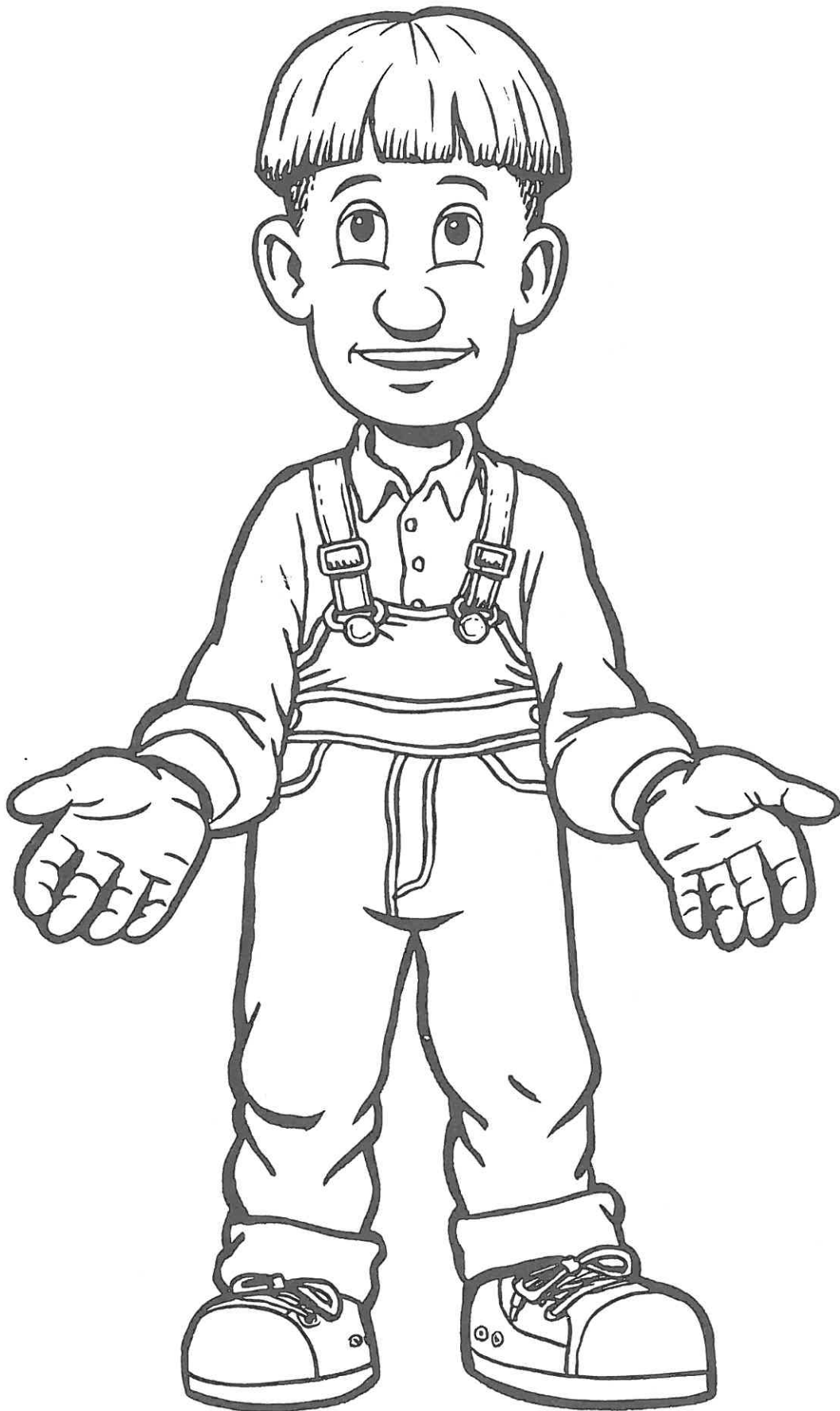
Ta fram nistekurven din der du har pakket ned noe du tror barna kan ha lyst på. Kos dere sammen med resultatet av din omtanke - dvs. det dere spiser.

Ta personlig farvel med hvert enkelt barn; pass på at du får øyekontakt med alle sammen.

Bestem når dere skal møtes neste gang. Send en julehilsen i posten med beskjed om neste samling til de som ikke er til stede.

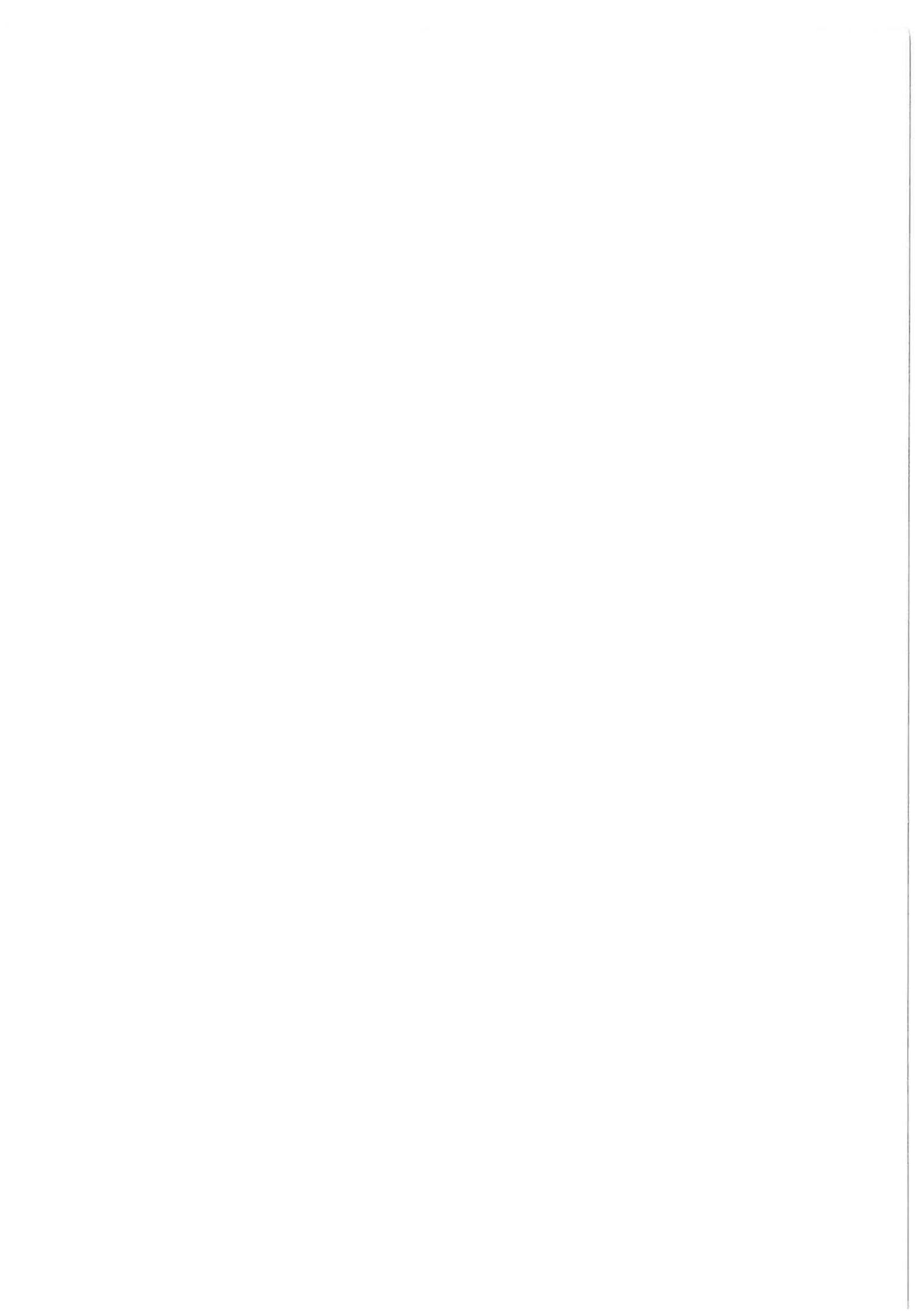

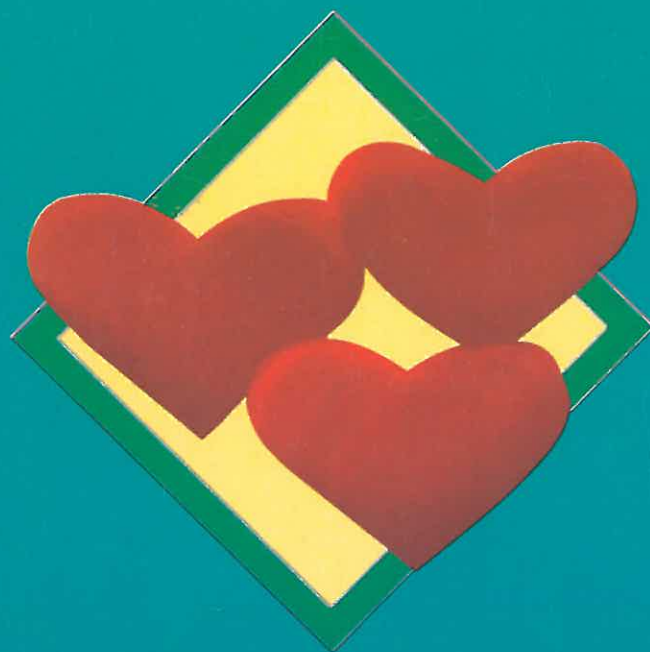

" Fra hjerte til hjerte "
Dagen - Huset / NSSU